

GÖTEBORGS UNIVERSITET

INTERNATIONELLA KÖPLAGEN

- införlivande med svensk rätt av konventionen om tillämplig lag för internationella avtal avseende köp av varor

Examensarbete 20 p

Skriven av: Lisa Montan

Universitet: Handelshögskolan i Göteborg

Handledare: Christina Ramberg

Termin: VT -05

Innehåll

Promemorians huvudsakliga innehåll	5
1 Promemorians lagförslag	6
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen 1987:822 om internationella köp av varor	6
2 Bakgrund	8
2.1 Bakgrund till konventionen	8
2.2 Vad innebär reservationen	9
2.3 Varför gjordes en reservation	11
2.4 Vad har hänt sedan konventionen tillträdde?	12
2.5 Skälen till att återta reservationen	13
2.5.1 Reservationen har skapat förvirring – inte tagit bort den	13
2.5.2 Konventionen har blivit en framgång	18
2.5.3 Reglerna skiljer sig inte så mycket som man befarade	19
2.5.4 Del I, del II och del III av konventionen hör ihop	19
2.5.5 Vi har inte råd att stå utanför konventionen	20
2.5.6 Kunskapen om konventionen har ökat	21
2.5.7 Konventionen anpassad till internationell handel	21
2.5.8 Okomplicerat att tillträda del II	22
3 Ärendets beredning	23
4 Regler om lagval	24
4.1 Avtalsstatutet enligt svensk internationell privaträtt	24
4.2 FN-konventionens huvudsakliga innehåll	24
4.2.1 Konventionens uppbyggnad	24
4.2.2 Konventionens tillämpningsområde	25
4.2.3 Konventionens del II jämförd med avtalslagen	27
4.3 Svensk rätt i förhållande till FN-konventionen	29

5	Sveriges tillträde till FN-konventionen	30
5.1	Tillträde och införlivande	30
5.1.1	Allmänna utgångspunkter	30
5.1.2	Reservationen	30
5.1.3	Tekniken för införlivandet	32
5.2	Följdlagstiftning	35
6	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	37
7	Kostnader	38
8	Författningskommentarer	39
9	Redovisning av konventionens artiklar	41
10	Konklusion	65
Bilagor		
Bilaga 1	Avtalslagen 1 kap	67
Bilaga 2	United Nation Convention on International Sale of Goods (engelsk version)	70
Bilaga 3	Förenta Nationernas konvention vid inter- nationella köp av varor (svensk version) ..	104
	Litteraturlista	137

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att Sverige skall dra tillbaka den reservation¹ som gjordes vid signerandet/påskrivandet av Förenta Nationernas konvention den 11 april 1980 angående avtal om internationella köp av varor², den så kallade Internationella Köplagen. Reservationen avsåg del II av konventionen vilken behandlar de regler som gäller vid *ingående* av avtal avseende köp på internationell nivå. Promemorian innehåller förslag till ändring av lag (1987:822) om internationella köp av varor. Lagens nuvarande lydelse innebär att konventionens del II, avseende avtals ingående vid internationella köp, inte gäller som svensk lag. Förslaget innebär att konventionens del II kommer att gälla som svensk lag.

Promemorian innehåller också förslag till följdändringar i lag (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område. Det föreslås att lag (1987:822) om internationella köp av varor skall ges företräde framför lag (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område.

Ändringen i lag om internationella köp av varor och följdändringen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Andra termer som används är "förbehåll" och "undantag".

² United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, "CISG".

1 Promemorians lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:822) om internationella köp av varor

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1987:822) angående avtal om internationella köp av varor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Artiklarna 1-13 och 25-88 i Förenta Nationernas konvention den 11 april 1980 angående avtal om internationella köp av varor skall i originaltexternas lydelse gälla som lag här i landet.

Originaltexterna skall ha samma giltighet.

Konventionens engelska och franska originaltexter finns tillsammans med en svensk översättning intagna som en bilaga till denna lag. Texterna på övriga originalspråk, arabiska, kinesiska, ryska och spanska, skall kungöras på det sätt som regeringen bestämmer.

Föreslagen lydelse

1 §

Artiklarna 1-88 i Förenta Nationernas konvention den 11 april 1980 angående avtal om internationella köp av varor skall i originaltexternas lydelse gälla som lag här i landet.

Originaltexterna skall ha samma giltighet.

Konventionens engelska och franska originaltexter finns tillsammans med en svensk översättning intagna som en bilaga till denna lag. Texterna på övriga originalspråk, arabiska, kinesiska, ryska och spanska, skall kungöras på det sätt som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
Lagen skall inte tillämpas på avtal som har ingåtts före lagens ikraftträdande.

2 Bakgrund

2.1 Bakgrund till konventionen

Konventionen är ett resultat av att olika internationella organ arbetat med att skapa uniforma regler för köp på internationell nivå. Förenta Nationernas konvention den 11 april 1980 angående avtal på internationella köp av varor antogs år 1980 vid en diplomatkonferens i Wien. Konventionen trädde ikraft den 1 januari 1988.³ I Sverige trädde konventionen ikraft den 1 januari 1989.

Köp är vanligt mellan parter från olika länder vilket innebär att avtal mellan parter som har affärsställe där olika rättssystem tillämpas är vanligt. Detta innebär att olika regler kan bli tillämpliga beroende på var en eventuell tvist skall lösas. När det inte finns några internationella överenskommelser är det de nationella privaträttsliga reglerna i det land där frågan kommer upp för avgörande, i domstol eller av skiljemän, som avgör frågan vilket lands materiella regler som skall tillämpas. Problemet med olika regler beroende på var frågan tas upp kan lösas antingen genom att man kommer överens om vilka regler som gäller då man skall avgöra var en fråga får tas upp, eller så löser man frågan genom att komma överens om gemensamma och enhetliga materiella regler oavsett var frågan tas upp. Förenta nationernas förbunds konvention om internationella köp är en överenskommelse bestående av enhetliga materiella regler.

Föregångaren till konventionen härstammar från två konventioner, ULF⁴ och ULIS⁵, som 1964 antogs i Haag och trädde ikraft 1972. Konventionerna innehåller regler motsvarande 1 kap avtalslagen och regler motsvaranden de i köplagen. ULF blev en kompro-

³ De stater som konventionen trädde i kraft för den 1 januari 1988 var Argentina, Egypten, Frankrike, Amerikas Förenta Stater, Italien, Jugoslavien, Kina, Lesotho, Syrien, Ungern och Zambia.

⁴ Uniform Law on the Formation of Contracts for the International Sale of Goods.

⁵ Uniform Law on the International Sale of Goods.

miss mellan olika rättsystem så som det nordiska, angloamerikanska och kontinentala. Dock blev inte konventionerna vad man hoppats på. Ingen av de nordiska staterna, inklusive Sverige, anslöt sig. Inte heller var anslutningen stor ifrån övriga stater och man bestämde att utarbeta en ny konvention under FN-organet UNCITRAL.⁶ En arbetsgrupp inom UNCITRAL arbetade fram utkast till två konventioner, motsvarande Haagkonventionerna, och dessa båda utkast sattes samman till förslag till en konvention angående avtal om internationella köp. Förslaget ledde till godkännande av United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods. Konventionen har fått stor anslutning och 64 stater har nu tillträtt den.⁷

2.2 Vad innebär reservationen?

FN-konventionen avseende internationella köp av varor trädde i kraft den 1 januari 1988. I Sverige trädde konventionen, genom lag 1987:822 i kraft den 1 januari 1989. Samtidigt som Sverige undertecknade konventionen, den 26 maj 1981, förklarade Sverige att landet inte avsåg att bli bundet av del II, om ingående av avtal.⁸

Då konventionen utformades fanns det länge en tvåspårig linje där det ena spåret bestod i att det skulle vara två konventioner varav den ena konventionen skulle behandla ingående av köpeavtal och andra konventionen skulle behandla köpet. Detta spår förkastades och man beslöt att istället gå på det andra spåret som innebar att förslagen till de två konventionerna slogs ihop till en konvention. Eftersom konventionen täcker både avtalet och köpet föreslogs vid utformandet av konventionen, att det skulle finnas möjlighet att

⁶ United Nations Commission on International Trade Law.

⁷ För närmare information om arbetet bakom FN-konventionen se prop 1986/87:128, avsnitt 2.1.

⁸ Även Danmark, Finland och Norge förklarade sig vara obundna av del II då de undertecknade konventionen.

reservera sig mot del II (avtalsdelen) eller III (köpdelen).⁹ Möjligheten att reservera sig kommer till uttryck i artikel 92 i konventionen, vilken lyder:

1. En fördragsslutande stat kan vid undertecknande, ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning förklara att den inte skall vara bunden av del II eller del III av denna konvention.

2. En fördragsslutande stat som avger en förklaring enligt föregående stycke beträffande del II eller III av denna konvention skall inte anses som en fördragsslutande stat enligt artikel 1 första stycket i denna konvention vad gäller frågor som regleras i den del på vilken deklarationen är tillämplig.

Reservationen innebär att en stat vid undertecknandet, ratificeringen, godtagandet, godkännandet eller anslutningen kan ange att staten inte ville vara bunden av del II eller del III. Dock skall reservationen göras senast vid tillträdet av konventionen. Då Sverige skrev under konventionen togs denna möjlighet och man gjorde en reservation enligt artikel 92, mot del II, det vill säga den del som reglerar ingående av avtal. Reservationen innebär att Sverige inte ses som en fördragsslutande stat vad gäller del II. Det faktum att Sverige inte ses som en fördragsslutande stat innebär att del II av konventionen inte skall tillämpas utan istället gäller svensk rätt, det vill säga avtalslagen och allmänna avtalsrättsliga principer. I praktiken innebär det faktum att konventionen inte gäller att konventionens regler angående anbud och accept, oren respektive sen accept samt återkallelse inte tillämpas.

Vad som speciellt skall beaktas i dessa sammanhang är att det inte är alla gånger en tvist skall lösas enligt svenska regler. I många fall kommer en eventuell tvist att lösas med en annan stats regler och dessa regler kan mycket väl vara de som står i konventionen. En

⁹ Dock finns det inget som tyder på att man kan reservera sig mot del II och del III men det är ett problem av mindre praktisk betydelse.

reservation enligt artikel 92 innebär att en stat inte anses som fördragsslutande enligt konventionens artikel 1(1)(a) men detta innebär inte att artikel 1(1)(b) inte kan bli tillämplig. Artikel 1(1)(b) innebär att konventionen fortfarande blir tillämplig då internationellt privaträttsliga regler leder till att lagen i en fördragsslutande stat skall tillämpas, d.v.s. då privaträttsliga regler leder till att konventionen skall tillämpas eftersom den är en del av en fördragsslutande stats regler.

För Sveriges del innebär detta att vi i många fall måste tillämpa konventionen trots reservationen. Ett exempel är då det uppkommer en tvist mellan en tysk handelsman och en svensk handelsman med affärsställen i sina respektive nationer. Svenska privaträttsliga regler kan leda till att det är tyska regler som skall avgöra tvisten. Tyskland har tillträtt konventionen, utan reservationer, och det är därför konventionens regler om ingående av avtal som skall tillämpas.

2.3 Varför gjordes en reservation?

I förarbetena till lag om internationella köp togs det upp att Sverige borde reservera sig mot del II av konventionen. De fördelar man såg med att tillträda konventionen gällde i första hand köpdelen. Det starkaste skälet till reservationen var att konventionens regler skiljde sig från motsvarande regler i första kapitlet avtalslagen. Största skillnaden gäller anbud och möjligheten att återkalla ett anbud under den legala acceptfristen. Svensk rätt bygger på den s.k. löftesprincipen och denna princip återfinns inte i konventionen. Konventionen ansågs vara för mycket påverkad av common law ländernas synsätt. Det sades att det skulle bli problem om avtalsdelen införlivades i svensk rätt på grund av skillnaderna mellan konventionen och avtalslagen och på grund av att frågorna om avtals ogiltighet faller utanför konventionen.¹⁰ Det sades att om konventionens regler

¹⁰ Se konventionen artikel 4(a).

införlivades med svensk rätt skulle det ibland bli osäkerhet huruvida ett giltigt avtal kommit till stånd.

Ytterligare skäl till att göra en reservation var att det sades att eftersom de flesta common law länder inte hade tillträtt konventionen var en reservation nödvändig. Konventionen innebär en kompromiss mellan olika rättssystem och om vi inte gjort en reservation hade resultatet blivit att oavsett vilka regler som varit tillämpliga på tvisten så hade det blivit dragning åt common law. Våra civil law inspirerade regler hade fått vika för common law, helt eller delvis. Det sades då att om t.ex. Storbritannien skulle skriva på fanns alltid möjligheten att återta reservationen med hjälp av art 97(4).

Ännu ett skäl till att göra en reservation var att man var rädd för att det skulle bli förvirring om man hade ett system för ingående av internationella köpavtal omfattade av konventionen och ett annat system för avtals ingående i övrigt.

Ytterligare skäl till reservationen var att man för över 16 år sedan inte visste vilken framgång konventionen skulle bli. Då konventionen trädde i kraft den 1 januari 1988 var det endast elva stater som blev bundna av konventionen. Det betydde att det rådde ett visst osäkerhetsmoment angående konventionens bredd och tillämpning. Genom att reservera sig mot avtalsdelen förhindrade man att bli bunden av något som senare skulle kunna visa sig oanvändbart och i stort sett enbart medföra nackdelar.

2.4 Vad har hänt sedan konventionen tillträdades?

Sammanfattningsvis kan sägas att vid undertecknandet av konventionen fanns det starka skäl till att reservera sig mot konventionens del II. Idag väger dessa argument inte lika starkt. Mycket har hänt sedan 1989. Numera vet vi vilken framgång konventionen har blivit, stater i alla världsdelar har undertecknat och tillträtt konventionen. Även om Japan och Storbritannien ännu inte tillträtt konventionen är

det idag 64 stater som skrivit på, vilket representerar ca 2/3 av världshandeln.

I samband med att konventionen blivit en sådan framgång har intresset och kunskapen ökat. Det råder inte längre en lika stor osäkerhet om vad som gäller och hur konventionen skall tolkas. De som arbetar med handel vet vanligtvis hur man använder sig av konventionen och studenter över hela världen lär sig konventionen. Samtidigt ökar antalet rättsfall avseende tolkning och tillämpning av konventionen, det finns rapporterad rättspraxis både i CLOUT¹¹ och i Unilex¹². Det finns nu även ett stort antal böcker och artiklar som gör det lättare att tolka och tillämpa konventionen.

Numera är handel över gränserna allt vanligare och behovet av gemensamma regler som reglerar denna handel är större än någonsin.

2.5 Skälen till att återta reservationen

Många av de skäl som angavs vid tillträdet av konventionen för att göra en reservation mot del II av konventionen är idag inaktuella. Världen har förändrats så pass mycket att skälen är gamla och förlegade.

2.5.1 Reservationen har skapat förvirring – inte tagit bort den

I propositionen till lag om internationella köp tas det upp att vid tillträde av konventionen uppstår den nackdelen att om svensk rätt skall tillämpas, olika regler kommer tillämpas för internationella köp och andra köp. Detta ansågs skapa förvirring. Frågan är om det inte

¹¹ Case Law on UNCITRAL Texts.

¹² International Case Law and Bibliography on the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods.

är större nackdel att inte veta vilka regler som skall tillämpas än att vara säker på att konventionen skall tillämpas. Osäkerheten i sig kan vara en större nackdel än att ha två olika regelsystem beroende på om köpet är av internationell karaktär eller ej. Vad som här är värt att notera är att inga andra stater, under 15 år, har ansett det bli något större problem i tillämpningen av konventionen trots att de har andra nationella regler för avtals ingående. Det torde därför för Sveriges del inte skapa någon större förvirring, i vart fall inte mer än vad som redan förelig ger.

En av anledningarna till att göra en reservation var att man trodde det skulle bli förvirrande om en sorts regler gällde för ingående av internationella köp och en för avtals ingående i övrigt. Vad som har hänt är dock att det blivit än mer förvirrande. Ett antal enkla exempel skall få illustrera detta.¹³

Ingen av parterna ses som fördragsslutande stat

Om en säljare från Sverige sluter avtal med köpare från Storbritannien (en av de stater som ej har skrivit på konventionen) gäller inte del II av konventionen eftersom varken Sverige eller Storbritannien ses som fördragsslutande stater. Dock ses Sverige som fördragsslutande stat vad gäller del I och del III, det vill säga om svenska regler skall tillämpas är det endast del II av konventionen som inte kommer tillämpas, övriga delar är del av svensk rätt och tillämpas därför. Uppkommer det en tvist om det har ingåtts ett avtal mellan köparen och säljaren och tvisten prövas i Sverige och svenska regler leder till att svensk rätt skall tillämpas så är det avtalslagen som gäller. Om svenska forumregler leder till att brittiska regler skall tillämpas på tvisten så gäller de nationella brittiska reglerna. Dessa konklusioner är självklara eftersom ingen av parterna anses tillhöra

¹³ Givetvis kan det vara så att frågan om vilka regler som gäller vid en tvist inte avgörs av domstol i antingen säljarens eller köparens stat utan av en tredje stats domstol men problematiken är i stort sett det samma.

fördragsslutande stat enligt konventionen.¹⁴ Inte heller leder någon av staternas regler till att konventionen skall tillämpas.¹⁵

Om Sverige blir fördragsslutande stat avseende hela konventionen, inklusive del II, blir det fortfarande vissa oklarheter om vilka regler som skall avgöra frågan. Fördelen med att tillträda del II av konventionen blir i detta fall att det blir säkrare för parter från andra, icke fördragsslutande stater att göra affärer med parter från Sverige eftersom de vet hur man skall tillämpa och tolka reglerna. För en part från Storbritannien kan det verka avskräckande att behöva sätta sig in i svenska regler medan konventionens regler redan är välkända. Att återta vår reservation kommer att ge affärsmässiga fördelar. Visserligen kommer det att innebära att lösningen av tvisten blir mer common law inspirerad men det är att föredra framför ingen affärsförbindelse över huvud taget.

Ena staten är fördragsslutande stat

Om en av parterna tillhör en fördragsslutande stat, t.ex. Frankrike, och andra parten tillhör svensk rättsordning kan konventionen bli tillämplig. Prövas en tvist avseende avtals ingående i Sverige och svenska regler leder till att fransk rätt skall tillämpas så blir konventionens regler aktuella eftersom konventionen är en del av fransk rätt. Om de svenska reglerna kommer fram till att svensk rätt gäller så gäller avtalslagen. Det samma gäller om tvisten prövas i Frankrike och franska regler kommer fram till att svensk rätt gäller. Kommer franska regler fram till att fransk rätt gäller så gäller konventionen.

Eftersom vi har en reservation måste våra jurister vara kunniga om samspelet mellan konventionen och de nationella reglerna. Resultatet blir att juristerna inte enbart måste vara kunniga inom egna rättsområdet (svenska avtalslagen) utan även hur alla andra staters regler fungerar (konventionen eller varje stats nationella regler),

¹⁴ Konventionen artikel 1(1)(a).

¹⁵ Konventionen artikel 1(1)(b)

givetvis beroende på motpartens affärsställe. Denna kunskap kostar inte enbart tid utan även viktiga förbindelser till omvärlden. Även om våra jurister är kunniga inom området kan vi inte kräva att jurister i andra stater skall vara lika kunniga eftersom de i de flesta fall inte är något de behöver ta hänsyn till. Om en fördragsslutande stat kan välja mellan att inleda förhandlingar mellan svensk part eller annan fördragsslutande part är det givetvis enklare att välja parten från annan fördragsslutande stat eftersom problemen med att veta vilka regler som gäller och vad reglerna innebär inte existerar. Detta är inte bra för Sverige eftersom vi vill gynna internationella affärsförbindelser.

Genom att ta tillbaka vår reservation gör vi det enklare vid eventuella tvister. Det ökar rättsäkerheten om parterna känner till de regler som är tillämpliga. Det kommer att öka tryggheten för både svensk part och part från annan fördragsslutande stat då första kontakt tas innan avtal ingås. För att gynna handeln mellan svenska parter och parter från övriga världen är det önskvärt att ha gemensamma regler. Kostnaderna vid eventuell konflikt minskar om reglerna är gemensamma. Liksom i avsnitt 2.5.1.1 kan det verka avskräckande för part som är fördragsslutande stat att inleda avtalsförhandlingar med svensk part eftersom parten då skulle behöva sätta sig in i svensk rätt.

Ena staten fördragsslutande stat men med en artikel 95 reservation

Vissa stater¹⁶ har reserverat sig enligt artikel 95 vilket innebär att konventionen inte skall tillämpas om det är artikel 1(1)(b) (som säger att konventionen skall tillämpas när internationellt privaträttsliga regler leder till att lagen i fördragsslutande stat skall tillämpas) som leder till att konventionen skall tillämpas. Innebörden av artikel 95 är att om en stats regler leder till att en fördragsslutande stats regler, d.v.s. vanligtvis konventionen, skall tillämpas så kommer konventionen ändå inte att tillämpas på grund av artikel 95 reser-

¹⁶ Kina, Singapore, Slovakien, Tjeckien och USA.

tionen. Detta innebär att konventionen del II inte tillämpas i de fall t.ex. amerikansk part kommer i tvist avseende om giltigt avtal föreligger eller ej, med en part från t.ex. Sverige, en icke fördragsslutande stat avseende del II. Trots att regler i USA eller Sverige leder till att amerikansk rätt skall tillämpas, det vill säga vanligtvis konventionen, så tillämpas vanliga amerikanska regler på grund av Sveriges reservation mot del II i kombination med USAs artikel 95 reservationen. Båda stater ses då, på grund av reservationerna, som icke fördragsslutande stater trots att båda stater tillträtt konventionen!

Ett teoretiskt exempel visar förlusten för svensk parts del av att stå utanför konventionen då staten där motparten har sitt affärsställe gjort en artikel 95 reservation. Om ett svenskt företag handlar med ett amerikanskt företag och det uppstår en tvist, konstateras först på grund av ovan sagda att nationell rätt kommer att användas. I hälften av fallen bör det bli svensk nationell rätt och i hälften av fallen bör det bli amerikansk rätt som skall tillämpas. Om domstol eller skiljenämnd kommer fram till att svensk rätt tillämpas blir det för det svenska företaget inga större problem. Om domstol eller skiljenämnd däremot kommer fram till att amerikansk rätt skall tillämpas blir det mycket omfattande eftersom USA har ett rättssystem uppbyggt på ett helt annat sätt. Istället för att tolka en lagregel som vi är bekanta med krävs att bevisningen stöds av rättsfall. Detta obekanta sätt att föra sin talan kommer att kosta det svenska företaget mycket resurser. Det vill säga inte nog med att det krävs tid och pengar för att avgöra vilken stats lag som gäller, det krävs dessutom tid och pengar för att sätta sig in i främmande nations rättssystem. Om båda parterna istället ses som fördragsslutande stater enligt konventionen, krävs inga resurser för att avgöra tillämplig lag. Det krävs heller inga resurser för att sätta sig in i ett nytt system eftersom parterna redan bör vara bekanta med konventionen. Det kostar lite av de svenska principerna att tillträda del II men möjligheten att spara in överväger.

För svenska parters del är reservation enligt artikel 95 viktig. Skulle det bli tvist med t.ex. kinesisk part och man kommer fram till att kinesisk rätt gäller blir detta ett än större och ett än mer kost-

nadsfyllt problem. Förutom lokal kompetens måste tolkar etc. användas vid konfliktlösningen. Tar vi bort vår reservation löser vi detta problem eftersom det då blir konventionens regler som gäller, oavsett vilket lands lag man tillämpar. Så som handeln ser ut idag är Kina en av de stora aktörerna på världsmarknaden som stadigt växer. Mer och mer handel kommer att göras med Kina och det faktum att den svenska juristen, om reservationen tas bort, inte behöver sätta sig in i kinesisk rätt är ett tungt argument för att återta reservationen.

Avtalsfrihet hjälper inte

Även om avtalsfrihet råder och det är upp till parterna att i en lagvalsklausul bestämma vilka materiella regler som skall tillämpas på avtalet saknar detta betydelse i de fall då tvisten uppkommer redan innan parterna haft möjlighet att avtala om vilka regler som skall tillämpas. Det är därför viktigt att i förväg veta vilka regler som kommer att gälla och genom att tillträda del II underlättas detta.

2.5.2 Konventionen har blivit en framgång

Då konventionen tillträdades visste vi inte vilken framgång den skulle bli. Nu vet vi vilka framgångar konventionen haft. Eftersom konventionen har blivit en sådan framgång finns det tendenser från många andra stater att Sverige, tillsammans med Danmark, Finland och Norge, ses som stater som vill ställa sig utanför övriga världen. Att inte vara fördragsslutandes stater till hela konventionen kan ses som en ovilja att skapa goda förbindelser med övriga stater och den inställningen gynnar inte Sverige. Den fördel vi får av att ses som en nation som verkar för internationella förbindelser hjälper till att väga upp de nackdelar vi får av att inte kunna tillämpa den svenska nationella avtalslagen kap 1.

I propositionen till internationella köplagen (1986/87:128) sades att ett tungt skäl till att göra en reservation beträffande avtalsdelen var att flertalet common law stater inte hade tillträtt konventionen. Som exempel angavs att om Storbritannien skulle ansluta sig till såväl avtal- som köpdelen av konventionen fanns ju alltid möjligheten att återta reservationen. Idag har visserligen inte Storbritannien tillträtt konventionen men stora common law nationer som USA och Australien har tillträtt konventionen vilket talar för att Sverige bör återta sin reservation.

2.5.3 Reglerna skiljer sig inte så mycket som man befarade

Trots att konventionen var en kompromiss mellan olika rättssystem befarade man från svensk sida, då konventionen undertecknades, att reglerna skiljde sig åt på ett sätt som vi inte kunde acceptera. Efter 16 år ser vi att då det gäller tolkning av både avtalslagen och konventionen så närmar de sig varandra. I avsnitt 9 tas väsentliga skillnader, och likheter, mellan avtalslagen och konventionen upp.

2.5.4 Del I, del II och del III av konventionen hör ihop

Vad vi inte insåg då reservationen gjordes var att del II och del III hör ihop. Trots att de behandlar olika delar och till och med från starten var avsedda att utgöra två konventioner så är de beroende av varandra. Till exempel frågan om hur vi skall tolka ett anbud. Detta täcks av artikel 8 i konventionen, det vill säga en artikel som ingår i del 1. Skall då artikel 8 användas för att bestämma om ett anbud har lagts, trots att del II om avtals ingående inte skall användas? Det vill säga tolkningen av anbud finns i den del vi har undertecknat men bestämmelse om det är ett anbud över huvud taget finns i en del vi gjort reservation mot.

Ytterligare problem inom detta område är om en ogiltighetsförklaring kan återkallas. Det finns inga regler på detta område och problemet tas upp i artikel 7, d.v.s. det är en fråga som regleras i konventionen men som inte uttryckligen har lösts i den.¹⁷ Artikel 7 säger att lösningen skall hämtas från de allmänna rättsprinciper som konventionen är grundad på. Problemet är att den generella principen som man enligt artikel 7 skall använda finns i del II. Det blir alltså en motsägelse eftersom det finns en regel som säger att man skall använda en regel inom ett område som inte skall användas.

2.5.5 Vi har inte råd att stå utanför konventionen

Inom världshandeln är Sverige en relativt liten stat. Vi är till stor del beroende av handel med omvärlden. För att inte missgynna den internationella handeln bör vi följa resten av världen vad gäller harmonisering av internationella köp. För att inte ses som motståndare till harmonisering och utvidgning av internationell handel bör vi anpassa oss till resten av världen. Det är ju trots allt endast de skandinaviska länderna som gjort en reservation. Eftersom skillnaderna mellan konventionen och avtalslagen inte är så stora är fördelarna med att återta reservationen större än nackdelarna.

För att den internationella handeln skall fungera så bra som möjligt är det viktigt att ha gemensamma regler. Utan gemensamma regler ökar transaktionskostnaderna och de ökade risker som kommer av att olika stater har olika regler är ytterligare en form av ökad kostnad. Eftersom Sverige är en liten stat och beroende av utrikeshandeln skulle gemensamma regler medföra en fördel. För att få gemensamma regler måste kompromisser ske. För Sveriges del innebär det att överge vissa av våra gamla principer. Vi kan inte förvänta oss att övriga världen anpassar sig efter våra regler. Trots att ett antal personer anser vår egen avtalslag vara bättre bör Sverige ta tillbaka reservationen eftersom länder som t.ex. Kina har ratificerat

¹⁷ På engelska uttrycks detta som "governed but not settled".

konventionen. Om vi inte möter stora nationer, som Kina, kommer vi i framtiden att få stora hinder.

En ytterligare fördel med att återta reservationen är att parter i allmänhet föredrar att deras egen lag skall gälla för avtalet. Har båda parter samma regler så innebär det att båda parter är nöjda och bekanta med reglerna. Affärsvärlden tycker att det är bra, det är lätt att förutse hur en eventuell tvist troligtvis kommer att lösas vilket gör att det på förhand i många fall gör att tvister förebyggs. Då en part får höra att del II inte är tillämplig kan det bli problem. En osäkerhet skapas eftersom de flesta tror att konventionen kommer att tillämpas och när det sedan visar sig att den inte gör det kommer det som en överraskning och det tar det tid och pengar för advokater att förklara för sina klienter vad som gäller.

2.5.6 Kunskapen om konventionen har ökat

För 16 år sedan var kunskapen om konventionen inte stor. Idag vet domare, jurister, handelsmän och studenter betydligt mer. Konventionen är inte främmande längre utan en del av många människors vardag. Eftersom del II i konventionen i hälften av alla fall varit tillämplig har del II blivit en del av kunskapen man måste veta.

Idag har antalet rapporterade rättsfall rörande konventionen blivit långt över 500 medan antalet rättsfall vad gäller den svenska avtalslagen i internationella köp i stort sett inte existerar. Det har dessutom skrivits mycket om tolkningen av konventionen.

2.5.7 Konventionen anpassad till internationell handel

Då konventionen tillämpas skall man i första hand lösa frågor genom avtalstolkning. Dock räcker det i många fall inte att endast tolka avtalet eller se hur situationen såg ut då avtalet ingicks. I många fall måste man även titta på hur parterna brukar avtala, det

vill säga hur de har gjort tidigare (partsbruk). Man skall även titta på handelsbruk som parterna kände till eller borde ha känt till. Konventionen har tagit hänsyn till att det kan finnas handelsbruk och sedvänja mellan parterna och reglerna är utformade med hänsyn till detta.

Konventionen är även anpassad till den internationella marknaden genom att vissa uttryck i konventionen medvetet är anpassade så att de inte skall vara juridiska begrepp som är del av nationell rätt. Uttryck härstammade från nationell rätt kan innebära det problemet att de nationella domstolarna tolkar uttrycken enligt nationell rätt och inte enligt de principer som ligger bakom konventionen. Genom att använda alternativa uttryck har man motverkat mycket av nationell rättstillämpning.

2.5.8 Okomplicerat att tillträda del II

Ett av skälen till att inte tillträda konventionens del II skulle kunna vara att det kostar för mycket tid och pengar att ändra. Dock medför det inga stora åtgärder för att tillträda del II. Det enda som krävs är enligt artikel 97(4) en formell skriftlig underrättelse till depositarien.¹⁸

¹⁸ Enligt artikel 89 i konventionen är depositariern Förenta nationernas generalsekreterare.

3 Ärendets beredning

Mot bakgrund av det ökande behovet att tillträda del II av konventionen hölls ett möte i Köpenhamn i februari 2005. Mötet organiserades av ICC och många synpunkter avseende fördelarna med att tillträda del II framkom. Parter från de nordiska staterna deltog, d.v.s. Danmark, Finland, Norge och Sverige, men även Frankrike fanns representerat. Under detta möte ställde sig ingen av parterna negativt till införlivandet av del II i nordisk rätt.

I denna promemoria behandlas frågor som aktualiseras inför Sveriges anslutning till konventionen, bl.a. på vilket sätt dess bestämmelser skall införlivas med den svenska rättsordningen och vilka följdändringar i andra lagar som bör göras.

4 Regler om lagval

4.1 Avtalsstatutet enligt svensk internationell privaträtt

Vad gäller lagval hänvisas till vad som står i propositionen till lag (1987:822) om internationella köp. Konventionen del II (artiklarna 14-24) skall införlivas i svensk rätt genom inkorporation och kommer därigenom att gälla som svensk rätt i den lydelse den har på de officiella FN-språken.

4.2 FN-konventionens huvudsakliga innehåll

Konventionen gäller mellan parter som har sina affärsställen i olika stater, om vardera staten är en konventionsstat eller om internationellt privaträttsliga regler leder till tillämpningen av lagen i en konventionsstat.¹⁹ Det som omfattas av konventionen är ingående av avtal vid internationella köp, parternas förpliktelser i dessa köp och påföljderna om reglerna inte följs.

4.2.1 Konventionens uppbyggnad

Konventionen är uppbyggd av fyra delar där del III innehåller fem kapitel. Sammanlagt finns det 101 artiklar.

Den första delen behandlar vissa allmänna bestämmelser och innehåller regler om tillämpningsområdet. I del I finns regler om när och hur de konkreta reglerna i del II och del III skall användas. Det

¹⁹ Regeringens proposition 1986/87:128 om internationella köp, avsnitt 2.1

finns regler för tolkningen av själva konventionstexten men också regler för tolkningen av kontrakten som täcks av konventionen.

Den andra delen av konventionen innehåller regler om avtals ingående, d.v.s. regler om anbud och accept. Reglerna talar om vad som skall anses utgöra ett anbud och vad som anses vara svar på anbudet, dessutom innehåller del II regler om vad som händer om ett svar kommer för sent eller avviker från anbudet. Det är denna del som ännu inte antagits men som nu föreslås bli en del av svensk rätt.

Den tredje delen av konventionen behandlar själva köpet. I denna del definieras parternas rättigheter, skyldigheter och gottgörelser vid överträdelse. Här behandlas även vem som står risken för varan och när den övergår till andre parten.

Den fjärde delen innehåller konventionens slutbestämmelser. Här finns de regler som gör att stater kan reservera sig mot vissa av konventionens bestämmelser. En av dessa regler är den som ger möjligheten att reservera sig mot konventionens del II eller III.

4.2.2 Konventionens tillämpningsområde

Konventionen gäller endast vid internationella köp. Konventionen är alltså endast tillämplig om köpavtal har ingåtts mellan parter som har sina affärsställen i olika stater. Dessutom gäller konventionen endast köp av varor. Köplagen är tillämplig på lös egendom, det vill säga även finansiella instrument etc. Det slags köp omfattas inte av konventionen vilken täcker varor som man kan röra vid. Vissa typer av köp faller utanför konventionen. Ett exempel på ett köp som faller utanför konventionen är då ena parten inte är näringsidkare utan en konsument. Konventionen gäller inte heller förhållande till tredje man, d.v.s. konventionen gäller inte för någon i tidigare distributionsled av ett köp eller någon i en parts konkursbo. Konventionen reglerar inte sakrättsliga frågor.²⁰

²⁰ Konventionen artikel 4(b).

Konventionen tillämpas endast vid ingående av avtal om köp samt de rättigheter och skyldigheter för säljaren och köparen som kommer från ett sådant avtal. Konventionen tillämpas inte i fråga om ogiltigheten av ett avtal eller någon viss bestämmelse i avtalet eller giltigheten av någon sedvänja, om inte annat är uttryckligen föreskrivet i konventionen.²¹ Vissa problem kan uppstå på grund av nyss nämnda eftersom vissa frågor avseende giltighet behandlas uttryckligen i konventionen, speciellt i konventionens del II men även i del III. Samspelet mellan dessa olika delar och artiklar kan leda till svårigheter. För att det skall uppkomma ett avtal måste det finnas ett anbud. Ett anbud föreligger, enligt art 14 (del II), endast om det är tillräckligt preciserat vilket det är om det anger varan och uttryckligen eller underförstått fastställer eller ger anvisning om hur mängd och pris skall fastställas. Problemet är att artikel 55 (del III) behandlar en situation då ett avtal har ingåtts utan att pris blivit bestämt. Hur går denna motsägelse ihop? En regel som reglerar då avtal uppkommit utan pris och en (egentligen två i kombination, artikel 14 och 23) som säger att utan bestämt pris finns inget avtal. Lösningen ligger i artikel 55 inledande ord "Då ett giltigt avtal har slutits" eftersom avtal kan uppkomma utan anbud och accept, t.ex. genom konkludent handlande eller att parterna bestämt att priset skall vara obestämt. Frågan om avtals ogiltighet, till exempel på grund av tvång, skall på grund av vad som uttrycks i konventionens artikel 4 om att konventionen inte reglerar giltigheten av ett avtal avgörs enligt nationell avtalsrätt. Dock är det konventionen som skall användas då man tolkar om ett avtal har ingåtts fast med ett obestämt pris vilket kan ingås med stöd av artikel 6. I dessa fall används då artikel 8 och artikel 9 om avtalstolkning respektive handelsbruk för att avgöra om avtalet ingicks med obestämt pris.

I övrigt gäller inte konventionen om parterna avtalat annat. Reglerna i konventionen är alltså dispositiva, det vill säga de går att avtala bort. Den enda regeln som ej är dispositiv är då en stat reserverat sig, enligt artikel 96, mot att det i konventionen inte krävs

²¹ Konventionen artikel 4(a).

skriftligt avtal. Har en stat gjort en sådan reservation finns ett formkrav då en part har sitt affärsställe i sådan stat.

4.2.3 Konventionens del II jämförd med Avtalslagen

Del II innehåller bestämmelser om ingående av avtal om internationella köp. Del II omfattar art 14-24. I artiklarna 14-17 behandlas anbud, medan artiklarna 18-22 gäller accept. I artikel 23 regleras när ett bindande avtal kommit till stånd och den sista artikeln innehåller vissa tolkningsregler.

I Sverige gäller löftesprincipen, vilken kommer till uttryck i 3 § avtalslagen. Principen innebär att ett anbud anses som bindande under en legal acceptfrist. I konventionen finns inte denna princip. Huvudregeln är istället att ett anbud kan återkallas innan det accepterats. Denna inställning kommer till uttryck i artikel 16.

Eftersom löftesprincipen saknas i konventionen tycks det vid första anblicken vara stora skillnader mellan de två regelsystemen. Vid en närmare undersökning visar sig dock reglerna inte vara så olika. Både konventionens och avtalslagens regler modifieras på flera sätt. I Sverige²² är ett anbud bindande om det kommit anbudstagaren till handa och anbudet går då ej att återkalla så länge som acceptfristen löper. I common law länder²³ är däremot regeln att ett anbud fritt kan återkallas trots att man sagt sig vara ensidigt bunden. Både common law länder och konventionen har en regel som säger att anbud fritt kan återkallas men konventionen har undantag till denna regel. Ett undantag innebär att ett anbud enligt konventionen inte kan återkallas om det uttryckligen i anbudet sägs att det inte kan återkallas eller om omständigheterna visar på att anbudet ej går att återkalla. Sådana omständigheter kan vara att en bestämd tid för

²² Även i övriga skandinaviska system och i det germanska systemet.

²³ Detta gäller främst i Storbritannien, i USA finns många undantag till regeln.

svar har fastställts.²⁴ Ett ytterligare undantag från att anbud fritt kan återkallas är den allmänna tillitsregeln som innebär att anbudet inte kan återkallas om anbudstagaren rimligen kunde räkna med att anbudet inte kunde återkallas och anbudstagaren har handlat i förlitan på anbudet. Konventionen innebär en kompromiss mellan common law och avtalslagen eftersom huvudregeln om att anbud inte är bindande är från common law medan undantagen om att anbudet i vissa fall inte kan återkallas innebär att regler motsvarande de i avtalslagen i många fall blir tillämpliga.

Det föreligger en skillnad mellan konventionen och avtalslagen i fråga om senaste tidpunkten att återkalla ett anbud. Konventionen har, liksom common law, den s.k. ”mail-box rule”²⁵ som innebär att anbudsgivaren inte kan återkalla anbudet efter det att mottagaren avsänt ett antagande svar. Enligt avtalslagen kan ett anbud återkallas fram till det att ett antagande svar kommit adressaten tillhanda.

Ännu en skillnad mellan konventionen och avtalslagen är att avtalslagen gör en subjektiv bedömning, t.ex. adressatens kännedom om att ett meddelande kommit fram och hänsyn till partsuppfattningen (vad gäller oren accept). Konventionen gör istället en objektiv bedömning eftersom rättsverkan gäller från att meddelandet kommer fram till adressaten. Vad gäller oren accept är bedömningen rent objektiv, det vill säga vad parterna haft för uppfattning saknar betydelse. Det som avgör är istället om den orena accepten väsentligen ändrar villkoren i anbudet, det vill säga ett materiellt test enligt vissa villkor som är preciserat i artikel 19(3).

För mer noggrann undersökning om likheter och skillnader mellan konventionen och avtalslagen hänvisas till avsnitt 9.

²⁴ Jan Ramberg och Johnny Herre, Internationella Köplagen (CISG): En kommentar, Nordstedts 2001, s 131.

²⁵ Jan Ramberg och Johnny Herre, Internationella Köplagen (CISG): En kommentar, Nordstedts 2001, s 131.

4.3 Svensk rätt i förhållande till FN-konventionen

Svensk rätt skiljer sig till viss del från konventionen, särskilt i fråga om anbud och accept. Den i svensk rätt välkända löftesteorin återfinns inte i konventionen. Likheter och skillnader behandlas mer utförligt i avsnitt 9.

5 Sveriges tillträde till FN-konventionen

5.1 Tillträde och införlivande

5.1.1 Allmänna utgångspunkter

Förslag: Sverige skall tillträda del II av konventionen. Konventionens bestämmelser skall införlivas med svensk rätt genom lagstiftning.

Skälen för förslaget: Sverige har tillträtt del I och del III av Förenta Nationernas konvention angående avtal om internationella köp av varor. Det är nu dags att ta steget fullt ut och även tillträda del II i konventionen om avtals ingående. I internationell handel är det en önskvärd att tillämpa gemensamt utarbetade regler av internationell karaktär. Osäkerheten som skapas av att inte tillträda konventionen missgynnar näringslivet och ger inga fördelar.

5.1.2 Reservationer

Bedömning: Den så kallade Nabo-reservationen som för närvarande gäller för den del av konventionen som är en del av svensk rätt bör gälla även för del II. I övrigt bör inga reservationer göras. Den nuvarande reservationen mot del II bör återkallas.

Skälen för bedömningen: I propositionen till lag om internationella köp framlades, förutom reservationen mot del II, att Sverige borde reservera sig enligt artikel 94(1). Reservationen innebär att

konventionen gäller vid internationella köp om det inte är ett internationellt köp mellan Sverige och någon av de nordiska staterna. Skälet var att vårt förhållande till de nordiska länderna var nära och lagstiftningen på köp- och avtalsrättens område var snarlik samt att det fanns allmänt spridda, gemensamt utarbetade allmänna leveransbestämmelser. Eftersom handeln med de nordiska länderna var stor och reglerna lika ansåg man att parterna visste vad som gällde i övriga nordiska länder. På grund av ovan sagda sågs inga fördelar med att tillämpa andra gemensamma bestämmelser än de som redan gällde. Eftersom denna reservation gjordes bör del II även ingå i denna reservation. Det vore anmärkningsvärt att i nordiska internationella avtal ha en samling regler för köpet och en annan samling regler för ingåendet av avtalet.

I propositionen sades att en artikel 95 reservation inte skulle göras eftersom det skulle komplicera tillämpningen av konventionen och meningen med konventionen var ju att skapa enkla och enhetliga regler. Reservationen skulle innebära att två system av regler skulle existera och tillämpas beroende på vilken stat parterna har sitt affärsställe. En sådan reservation skall därför inte heller göras avseende del II.

En reservation enligt artikel 93 innebär att en stat med olika områden med två eller fler rättsystem vad gäller avtal om köp kan förklara att konventionen inte gäller i alla dessa områden. En sådan reservation är inte tillämplig för Sverige.

Reservation enligt artikel 96 är inte aktuellt för Sverige. En sådan reservation innebär att om en stat i sin lagstiftning kräver att ett avtal skall ingås skriftligen, kan denna stat även kräva det i internationella avtal. För Sveriges del är detta inte en reservation som skall beaktas eftersom vi inte kräver skriftligt avtal vid köp.

5.1.3 Tekniken för införlivandet

Förslag: Del II av konventionen skall införlivas med svensk rätt genom inkorporation och kommer därigenom att gälla som svensk rätt i den lydelse den har på de officiella FN-språken.

Skälen till förslaget: Del I (artikel 1-13) och del III (artikel 25-88) är redan införlivade i svensk rätt genom inkorporation. Del IV (artikel 89-101) är inte införlivade i svensk rätt eftersom det i propositionen inte ansågs nödvändigt på grund av att dessa bestämmelser endast berörde de fördragsslutande staternas inbördes rättigheter och skyldigheter. Dock ansågs det nödvändigt att införliva del I och del III i svensk rätt eftersom dessa regler berörde myndigheter och enskilda. Även del II innehåller regler som berör myndigheter och enskilda och även denna del bör införlivas i svensk rätt.

Olika metoder för införlivandet i svensk rätt har diskuterats i betänkandet "Internationella överenskommelser och svensk rätt" (SOU 1974:100). Två olika metoder kan bli aktuella om den internationella överenskommelsen berör enskildas eller myndigheters handlande.

Bestämmelserna i en internationell överenskommelse kan införlivas i svensk rätt genom så kallad transformation eller genom så kallad inkorporation. Om det sker genom *transformation* omarbetas de relevanta delarna av den internationella överenskommelsen till svensk författningstext. Tekniken, systematiken och språkbruket blir desamma som de som används vid ren intern lagstiftning. Konventioner inom civilrättens, straffrättens och processrättens områden brukar normalt sett bli del av svensk författningstext genom transformation. Ytterligare en form av transformering är att en konventionstext tas in i den svenska författningen i form av en i stort sätt ordagrann översättning till svenska. Den svenska versionen, inte den främmande språkversionen, blir den gällande författningen.

Till skillnad mot transformation innebär *inkorporation* att det i en lag, eller annan författning, föreskrivs att den internationella

överenskommelsens regler direkt gäller i Sverige. Med denna metod blir den autentiska texten gällande författningstext i svensk rätt vilket kan innebära flera språkversioner av texten. Finns det bland den autentiska texten ingen svensk version brukar texten bli översatt till svenska som ett hjälpmedel till den autentiska texten. En nackdel med att använda inkorporering kan vara att lagtexten inte, till skillnad mot transformering, inte blir lika klar och tydlig, främst vad gäller systematiken. Lagen blir mer lättillgänglig om införlivandet har skett genom transformering än vid inkorporering. Dock skall man beakta att i en konvention har många formuleringar utarbetats noga och kan i många fall utgöra kompromiss mellan olika synsätt och viljor. Genom en svensk version av konventionstexten är risken stor att tolkningen av reglerna skiljer sig åt från innehållet i konventionen.

När det gäller överenskommelser där det inte finns någon svensk autentisk text bör man, enligt huvudregeln, införliva överenskommelsen i svensk rätt genom transformation. Som första val bör man försöka översätta överenskommelsen från autentiska texten till svenska och låta den svenska versionen gälla som lag i Sverige. Om det finns särskilda skäl som talar för att inkorporationsmetoden skall användas kan man göra detta. Skäl som betraktas som särskilda är att reglerna i huvudsak riktar sig till myndigheter eller särskilda grupper av enskilda som det inte kan vara några svårigheter för att ta del av konventionstexten. Parallellt med författningen måste det som regel utges en omsorgsfullt utarbetad officiell översättning till svenska. Huvudregeln säger att konventionstexten i detta fall skall införlivas i svensk rätt genom transformation eftersom konventionstextens autentiska text finns på engelska, franska, spanska, ryska, kinesiska och arabiska men inte på svenska.

I detta fall föreslås att konventionens del II införlivas genom inkorporation eftersom del I och del III blev del av svensk författningstext på detta sätt och det fanns goda skäl till undantaget. I propositionen om internationella köp (1986/87:128) pekades på följande skäl till att frånga huvudregeln.

Konventionen innehåller bestämmelser som skall reglera vad som gäller vid avtal mellan part med affärsställe i Sverige och part

med affärsställe utanför Norden. Parterna kommer att vara näringsidkare eftersom det endast är mellan dessa konventionen är tillämplig. Andra köp, så som köp mellan privatpersoner och konsumentköp, omfattas inte av konventionen. Eftersom motparten till svenska parten är utomnordisk är det störst sannolikhet att kommunikationen dem emellan kommer att ske på främst engelska, men kan även komma att ske på något av de andra autentiska språken. Tolkningen av konventionstexten kommer troligtvis att ske från någon av de autentiska versionerna. Dessutom kommer en stor del av domstolspraxis, och skiljedomspraxis, att tolkas med den engelska versionen som utgångspunkt. Även många artiklar och övrig litteratur på området kommer att bli engelska. Av dessa anledningar ansåg man det vara till fördel att göra de autentiska konventionstexterna till svensk författningstext.

Ytterligare skäl som pekades på var den situation då ett svenskt företag eventuellt skulle befinna sig i förhandlingar med motpart med affärsställe i annan stat. Även om parterna är överens om att FN-konventionens regler är de som skall reglera parternas köprättsliga mellanhavande, kan det svenska företaget ha önskemål om att svensk rätt skall tillämpas på avtalsförhållandet i vidare bemärkelse. Argumentationen i propositionen var då att det svenska företaget lättare skulle få igenom ett sådant önskemål om det är alldeles klart för motparten att det inte är en svensk text som kommer att gälla avseende de köprättsliga frågorna utan att det är själva konventionstexten som kommer att gälla. Dessutom pekades på att för svenska företag som drabbades av tvister rörande köpavtal i utlandet, och där konventionen skall användas, kan vara lättare att kunna utgå från en autentisk text. Hur noga en översättning än görs kan den inte bli lika exakt som originalet.

Som ytterligare anledning att använda inkorporation var strävan till nordisk likhet. Norge införlivade konventionen genom fullständig transformation, vilket innebar inarbetning i den allmänna köplagen. Denna metod avvisades av nordiska arbetsgruppen (NU 1984:5 s 158) och var aldrig aktuell för Danmark, Finland eller Sverige. I propositionen nämndes att Danmark och Finland ej använde den särskilda transformationsmetoden genom översättning eftersom den

ej ansågs brukbar. De båda länderna var därför hänvisade till inkorporationsmetoden. Om Sverige skulle använda sig av transformationsmetoden genom att översätta konventionen och göra översättningen till svensk lag skulle det betyda att Norden fick tre olika sätt att införliva konventionen. Det ansågs inte tillfredsställande eftersom Norden bör visa enhetlighet. Det ansågs därför vara den bästa lösningen för Sverige att införliva konventionen genom inkorporation.

Eftersom större delen av konventionen är införlivad i svensk författning genom inkorporation bör del II också införlivas på detta sätt. De skäl som vid införlivandet av konventionen angavs som skäl är i dagsläget fortfarande aktuella och tillsammans med det faktum att konventionens utformning består av språkliga kompromisslösningar som är svåra att översätta finns det ingen godtagbar anledning att frånga denna metod trots att den är ett undantag från huvudregeln.

5.2 Följdlagstiftning

Förslag: I lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område införs en bestämmelse om att lagen inte är tillämplig då lag (1987:822) angående avtal om internationella köp av varor är tillämplig.

Skälen till förslaget: Del II i FN-konventionen om internationella köp kan införlivas i svensk rätt utan att några genomgripande lagändringar måste göras. Det är endast inom ett område det finns anledning att genomföra lagändring.

Eftersom konventionens regler skiljer sig åt på vissa delar jämfört med den svenska avtalslagen är det nödvändigt att införa en bestämmelse som ger konventionen företräde framför avtalslagen. För att den internationella köplagen skall bli tillämplig måste ett

antal kriterier vara uppfyllda, t.ex. måste avtalet vara av internationell karaktär. Det betyder att vissa avtal som tidigare föll inom avtalslagens ramar nu kommer att omfattas av internationella köplagen.

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändring i lag om internationella köp träder ikraft den dag regeringen bestämmer.

Skälet till förslaget: Eftersom vi i Norden har ett nära samarbete inom lagstiftningen är det önskvärt att de övriga nordiska staterna även de återkallar reservationen mot del II. Detta är en fråga som berör alla de nordiska stater vilket visade sig på det ICC-möte som hölls i Köpenhamn i februari 2005. Med hänsyn till att det råder osäkerhet om och i så fall när övriga nordiska stater tar tillbaka reservationen bör ändring i lag om internationella köp träda ikraft den dag regeringen bestämmer.

Lagändringen kommer, enligt konventionens artikel 97, att få sin verkan första dagen i månaden efter att sex månader förflutit sedan depositarien, d.v.s. FNs generalsekreterare tog emot under rättelse om att Sverige återtar den förklaring som säger att Sverige ej anses som fördragsslutande stat avseende konventionens del II. Detta innebär att från det att FNs generalsekreterare tar emot Sveriges förklaring om att Sverige vill ta tillbaka sin reservation mot del II kommer det att ta sex-sju månader innan del II blir del av svensk rätt. Denna tid är till för att det skall finnas utrymme till anpassning för näringsliv och myndigheter.

Konventionen skall enligt artikel 100(2) endast tillämpas på avtal som ingåtts samma dag eller efter den dag då konventionen träder i kraft i förhållande till de fördragsslutande staterna. Detta överensstämmer med svenska allmänna rättsgrundsatser.

7 Kostnader

FN-konventionen rör enskilda och de domstolar som skall tillämpa dess bestämmelser. Ett införlivande av konventionen med svensk rätt är en kostnadsneutral reform. Härav följer att man inte behöver förutse några ökade kostnader för domstolsväsendet, för det allmänna i övrigt eller för enskilda.

8 Författningskommentarer

Genom ändring av lagen införlivas FN-konventionen om internationella köp del II om avtals ingående med svensk rätt. Det sker genom s.k. inkorporering (se övervägandena härom i avsnitt 5.1.3). Övervägandena rörande det närmare innehållet i lagen redovisas i avsnitt 9.

I författningskommentaren förekommer inga uttalanden som är ämnade för vägledning när det gäller tolkningen av konventionens föreskrifter. Det ankommer inte på svensk lagstiftare att göra uttalanden av det slaget. Däremot redovisas konventionens bestämmelser närmare, med uttalanden om likheter och skillnader mellan konventionen del II och avtalslagen, i ett särskilt avsnitt efter författningskommentaren (avsnitt 9).

1 §

Artiklarna 1-88 i Förenta Nationernas konvention den 11 april 1980 angående avtal om internationella köp av varor skall i originaltexternas lydelse gälla som lag här i landet.

Originaltexterna skall ha samma giltighet.

Konventionens engelska och franska originaltexter finns tillsammans med en svensk översättning intagna som en bilaga till denna lag. Texterna på övriga originalspråk, arabiska, kinesiska, ryska och spanska, skall kungöras på det sätt som regeringen bestämmer.

I första stycket sägs att de angivna artiklarna i FN-konventionen gäller som svensk lag.

Det är fråga om artiklarna i konventionens del I, del II och del III. Del I (artiklarna 1-13) innehåller regler om tillämpningsområde och vissa allmänna bestämmelser. Del II (artiklarna 14-24) innehåller regler om vad som skall antas utgöra ett anbud och när ett anbud eller svar på anbud blir bindande. Del III (artiklarna 25-88) innehåller fem olika kapitel vilka behandlar bestämmelserna om köp.

Det hänvisas inte till konventionens del IV. Del IV innehåller konventionens slutbestämmelser. De behöver inte införlivas med svensk rätt (jfr avsnitt 5.1.3).

Konventionen är avfattad på de officiella FN-språken och alla språkversioner har samma giltighet. I konventionens andra stycke anges att de engelska och franska originaltexter tillsammans med en svensk översättning finns fogade som en bilaga till denna lag. Enligt 14 § lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar krävs inte att konventionens samtliga språkversioner kungörs. Eftersom den svenska texten inte har samma vitsord som övriga texter är det inte tillräckligt att foga den svenska texten till lagen. Det är emellertid en fördel för dem som skall tillämpa lagen att som hjälpmedel ha tillgång även till den svenska översättningen.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ändringen i lagen bör träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Av artikel 100 följer att konventionen tillämpas på avtal som har ingåtts efter det att konventionen har trätt i kraft.

9 Redovisning av konventionens artiklar

Artikel 14 - Anbud

1) Ett förslag om att sluta avtal som har ställts till en eller flera bestämda personer utgör ett anbud, om det är tillräckligt preciserat och anger anbudsgivarens avsikt att bli bunden i händelse av ett antagande svar. Ett förslag är tillräckligt preciserat om det anger vilken vara det är frågan om och uttryckligen eller underförstått fastställer eller ger anvisning om hur mängd och pris skall fastställas.

2) Ett förslag som inte är ställt till en eller flera bestämda personer skall endast anses utgöra en anmodan att inkomma med anbud, om inte den som framför förslaget klart anger det motsatta.

Första stycket i paragrafen anger de grundläggande kriterierna för att ”ett förslag om att sluta avtal som har ställts till en eller flera bestämda personer”²⁶ är att anses som ett anbud. För att förslaget skall anses utgöra ett anbud skall det vara tillräckligt preciserat och det skall ange att anbudsgivaren har för avsikt att bli bunden ifall det antas. Detta innebär att ett förslag inte utgör ett anbud enligt konventionen om det i anbudet finns något som säger att det är ”utan förbindelse” eller annat dylikt förbehåll. Detta stämmer väl överens med 10 § avtalslagen ”där någon i meddelande, som eljest vore att anse såsom anbud, använt orden ’utan förbindelse’, ’utan obligo’ eller liknande uttryck, anses meddelandet allenast såsom uppfordran att avgiva anbud av det innehåll meddelandet giver vid handen”. Kravet att ett förslag skall anses utgöra ett anbud enligt artikel 14 är att förslaget skall ge uttryck för att anbudsgivaren har för avsikt att bli bunden. Konventionen präglas av att man skall kunna konstatera

²⁶ Konventionen artikel 14(1).

förhållanden genom objektivitet, inte subjektivitet. Vad gäller anbudsgivarens avsikt att bli bunden innebär detta objektivitetskrav att anbudsgivaren i verkligheten inte behöver ha en vilja att bli bunden, det räcker att för en utomstående förefaller finnas en sådan vilja.

När man gör en bedömning av om anbudet är tillräckligt preciserat ser man till om det finns anvisning om varans mängd och om det finns anvisning om hur priset skall fastställas. Denna anvisning behöver inte vara uttrycklig utan kan vara underförstådd, vilket t.ex. är fallet då standardvaror beställs eller då priset och kvantitet framgår av praxis mellan parterna.

I svensk rätt accepterar vi anbud som ej anger pris. Bevisningen blir något svårare men det är fortfarande ett giltigt anbud enligt svensk rätt. I många andra stater, t.ex. Frankrike, har man inte velat acceptera detta synsätt utan ser inte ett förslag utan bestämt pris som ett giltigt anbud och det kan därför inte ligga till grund för ett bindande köpavtal. I konventionen har därför gjorts en kompromiss i artikel 55 som behandlar hur ett pris skall bestämmas om det inte går att fastställa med hjälp av avtalet. Detta kan te sig motsägelsefullt eftersom artikel 14 säger att det inte är något anbud, och därmed inget köpavtal, om det inte går att fastställa pris medan artikel 55 behandlar de avtal som inte har fastsällt pris men ändå är giltiga. Lösningen ligger i de inledande orden i artikel 55 vilka säger ”då ett giltigt avtal har slutits”. Detta gör att nationell rätt kan användas för att avgöra om ett avtal är giltigt eftersom avtalets giltighet är en fråga som enligt artikel 4(a) inte omfattas av konventionen. Dessutom kan det vara så att parterna anser sig ha avtalat bort bestämmelsen i artikel 14 vilken ju är dispositiv och då har ett giltigt köpavtal uppstått och konventionens artikel 55 används endast för att fastställa priset.²⁷

För att ett förslag verkligen skall ses som ett anbud i konventionens mening måste det vara ställt till en eller flera bestämda personer. Om förslaget är riktat till en obestämd krets utgör det en anmodan att inkomma med anbud, förutsatt att den som framför förslaget

²⁷ Enligt artikel 55 skall priset fastställas till marknadspriset, inte säljarens pris trots att denna har standardpriser och ger samma pris till alla.

inte klargör att det är frågan om ett anbud. Detta är även vad som kommer till uttryck i 9 § avtalslagen eftersom det där bör kunna uppställas som krav att ett erbjudande skall ha en bestämd adressat.²⁸ Ett problem kan uppstå om någon har skickat ut ett stort antal kataloger till namngivna personer, d.v.s. katalogerbjudanden. Är detta att betrakta som att rikta sig till bestämda personer? Eller är det endast ett masserbjudande så som en annons. Problemet är att även om kravet på angivelse av bestämda personer är uppfyllt så måste man avgöra om det är ett uttryck för anbudsgivarens avsikt att bli bunden om förslaget accepteras. Frågan är dock av mindre praktisk betydelse eftersom den som skickade ut katalogerna sällan tackar nej till en beställning oavsett om han själv ses som anbudsgivare eller om han endast skickar ut en uppmaning till anbud. Problem uppstår i stort sett endast i praktiken om det står ett felaktigt pris i katalogen.

En skillnad mellan konventionen och svensk rätt tycks vid första ögonkastet vara att konventionen kräver att pris skall anges i anbudet medan svensk rätt inte kräver detta. Dock blir det vid eventuell tvist om avtalets giltighet ingen större skillnad om vi tillträtt del II eller ej. Vid eventuell tvist kommer antingen svensk rätt eller motpartens rätt att gälla. Gäller svensk rätt anses avtalet giltigt vare sig priset är bestämt eller ej. Detta framgår av att artikel 4(a) visar på att ett avtals giltighet inte omfattas av konventionen. Om inte svensk rätt tillämpas finns tre scenarion. För det första kommer motpartens rätt att gälla och om då motparten har liknande regler som svensk rätt kommer avtalet att vara giltigt. För det andra kan motpartens rätt gälla och om då denna har en regel som visar på att avtalet inte är giltigt om prisangivelse saknas så finns inget avtal. För det tredje kan konventionen vara en del av motpartens rätt och om så är fallet måste man se till parternas avsikter. Om parterna hade för avsikt att bli bundna utan att pris angavs ses detta som att de har avtalat bort det kravet i artikel 14.

Största skillnaden mellan konventionen och avtalslagen vad gäller anbud är att det enligt konventionen enbart krävs att det finns

²⁸ Axel Adlercreutz, Avtalsrätt I, 2002, avsnitt 3.4 slutet.

ett uttryck för att bli bunden, det krävs inte att anbudsgivaren faktiskt vill bli bunden. Detta är ett objektiva krav. I svensk rätt krävs att anbudsgivaren skall ha avsikt eller vilja att bli bunden *och* att detta kommer till uttryck för att bli bunden, dock finns regeln om att motparten hade skäl att uppfatta det som att anbudsgivaren ville vara bunden. Resultatet blir i praktiken detsamma.

Artikel 15 – Anbudets bindande verkan

- 1) Ett anbud får verkan när det kommer fram till anbudstagaren.*
- 2) Ett anbud får dras tillbaka även om det är oåterkalleligt, såvida meddelandet om att det dras tillbaka kommer fram till anbudstagaren före eller samtidigt som anbudet.*

Första stycket i artikel 15 visar att ett anbud får verkan när det kommer fram till anbudstagaren. Är det ett muntligt anbud får det genast verkan medan ett skriftligt anbud får verkan då det till exempel når mottagarens kontor. Andra stycket handlar om när ett anbud som anbudsgivaren förklarar sig ensidigt bunden av får dras tillbaka. Regeln bygger på angloamerikansk rätt där det görs en åtskillnad mellan att dra tillbaka ("withdraw") ett anbud och att återkalla ("revoke") ett anbud. Ett anbud får dras tillbaka om meddelandet att anbudet dras tillbaka kommer till anbudstagaren innan eller samtidigt med anbudet. Trots att anbudet är oåterkalleligt ("irrevocable") kan det dras tillbaka om det når anbudstagaren samtidigt eller innan anbudet.

I 7 § avtalslagen om regler om återkallelse, kan återkallelsen ske även efter anbudet nått mottagaren. Förutsättningen för detta är att mottagaren *tar del av* återkallelsen innan eller samtidigt med att han tar del av anbudet. I praktiken torde konventionens regel medföra större säkerhet i handelsförhållanden eftersom det är svårt att bevisa i vilken ordning mottagaren läser anbudet och återkallelsen, vem kan bevisa vad som händer inne på t.ex. ett kontor om det endast är en person närvarande? Vid avtalslagens tillkomst hade kanske re-

geln sina skäl men så som det ser ut idag är konventionens regel mer ändamålsenlig.

Artikel 16 – Återkallelse av anbud

1) Till dess att ett avtal har slutits kan ett anbud återkallas, om återkallelsen kommer fram till anbudstagaren innan han har avsänt ett antagande svar.

2) Ett anbud kan dock inte återkallas:

a) om det, genom att en bestämd tid för svar har fastställts, eller på annat sätt anger att det inte kan återkallas; eller

b) om anbudstagaren rimligen kunde räkna med att anbudet inte kunde återkallas och anbudstagaren har handlat i förlitan på anbudet.

Artikel 16 behandlar när ett anbud får återkallas. Artikeln är en kompromiss mellan två synsätt.²⁹ Den ena synsättet, vilket är det som företräds av t.ex. det svenska systemet, innebär att ett anbud inte går att återkalla om det har kommunicerats till mottagaren. Enligt det andra synsättet, vilket företräds av common law systemen, är utgångspunkten att ett anbud kan återkallas så länge det inte blivit accepterat, oavsett om det nått adressaten eller inte. Enligt artikel 16 kan ett anbud återkallas under hela tiden fram till att ett avtal har slutits, förutsatt att återkallelsen kommer fram till anbudstagaren innan denna har avsänt ett antagande svar. Dock modifieras denna huvudregel relativt mycket i andra stycket. Ett anbud som ger en bestämd tid för svar eller på annat sätt anger att det inte går att återkalla kan inte återkallas. Dessutom kan anbudet inte återkallas om det var rimligt för anbudstagaren att räkna med att anbudet var oåterkalleligt och denna handlat i förlitan på anbudet.

Det är i artikel 16 som en av de stora skillnaderna föreligger vid en jämförelse av avtalslagen och konventionens regler. Eftersom det råder skillnad i olika rättssystem var det en stor diskussion vid till-

²⁹ Synsätten, eller principerna, kallas löftesteorin och kontraktsteorin.

komsten av artikeln. I common law stater är ett anbud inte ensidigt bindande, trots att anbudsgivaren förklarat sig vara ensidigt bunden, om det inte föreligger någon motprestation eller dylikt. I de skandinaviska staterna gäller motsatsen, nämligen att ett anbud som är skriftligt är bindande under en viss tid, vilket i svensk rätt kommer till uttryck genom löftesprincipen och den legala acceptfristen i 3 § avtalslagen. Konventionen har som huvudregel att ett anbud går att återkalla trots att det nått adressaten. Artikel 16 som helhet innebär emellertid en kompromiss mellan de två synsätten eftersom undantagen innebär att ett anbud i många fall ändå inte kan återkallas.

Enligt konventionen kan inte ett anbud återkallas om det i anbudet står att det är oåterkalleligt. Enligt svensk rätt går ett anbud inte heller att återkalla om det i anbudet står att det gäller under viss tid. För företrädarna för common law var det faktum att anbudet gäller under viss tid inte tillräckligt för att göra ett anbud oåterkalleligt. Artikel 16 utgör därför en kompromiss som innebär att även om det i ett anbud anges en bestämd tid så betyder det inte automatiskt att det inte går att återkalla. Om det skall anses oåterkalleligt kommer därför att bli en tolkning av vad anbudsgivaren menat då denna skrev ner en viss anbudstid. Problemet kan bli att olika stater tolkar anbudet olika beroende på vad för system de har. Effekten blir att nationell rätt kommer att påverka och det är ju det man vill undvika genom att ha en gemensam konvention. En lösning är att man skulle kunna tolka varje avtal som så att de anbudsgivare som kommer från common law system skall få anbudet tolkat så att det är oåterkalleligt, trots att anbudstid är utsatt, eftersom det är så anbud går till i deras stater. Vill de ha ett oåterkalleligt anbud så hade de ju skrivit det eftersom man gör så i de staterna. Vad gäller anbudsgivare med annat system får man tolka det som att en bestämd anbudstid är det samma som oåterkalleligt under den tiden eftersom det är så det går till i de systemen. Innebörden av detta blir att en common law domare får tolka ett anbud från en anbudsgivare i Sverige som att det är oåterkalleligt under angivna anbudstiden. Lösningen är dock något orättvis eftersom anbudsgivare från common law då får mindre

ansvar och därmed fördel framför anbudsgivare från civil law, trots att de befinner sig framför samma domare.

Ytterligare undantag från friheten att återkalla anbud är om anbudsmottagaren ”rimligen kunde räkna med att anbudet inte kunde återkallas” och ”handlat i förlitan på anbudet”. Detta kan vara fallet då anbudsmottagaren vet om att anbudsgivaren vet om att anbudsmottagaren väntar på att t.ex. ett avtal skall gå i lås innan han antager anbudet och att han är beroende av anbudet. Regeln anger vad man kan förvänta sig av en avtalspartner med hänsyn till omständigheterna. Att sätta ut en bestämd tid i avtalet gör det inte oåterkallligt men däremot kan det vara något som avgör om anbudsmottagaren rimligen kunde räkna med att anbudet inte kunde återkallas, d.v.s. artikel 16(2)(b) har blivit ett komplement till artikel 16(2)(a).

Möjligheten att återkalla ett anbud upphör enligt den s.k. avsändningsprincipen, vilket är i enlighet med common law systemets mail-box rule, d.v.s. när anbudsmottagaren skickar sitt antagande svar går det inte längre för anbudsgivaren att återkalla anbudet. Detta är en skillnad som finns i konventionen jämfört med 7 § avtalslagen, eftersom tidpunkten i svensk rätt istället är då ett antagande svar kommer anbudsgivaren *tillhanda*. Det vill säga möjligheten att återkalla anbudet förkortas i konventionen. I denna situation är det viktigt att skilja på tillbakatagande av anbud i artikel 15 och återkallelse av anbud i artikel 16. Skillnaden mellan de båda artiklarna ligger i att då ett anbud tas tillbaka betyder det att anbudet aldrig får verkan medan om anbudet återkallas betyder det att anbudet har fått verkan men att det inte skall gälla längre. Avsändningsprincipen gäller inte då ett anbud tas tillbaka enligt artikel 15 utan då måste en anbudsgivare som vill ta tillbaka sitt anbud se till att meddelandet om tillbakatagande kommer fram före eller samtidigt som anbudet. För svensk och övriga skandinaviska länders del kan denna åtskillnad mellan tillbakatagande och återkallelse skapa viss förvirring eftersom vi gärna använder ordet återkallelse i båda situationerna. En åtskillnad görs istället om anbudet kommunicerats till mottagaren och om anbudet har kommit mottagaren till handa. Det är inte bara viktigt att skilja på återkallelse av anbud och tillbakatagande av anbud utan det är även viktigt att skilja på återkallelse av

anbud och återkallelse av accept. Vad gäller återkallelse av accept gäller inte mail-box rule eftersom accepten inte får rättsverkan förän den *kommit fram* till anbudsgivaren, d.v.s. anbudstagaren kan stoppa beskedet om att han accepterar så att accepten inte får verkan. Accepten behandlas närmare under artikel 18.

Den stora skillnaden mellan konventionen och avtalslagen är som tidigare nämnts att Sverige använder sig av löftesprincipen, det vill säga det finns en presumtion att ett anbud är bindande under en skälig tid. Konventionen har tagit avstånd från löftesprincipen och har som huvudregel att ett anbud fritt kan återkallas. När löftesprincipen infördes i svensk rätt för 90 år sedan, ansågs den modern och som ett steg i rätt riktning för att få till stånd säkrare avtalsförbindelser. Anbudet gjordes bindande enligt löftesprincipen eftersom det gav anbudstagaren skälig betänketid utan risk att anbudet återkallades. Ser man till avtalsförbindelser som uppstår i nutid är konventionen mer anpassad till hur dagens avtal sluts. Kommunikationen har idag förbättrats med snabba telefonförbindelser och Internet. Marknaden ändrar prisläge på några få sekunder och risken att anbudstagaren spekulerar utan egen risk på anbudsgivarens bekostnad är numera praktiskt påtagligt. Genom att använda en lagstiftning som är utformad speciellt för internationella avtal, så som konventionen är, anpassar vi oss till faktum att avtal dels numera ofta sluts på internationell nivå och dels att marknaden är mer priskänslig.

Artikel 17 – Avslag

Ett anbud upphör att gälla, även om det inte kan återkallas, då ett avslag kommer fram till anbudsgivaren.

Denna regel stämmer väl överens med 5 § avtalslagen. Regeln innebär att ett anbud som avslås, senare inte kan antas trots att det antagande svaret kommer till anbudsgivaren inom den tid som är utsatt i anbudet, oavsett om det är oåterkalleligt eller ej. Ett meddelande om avslag kan dock återtasa på samma sätt som återttagande av anbud och accept enligt art 16 och 22.

Problem kan uppkomma då anbudet inte avslås på ett klart och tydligt sätt utan istället kanske enbart innehåller en ytterligare förfrågning. En tolkning av innebörden av svaret måste därför göras. I de fall svaret innehåller tillägg eller ändringar blir innebörden av svaret att anbudet avslås. Se vidare under artikel 19.

Artikel 18 – Accept

1) Ett uttalande eller annat uppträdande av anbudstagaren som visar att han samtycker till ett anbud utgör ett antagande svar. Tystnad eller överksamhet utgör inte i sig ett antagande svar.

2) Ett antagande svar på ett anbud får verkan när uttrycket för samtycke kommer fram till anbudsgivaren. Ett antagande svar får inte verkan om svaret inte kommer fram till anbudsgivaren inom den tid som han har satt ut eller, om ingen tid har satts ut, inom en tid som är skälig med vederbörlig hänsyn till hur snabbt kommunikationssätt anbudsgivaren har anlitat och till övriga omständigheter kring avtalet. Ett muntligt anbud måste antas omedelbart, om inte annat framgår av omständigheterna.

3) Om emellertid anbudstagaren med stöd av anbudet eller praxis som har utbildats mellan parterna eller handelsbruk eller annan sedvänja, utan att lämna något meddelande till anbudsgivaren, visar att han samtycker till anbudet genom handling, såsom en som hänför sig till varans avsändare eller till betalningen, får det antagande svaret verkan när handlingen utförs, under förutsättning att det sker inom den tid som har fastställts i föregående stycke.

För att ett anbud skall leda till giltigt avtal krävs enligt konventionen att det accepteras, en handling. Accepten får verkan då den kommer fram till anbudsgivaren. Man skall dock komma ihåg att det är stora skillnader i hur de antagande svaren ser ut. De kan variera från att vara klart uttryckt (vi accepterar ert anbud) till att vara mer oprecis som är fallet då det istället framgår av omständigheterna och uppträdandet från den som accepterar att det är en accept. Förutom samtycke till anbudet krävs, för att accepten skall få rättsverkan, att ac-

cepten kommit fram till anbudsgivaren. Dock kan en accept enligt konventionen, liksom enligt avtalslagen, även ske genom s.k. konkludent handlande, t.ex. genom att köparen tar emot en varuleverans. Vidare anges i artikel 18(1) att tystnad eller överksamhet inte i sig är ett antagande svar, d.v.s. konventionen ger inte anbudsmottagaren en plikt att aktivt tacka nej till anbudet. En anbudsgivare kan inte heller skriva att om anbudsmottagaren inte svarar blir denna bunden, d.v.s. så kallad negativ avtalsbildning kan inte bli aktuellt. Denna regel stämmer väl överens med 8 § avtalslagen.³⁰

I vissa fall kan det dock komma ifråga med en svarsplikt. Konventionen reglerar inte detta men en svarsplikt kan i vissa fall ingå i principen om ”good faith” vilken kommer till uttryck i artikel 7. En svarsplikt kan uppkomma om någon själv tar initiativ för att få ett anbud. Detta blir fallet om en part initierar en förbindelse genom att begära in anbud och i förväg säger sig förutsätta att anbudet kommer antas.³¹ Denna princip stämmer väl överens med avtalslagen även om svensk rätt är något hårdare i bedömningen. Avtalslagens 9 § säger att det föreligger en svarsplikt om anbud inkommit och mottagaren måste inse att anbudet framkallats genom dennas uppfordran. Ytterligare fall där det enligt svensk rätt föreligger svarsplikt, enligt 8 §, är om anbudsgivaren gett ett stående anbud. Anbudsmottagaren måste då svara på anbudet vid förfrågan, annars förfaller anbudet.

Då en acceptfrist inte är angiven i anbudet måste en accept enligt konventionen inkomma inom skälig tid.³² Begreppet skälig tid stämmer väl överens med avtalslagen och det är inga större skillnader på konventionen och den svenska avtalslagen. För att kunna bestämma vad som är skäligt skall man se på omständigheterna, t.ex. om ett anbud skickas via fax är det en indikation att ett svar skall ta

³⁰ Regeln uttrycks inte på samma sätt i svensk rätt och metoden räknas i vissa fall som otillbörlig eftersom en anbudsgivare kan utnyttja okunnighet hos mottagaren genom att försöka med negativ avtalsbildning och verkligen åstadkomma ett avtal.

³¹ Cour de Cassion beslut den 27 jan 1998, UNILEX.

³² På engelska uttryckt med frasen ”within a reasonable time”.

kortare tid än om ett anbud skickas via vanlig post.³³ En ytterligare omständighet att ta hänsyn till är vad det rör sig om för vara. Är det t.ex. en ovanlig, dyr eller teknisk vara som det tar längre tid för anbudstagaren att avgöra om det är just den vara som behövs kan den skäliga tiden vara längre. Är det däremot enkla varor som är känsliga för prisförändringar är det en indikation på att anbudsgivaren vill ha ett snabbare svar för att undvika prisspekulation på anbudsgivarens bekostnad.

Muntliga anbud skiljer sig från andra anbud eftersom det inte finns någon acceptfrist om inte annat framgår av omständigheterna. En anbudsgivare kan medge anbudstagaren en betänketid, både öppen och underförstådd, den senare i fall då det i stort sett är omöjligt för anbudstagaren att lämna omedelbart svar och anbudsgivaren måste ha insett detta. Principen om att muntliga anbud måste antas omedelbart finns även i 3 § avtalslagen. Kritik har riktats mot åtskillnaden mellan skriftliga och muntliga anbud. I dagens snabba informationssamhälle sägs det vara omotiverat att åtskilja de båda åt, Internet är ju lika snabbt som ett telefonsamtal. Hur som helst så måste det genom tolkning avgöras om anbudsgivaren medgivits betänketid, oavsett muntligt eller skriftligt anbud.

Enligt konventionen gäller inte den s.k. mail-box rule vid accept så som den gör vad gäller återkallelse. Enligt artikel 18(2) får inte accepten verkan förrän den kommit fram till anbudsgivaren. Det betyder att avsändaren inte enbart står risken för att meddelandet inte kommer fram, eller inte kommer fram i tid, utan också att avsändaren av accepten kan stoppa accepten så att den blir överksam. För svensk del innebär detta ingen förändring eftersom avtalslagen använder uttrycket "komma till handa" vilket innebär det samma som komma fram. Det krävs inte att mottagaren tagit del av accepten utan det är tillräckligt att den blivit mottagen, underlåtenhet att ta del av rättshandling skall ju inte innebära att inte bli bunden av rättsverkningarna. Dock kan en accept få verkan innan anbudsgivaren fått vetskap om accepten. En anbudstagare kan nämligen enligt

³³ Denna omständighet torde dock få mindre och mindre betydelse eftersom mycket av handeln sker via e-mail, vare sig det är ont om tid eller ej.

konventionens artikel 18(3) acceptera genom sitt handlande, förutsatt att den rätten framgår ”med stöd av anbudet eller praxis som har utbildats mellan parterna eller handelsbruk eller annan sedvänja”. Accepten får då verkan då åtgärden utförs, det vill säga ett avtal kan komma till stånd utan att anbudsgivaren vet om detta, förutsatt att det sker inom acceptfristen. Dock är det tack vare de moderna kommunikationsmedlen inte så vanligt att avtal kommer till stånd utan att anbudsgivaren vet något. Det finns ju ingen anledning att anbudstagaren inte meddelar anbudsgivaren om att anbudet är accepterat. En accept kan genom konkludent handlande även enligt svensk rätt leda till att ett avtal sluts innan anbudsgivaren vet om att avtal slutits. Detta sätt att sluta avtal är alltså inget nytt för svensk del.

Sammanfattningsvis kan sägas om accept att det inte föreligger några större skillnader mellan konventionen och avtalslagen, reglerna i konventionen återspeglas i avtalslagen.

Artikel 19 – Oren accept

1) Ett svar på ett anbud som är avsett att vara ett antagande svar men som innehåller tillägg, begränsningar eller andra ändringar anses som avslag på anbudet och gäller som ett nytt anbud.

2) Ett svar på ett anbud, som är avsett att vara ett antagande svar men som innehåller tilläggsvillkor eller avvikande villkor som inte väsentligt ändrar villkoren i anbudet, skall likväl gälla som ett antagande svar, såvida inte anbudsgivaren utan oskäligt dröjsmål muntligen gör invändningar mot avvikelsen eller avsänder ett meddelande med samma innebörd. Om han inte gör en sådan invändning, blir de villkor som framgår av anbudet avtalsvillkor med de ändringar som det antagande svaret innehåller.

3) Tilläggsvillkor eller avvikande villkor om bland annat pris, betalning, varans kvalitet och mängd, plats och tid för avlämnande, omfattningen av den ena partens ansvarighet gentemot den andra parten eller lösning av tvister anses väsentligt ändra villkoren i anbudet.

Regeln om oren accept stämmer väl överens med 6 § avtalslagen vilken även den ger uttryck för principen om att en oren accept kan ses som avslag av anbudet och samtidigt ett nytt bud. En oren accept som inte uppfyller kraven för anbud i artikel 18(1) anses inte utgöra en oren accept utan endast som en uppmaning till förhandling.

Det finns enligt konventionen en reklamationsplikt när accepten innehåller ändringar eller tillägg som inte väsentligen ändrar villkoren i anbudet. Det vill säga om anbudet ändrar villkoren väsentligen så behöver mottagaren inte reklamera men om det endast är en liten ändring måste mottagaren meddela avsändaren att han inte accepterar de nya villkoren i den orena accepten för att inte bli bunden av avtalet. För att avgöra vad som väsentligen ändrar villkoren måste man göra ett test, s.k. materially test. I artikel 19 ges *exempel* på vad som skall anses utgöra väsentlig ändring av villkoren, detta kan vara pris etc. Konventionen skiljer sig alltså från 6 § avtalslagen eftersom det där ställs upp ett krav på att mottagaren måste inse att det nya anbudet inte ses som nytt anbud av avsändaren. Det vill säga i avtalslagen används en metod där det man tar hänsyn till vilken uppfattning acceptavsändaren hade och om mottagaren insett att avsändaren hade denna uppfattning. Enligt avtalslagen kommer alltså ett avtal till stånd om den som sänder accepten anser att accepten överensstämmer med anbudet, anbudsgivaren måste inse det och anbudsgivaren ändå inte reklamerar. Denna subjektivistiska metod återfinns inte i konventionen som istället tar sikte på om ändringen i anbudet är väsentligt.³⁴

De uppräknings som nämns i art 19 är inte uttömmande men nämner så många exempel att i stort sett alla ändringar betraktas som väsentliga. Dock kan man i vissa fall ändå säga att ett giltigt avtal kommit till stånd genom den s.k. giltighetsregeln, d.v.s. antagandet att parterna konkludent accepterat ett giltigt avtal. Detta är fallet då avtalet är helt eller delvis fullgjort, en ändring skall då inte medföra att avtalet inte är något avtal. Det vill säga i tillämpningen kan modifiering ske av vad som är väsentlig ändring. Ibland kan det

³⁴ Inte heller återfinns den subjektivistiska metoden i ULF.

även vara så att det ser ut som en ändring men i själva verket endast är förtydligande av vad som avtalats eller förtydligande av tidigare praxis mellan parterna.

Ett problem, kallat "battle of forms", uppstår då det gäller frågan om hur man skall lösa problemet att det i accepten finns en hänvisning till allmänna bestämmelser. Om det i anbudet även där har varit hänvisning till allmänna bestämmelser blir det korsande hänvisningar till olika standardvillkor. Man kan då tänka sig att bestämmelserna innehåller de i artikel 19 uppräknade fallen som väsentligt ändrar ett anbud och det nya anbudet måste då accepteras av mottagaren innan avtal kan komma tillstånd. Dock kan det bli problem eftersom om avtal redan har kommit till stånd kan parterna få möjlighet att undgå avtal genom att säga att den orena accepten inte accepterades. Detta synsätt bör endast accepteras då avtal ingås, inte när det väl har ingåtts. Att "smita" ifrån ett avtal stämmer inte överens med vad som varit parternas avsikt eftersom de uppenbarligen redan påbörjat sina prestationer. Lösningen synes vara att behandla det enligt reglerna i artikel 19 om oren accept, enligt artikel 7(1) om good faith vid tolkningen av konventionens bestämmelser eller enligt artikel 7(2) med stöd av de allmänna bestämmelser på vilka konventionen antas bygga.

Om man är av den meningen att parterna oavsett de nya villkoren ändå skulle sluta avtal kan man använda "last shot theory". Teorin innebär att den som hade med hänvisning till allmänna bestämmelser sist är den som får sina bestämmelser inkluderade i avtalet. En invändning mot detta är att det inte kan ha varit parternas avsikt att låta den som gör sista hänvisningen få sina villkor med, speciellt eftersom det var den som avsände meddelandet som orsakade problemet genom den orena accepten som framgick som en ren accept. Det är dock en annan sak om avsändaren av den orena accepten påpekar att han har infört sina egna standardbestämmelser. Detta är dock inte det vanligaste eftersom avsändaren ofta kanske inte tänker på att formulären innehåller bestämmelser.

Vad för andra metoder finns det då? En metod är att bortse från den sista hänvisningen eftersom den som skickar sista meddelandet i stort sett accepterat det första anbudet, i alla fall en stark indikation

på det. En annan metod, den så kallade ”knock-out rule”, är att bortse från båda parter hänvisningar och tillämpa dispositiva rättsregler istället, d.v.s. inte utnyttja avtalsfriheten. Ytterligare metod är att tillämpa dispositiva rättsregler på de delar i de allmänna bestämmelserna som inte stämmer överens. Innebörden blir att man har utnyttjat avtalsfriheten men begränsat varandra. Det kan även vara så att ena partens allmänna bestämmelser är så vanliga att de i stort sett är praxis vilket ofta är något som favoriseras.

I Sverige har problemet då båda parter hänvisat till sina egna standardvillkor inte behandlats speciellt utförligt. Problemet löses snarare beroende på omständigheterna i det enskilda fallet där hänsyn tas till bl.a. vems villkor som används mest och parternas beteende.³⁵ Kan omständigheterna inte lösa problemet kan en lämplig metod vara att låta villkoren ta ut varandra, vilket ju också är en av de föreslagna lösningarna i konventionen. Problemet med battle of forms är svårt att lösa med hjälp av 6 § avtalslagen eftersom utgångspunkten där är vad parterna insett, det vill säga det finns i svensk rätt ett subjektivt rekvisit som saknas i konventionen. Det subjektiva rekvisitet i 6 § innebär, för att det skall föreligga avtal, att anbudstagaren haft som utgångspunkt att anbudsgivaren inte fäst vikt vid anbudsgivarens egna villkor och samtidigt att anbudsgivaren inser att anbudstagaren utgått från detta.

Artikel 19 innebär en av de större skillnader mellan konventionen och avtalslagen eftersom konventionen inte har det subjektiva krav som avtalslagen har vad gäller att en mottagare av en oren accept måste inse att den orena accepten inte ses som ett nytt anbud av avsändaren. Enligt konventionen är det själva anbudet i sig som har betydelse, inte hur det uppfattas.

Artikel 20 – Acceptfristens längd

1) En tid för avgivande av svar som anbudsgivaren har satt ut i ett telegram eller brev börjar löpa från den tidpunkt då telegrammet

³⁵ Axel Adlercreutz, Avtalsrätt II, 2001, avsnitt 8.5.3.

inlämnas för befordran eller från det datum som framgår av brevet eller, om inget sådant datum framgår, från poststämpelns datum. En tid för avgivande av svar som anbudsgivaren har bestämt i telefonsamtal, telex eller annat omedelbart kommunikationsmedel börjar löpa från den tidpunkt då anbudet kommer fram till anbudstagaren. 2) Officiella helgdagar eller fridagar som infaller under acceptfristen tas med vid beräkningen av tiden. Om emellertid ett meddelande om antagande svar inte kan avlämnas på anbudsgivarens adress sista dagen av fristen därför att denna dag infaller på en officiell helgdag eller fridag på anbudsgivarens affärsställe, förlängs fristen till den första efterföljande arbetsdagen.

För att bestämma acceptfristen i fall då en tidpunkt inte är angiven tillämpas bestämmelserna i artikel 20. Om det i ett anbud står "svar inom 14 dagar" måste det finnas regler som visar hur man beräknar tiden. Om det inte framgår av anbudet som sådant beräknas tiden från poststämpelns datum.³⁶ Lämnas anbudet genom något omedelbart kommunikationsmedel, så som e-post, så räknas tiden från då anbudet kom fram till anbudsmottagaren. Tidsperioden inkluderar helgdagar vilket innebär att om det i tidsperioden ingår en söndag så räknas den med. Problem kan dock uppstå om sista dagen på tidsfristen är en helgdag. I de fallen kommer tidsfristen att sträcka sig till nästföljande arbetsdag. Detta stämmer med svensk rätt.³⁷

Artikel 21 – Sen accept

1) Ett antagande svar som kommer för sent gäller likväl som antagande svar, om anbudsgivaren utan dröjsmål muntligen meddelar anbudstagaren detta eller avsänder ett meddelande med samma innebörd.

³⁶ Detta är en skillnad vad gäller beräkning då det handlar om accept eftersom det då är tidpunkten när det antagande svaret kommer fram till mottagaren som är avgörande.

³⁷ Lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid, 2 §.

2) Om det av ett brev eller någon annan skriftlig handling som innehåller ett försenat antagande svar framgår att det sänts under sådana omständigheter att det, om dess befordran hade varit normal, skulle ha kommit fram till anbudsgivaren i tid, gäller det försenade svaret som ett antagande svar, om inte anbudsgivaren utan dröjsmål muntligen meddelar anbudstagaren att han anser att hans anbud inte längre gäller eller avsänder ett meddelande med samma innehåll.

I denna artikel behandlas sen accept och det görs här undantag från artikel 18 om att antagande svar måste komma fram inom viss tid för att få verkan. Ett antagande svar kan få verkan trots att det kommer för sent, förutsatt att det godtas av anbudsgivaren. I dessa fall måste anbudsgivaren utan dröjsmål underrätta anbudstagaren om att accepten kom fram för sent. Underrättelsen kan ske skriftligt genom ett meddelande som anbudsgivaren skickar till anbudstagaren men det kan även ske muntligt. Ett skickat meddelande går på anbudstagarens risk. Konsekvensen av detta blir att en anbudstagare kan bli bunden av avtal utan att ha blivit meddelad att anbudsgivaren godtog det försenade anbudet.

Enligt konventionen gäller att om ett antagande svar kommer fram efter det att acceptfristen gått till ända, och avsändaren är omedveten om det, måste acceptgivaren i vissa fall få reda på att accepten kommit in för sent. I annat fall kan anbudsgivaren bli bunden av sitt anbud och den inkomna accepten. Anbudsgivaren måste i dessa fall utan dröjsmål lämna ett meddelande, muntligt eller skriftligt, att hans anbud inte längre gäller. De fall då anbudsgivaren måste lämna besked att anbudet inte längre gäller är om det framgår att meddelandet skulle ha kommit fram i tid om det befordrats normalt. Det kan vara fallet om mottagaren ser att poststämpeln var för länge sedan.

Vanligast är alltså att om en accept kommer in för sent så blir anbudsgivaren inte bunden. Men i vissa fall måste han för att undgå bundenhet vara aktiv genom att meddela acceptgivaren. På detta sätt finns det en viktig skillnad mellan artikel 21 och 4 § avtalslagen. Enligt avtalslagen skall accept som kommer in för sent gälla som

nytt anbud. Enligt konventionen anses den sena accepten inte utgöra något nytt anbud. Anbudsgivaren kan dock välja att bortse från att anbudet kom in för sent och accepten blir då verksam som om den inkommit inom acceptfristen och accepten leder då till att det blir ett avtal. Om accepten kommer in för sent men anbudsgivaren bortser att accepten kom in för sent måste anbudsgivaren *utan dröjsmål* meddela anbudstagaren att anbudsgivaren bortser från att accepten kom in för sent. Konventionen innebär alltså en skillnad mot avtalslagen eftersom det i avtalslagen ges en *skälig betänketid* om en accept kommer in för sent eftersom för sen accept i avtalslagen ses som nytt anbud.

I både avtalslagen och konventionen medges, vid tillfällen då en accept kommer in för sent, en viss spekulation av anbudsgivaren på acceptantens bekostnad eftersom han kan välja att vara passiv så att det inte blir något avtal eller sända ett meddelande så att det blir ett avtal. På grund av denna spekulationsmöjlighet är det viktigt att bestämma tidsfristen till så kort som möjligt. Extra viktigt är detta då det handlar om priskänsliga varor. Det gäller både acceptfristen i avtalslagen och meddelande utan dröjsmål i konventionen. En möjlighet att undvika problemet är att anbudsgivaren alltid skall ha en skyldighet att meddela anbudstagaren att accepten kom in för sent. Dock har man ansett att risken ligger på acceptanten då han sänder iväg ett meddelande med kort tid kvar av acceptfristen. Det är dessutom inte svårt att, om han är orolig, ringa anbudsgivaren och fråga om accepten har kommit fram i tid och om den inte kommit fram begära besked om den godtas. Eftersom både avtalslagen och konventionen ger uttryck för en lojalitetsprincip så kan en part inte hålla den andre parten ovetande om han inser³⁸ att accepten skulle ha kommit fram i rätt tid om allt skett enligt det normala. Detta skulle vara illojalt. Det finns en tidsfrist för vilken meddelande om för sen inkommen accept skall lämnas. I konventionen nämns denna tidsfrist som ”utan dröjsmål” och i avtalslagen nämns den som ”utan oskäligt uppehåll”. På detta sätt liknar konventionen och avtalslagen

³⁸ I avtalslagen används uttrycket ”måste inse” medan konventionen använder uttrycket ”framgår”.

varandra eftersom det knappast kan vara skäligt att dröja med ett meddelande (om inte speciella förhållanden föreligger), d.v.s. för att det skall vara skäligt så måste det vara utan dröjsmål. Enligt artikel 21(1) och (2) är det avsändandet av meddelandet som är avgörande, d.v.s. anbudstagaren står transmissionsrisken.

En skillnad mellan avtalslagen och konventionen är då det kommer till den sena accepten som måste antas för att ett avtal skall komma till stånd. Enligt avtalslagen blir en för sen accept betraktad som ett anbud och får rättsverkan först då det kommer adressaten tillhanda. Dessutom måste den sena accepten, det vill säga det nya anbudet, antas innan avtal kommer till stånd. Enligt art 21 blir den sena accepten bindande retroaktivt från det att den kommit fram till anbudsgivaren, inte då anbudsgivaren meddelar att han väljer att bortse från förseningen. Denna skillnad är viktig då man skall avgöra vid vilken tidpunkt avtalet kom till stånd, t.ex. vid skadeståndsberäkningar.

Artikel 22 – Återkallelse av accept

Ett antagande svar kan återkallas, om återkallelsen kommer fram till anbudsgivaren innan eller samtidigt som det antagande svaret skulle fått verkan.

För att en återkallelse av en accept skall få verkan krävs enligt konventionen att återkallelsen från anbudstagaren kommer fram till anbudsgivaren innan eller samtidigt som accepten. Enligt avtalslagen skall en återkallelse av accept regleras på samma sätt som återkallelse av anbud. Regeln finns i 7 § avtalslagen och innebär att återkallelse av accept som kommer anbudsgivaren till handa senast samtidigt med att han tar del av svaret gör att accepten inte blir gällande.

Konventionen skiljer sig från avtalslagen i de fall då en accept kommer in för sent. Eftersom konventionen inte betraktar en för sen accept som oren accept, vilket avtalslagen gör, blir tidpunkten för avtalets uppkomst inte den samma. Detta har betydelse för återkal-

lelse av accept. En för sent inkommen accept blir enligt konventionen bindande redan vid tidpunkten för framkomsten till anbudsgivaren, förutsatt att anbudsgivaren sänder ett meddelande med godkännande av sena accepten. Godkännandet ses inte som en accept på en oren accept, d.v.s. godkännandet ses inte som accept på nytt anbud, och återkallelse av ett meddelande om godkännande blir aldrig aktuellt. Avtalet anses, i fall då anbudsgivaren godkänner sen accept, uppkomma vid ankomsten av anbudstagarens accept, trots att accepten kom in för sent. Enligt avtalslagen ses en för sent inkommen accept som ett nytt anbud och meddelande om att ursprungliga anbudsgivaren godtar den för sent inkomna accepten ses som en accept vilken måste komma mottagaren till handa, d.v.s. det går fortfarande att återkalla en sådan accept.

Artikel 23 – Avtalstidpunkten

Ett avtal sluts vid den tidpunkt då ett antagande svar på anbud får verkan i enlighet med bestämmelserna i denna konvention.

Denna artikel handlar om *när* ett avtal kommer till stånd, dock uttrycks det inte direkt och denna typ av regel saknas i avtalslagen. Ett avtal enligt svensk rätt kommer till stånd genom att anbudet och accepten har ett innehåll som stämmer överens. Tidpunkten för avtalsslut enligt svensk, och övrig nordisk rätt, är då anbudsgivaren fått kännedom om accepten. Artikelns i konventionen innebär att ett avtal kommer till stånd när ett antagande svar enligt konventionens bestämmelser får verkan. Det antagande svaret får verkan när accepten kommit anbudsgivaren till handa. Bestämmelsen i konventionen är inte uttömmande för vad som anses gälla för avtalsuppkomst. Ett avtal kan även komma till stånd genom att en part vidtar en åtgärd (t.ex. köparen ställer en remburs) eller förhåller sig på sådant sätt att han underförstått anses ha accepterat anbudet, det vill säga ett avtal behöver inte komma till stånd genom ett meddelande med antagande svar.

Enligt 4 § 1 st avtalslagen så får man ytterligare en accept som svar på det nya anbud som en oren accept anses utgöra. Enligt konventionen uppkommer avtal när accepten kommit fram till anbudsgivaren. Undantag från denna regel är i de fall då anbudet kommit för sent men sedan godtas av anbudsgivaren (enligt art 22). Accepten får *verkan* när meddelande med godkännande av den sena accepten avsänts. Avtalstidpunkten anses dock vara den tidpunkt då den sena accepten kom fram till anbudsgivaren, d.v.s. avtalstidpunkten uppstår retroaktivt. Detta eftersom en för sen accept inte innebär att avtal slutits förrän anbudsgivaren avsänder ett godtagande av den sena accepten vilket kan vara en senare tidpunkt än mottagandet av den sena accepten. Den sena men ändå godkända accepten är enligt konventionen den enda accepten, det vill säga den sena accepten är enligt konventionen ingen oren accept som kräver accept.

Sammanfattningsvis vad gäller tidpunkten för när avtal kommer till stånd gäller att det enligt avtalslagen går längre tid än enligt konventionen innan avtal sluts eftersom mottagaren av accepten måste *ta del* av meddelandet. Accepten kan fram till dess återkallas. Enligt konventionen räcker det att meddelande om accept kommer mottagaren *till handa*, inte att mottagaren faktiskt får kännedom om accepten. Enligt konventionen kan, till skillnad mot avtalslagen, ett avtal dessutom uppstå med retroaktiv verkan vilket blir fallet då en anbudsgivare godtar en för sent inkommen accept.

Artikel 24 – Definition av uttrycket ”kommit fram”

Vid tillämpningen av denna del av konventionen anses ett anbud, ett antagande svar eller någon annan viljeförklaring ”komma fram” till adressaten då den görs muntligen till honom eller på annat sätt avlämnas till honom personligen, på hans affärsställe eller postadress eller, om han inte har något affärsställe eller någon postadress, på hans hemvist.

Regeln är till för att förklara vad som menas med att ”komma fram” (på engelska ”reaches”) vilket är uttrycket som är avgörande för konventionens del II när det gäller att förklara avgörande tidpunkt. Komma fram anses något göra då adressaten meddelas muntligen eller när meddelandet lämnas till honom personligen på hans affärsställe eller postadress. Saknas affärsställe eller postadress gäller att meddelandet skall komma fram till hans hemvist.

Idag uppstår allt fler avtal genom att meddelande skickas via e-post. Enligt CISG-AC³⁹ skall ett meddelande som skickas via e-post anses komma fram då meddelandet når mottagarens server.⁴⁰ Ett e-post meddelande behöver inte nå en fysisk plats, det är tillräckligt att mottagaren kan läsa det.

När man använder orden ”komma fram” så menar konventionen att risken ligger på avsändaren.⁴¹ Det vill säga om det blir fel i postgången är det avsändaren som drabbas. Vad gäller e-post skall meddelandet nå mottagarens server, dock gäller enligt CISG-AC att avsändaren inte skall stå risken för att mottagaren har tekniska problem som gör att mottagaren inte kan komma åt e-posten.⁴² Dock ligger det på avsändarens risk om denna skriver fel e-post adress, även om meddelandet når servern.⁴³ Det ligger även på avsändarens risk om datorprogrammen i avsändarens och mottagarens datorer inte är kompatibla. För att avsändaren inte skall behöva stå risken, trots att meddelandet nått mottagarens server räcker det sålunda inte att mottagaren gått med på att mottaga e-post. Mottagaren måste dessutom ha godtagit att mottaga e-post av den sorten, i det formatet och till den adressen.

³⁹ Advisory Council of the United Nations Conventions on Contracts for the International Sale of Goods (CISG).

⁴⁰ CISG-AC Publishes First Opinion, Opinion på CISG artikel 24.

⁴¹ Det motsatta gäller då man använder ”dispatches a notice”.

⁴² CISG-AC Publishes First Opinion, Opinion på CISG artikel 15.

⁴³ I CISG-AC ges exemplet då avsändaren skickar ett e-post meddelande till ”Tomas@companyx.com” men den korrekta adressen är ”Thomas@companyx.com” med ett ”h”. Meddelandet når servern men inte personen och avsändaren står risken.

För anbud och antagande svar gäller att det skall komma fram till adressaten för att det skall bli verksamt (effective) (artikel 15 och 18). Detta gäller även då man tar tillbaka ett anbud och då man tar tillbaka ett antagande svar (artikel 15 och 22). Detta stämmer överens med avtalslagens regler avseende anbud, antagande svar och återkallelse (1 kap 3, 4 och 7 §§ avtalslagen). Dock används inte uttrycket ”komma fram” utan istället används uttrycket ”komma tillhanda”.

Det föreligger en skillnad i avtalslagen och konventionen med avseende på om mottagaren tagit del av meddelandet. I avtalslagen menar man att det inte kan fästas tillit till ett meddelande innan man tagit del av det, det vill säga mottagaren måste verkligen *läsa* meddelandet först. I konventionen saknar det betydelse om mottagaren verkligen tagit del av meddelandet. Det är svårt att praktiskt bevisa hur de interna rutinerna på ett företag går till, det vill säga det är svårt att bevisa när någon läser ett meddelande. Det betyder att, enligt konventionen, den senaste tidpunkten för att återkalla ett meddelande är tidpunkten då meddelandet når/kommer fram till adressaten, inte då denna faktiskt läser meddelandet.

I konventionen så faller möjligheten att återkalla ett anbud (artikel 16) bort då anbudstagaren *avsänt* sitt antagande svar. Denna regel finns inte i avtalslagen. Reklamationsplikten för att undgå bundenhet till sen eller oren accept som finns i 4 § andra stycket och 6 § andra stycket avtalslagen motsvaras av konventionens artikel 19(2) och 21(2). Både i avtalslagen och i konventionen ligger transmissionsrisken på mottagaren eftersom man, för att undgå bundenhet, endast behöver avsända meddelande. Vid anbud, antagande svar och då ett anbud eller antagande svar tas tillbaka (withdraw) ligger istället transmissionsrisken enligt konventionen på avsändaren eftersom meddelande måste komma fram till adressaten. Liknande regler finns i avtalslagen där uttrycket komma till handa istället används men transmissionsrisken ligger fortfarande på avsändaren.

Konventionen del II lägger transmissionsrisken olika beroende vad för meddelande det rör sig om. Meddelanden som skall åstadkomma rättslig effekt för avsändaren skall i princip (dock 16(1) och

21(1)) komma fram till adressaten medan meddelanden som är avsedda att undgå bundenhet endast behöver avsändas. Även i avtalslagen ligger transmissionsrisken på mottagaren vad gäller reklamationssplikten då bundenhet till sen eller oren accept skall undgå. Liksom i konventionen ligger transmissionsrisken enligt avtalslagen på avsändaren för anbud, antagande svar och tillbakatagande av anbud och antagande svar.

Konventionen innehåller inga regler om vem som skall anses behörig att ta emot meddelanden. Detta måste avgöras med tillämpning av nationell rätt.

Den huvudsakliga skillnaden mellan konventionen och avtalslagen vad gäller artikel 24 är att det vid återkallelse enligt konventionen räcker att ett meddelande kommer fram till adressaten, denna behöver inte ta del av meddelandet vilket krävs enligt 7 § avtalslagen. Enligt avtalslagen kan det inte finnas en vilja att bli bunden av ett meddelande innan mottagaren tagit del av det medan man i konventionen har löst det på ett mer praktiskt sätt eftersom det räcker med att meddelandet kommit fram.

10. Konklusion

Sammanfattningsvis kan det konstateras att konventionen och avtalslagen skiljer sig åt på vissa punkter, särskilt då i fråga om löftesprincipen vilket finns i avtalslagen men saknas i konventionen. En annan betydelsefull skillnad är att avtalslagen har ett subjektivt synsätt jämfört med konventionen som har ett objektivt. Det kan tyckas bra och säkert att inte tillträda del II eftersom de då blir avtalslagen som reglerar ingående av avtal på internationell nivå vilket medför fördelar i form av ett välbekant regelsystem. Dock är det redan nu viktigt att vara kunnig om del II av konventionen eftersom nationella regler i många fall leder till konventionens tillämpning. Osäkerheten som kommer av att inte veta om avtalslagen eller konventionen skall tillämpas innebär en nackdel som inte vägs upp av att i vissa fall få tillämpa den svenska avtalslagen.

Nu mera har 2/3 av världshandel anslutits sig till konventionen och det finns ingen anledning att fortsätta stå utanför. I en allt mer globaliserad marknad är det tvunget att anpassa sig och att tillträda konventionens del II är viktigt. Med stora aktörer som Kina och USA är det nödvändigt att använda sig av gemensamma regler. De principer konventionen bygger på är anpassade till internationella avtalsförbindelser och för att Sverige inte skall hamna i underläge inom internationella handeln bör reservationen mot konventionens del II återtas.

Bilagor

Lag (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område

1 kap. Om slutande av avtal

1 § Anbud om slutande av avtal och svar å sådant anbud vare, efter ty här nedan i 2-9 §§ sägs, bindande för den, som avgivit anbudet eller svaret.

Vad i nämnda paragrafer stadgas skall lända till efterrättelse, så vitt ej annat följer av anbudet eller svaret eller av handelsbruk eller annan sedvänja.

I fråga om avtal, för vars giltighet enligt lag fordras iakttagande av viss form, gälle vad särskilt är stadgat.

2 § Har anbudsgivaren bestämt viss tid för svar, skall han anses hava föreskrivit, att svaret skall inom den tid komma honom till handa.

Är i brev eller telegram, vari anbud göres, viss tidrymd utsatt för svaret, skall denna räknas från den dag brevet är dagtecknat eller den tid på dagen telegrammet är inlämnat för befordran.

3 § Göres anbud i brev eller telegram utan att tid för svar däri utsättes, måste antagande svar komma anbudsgivaren till handa inom den tid, som vid anbudets avgivande skäligen kunde av honom beräknas åtgå. Vid beräkningen av nämnda tid äge anbudsgivaren, där ej annat föränledes av omständigheterna, förutsätta, att anbudet framkommer i rätt tid samt att svaret avsändes utan uppskov efter det anbudstagaren åtnjutit skäligen betänketid och icke varder under vägen försenat; är anbudet gjort i telegram, äge anbudsgivaren tillika förutsätta att svaret befordras på enahanda sätt eller annorledes kommer honom lika tidigt till handa.

Anbud, som göres muntligen utan att anstånd med svaret medgives, måste omedelbart antagas.

4 § Antagande svar, som för sent kommer anbudsgivaren till handa, skall gälla såsom nytt anbud.

Vad nu är sagt äge dock icke tillämpning, där den, som avsänt svaret, utgår från att det framkommit i rätt tid och mottagaren måste inse detta. I ty fall åligger det denne, om han icke vill godtaga svaret, att utan oskäligt uppehåll giva avsändaren meddelande därom; underlåter han det, anses avtal hava genom svaret kommit till stånd.

5 § Avslås anbud, vare det förfallet, ändå att den tid, varunder det eljest skolat gälla, ej gått till ända.

6 § Svar, som innehåller, att anbud antages, men som på grund av tillägg, inskränkning eller förbehåll icke överensstämmer med anbudet, skall gälla såsom avslag i förening med nytt anbud.

Vad nu är sagt äge dock icke tillämpning, där den, som avgav svaret, anser det överensstämma med anbudet och mottagaren måste inse detta. I ty fall åligger det denne, om han icke vill godtaga svaret, att utan oskäligt uppehåll giva meddelande därom; underlåter han det, skall avtal i enlighet med svarets innehåll anses hava kommit till stånd.

7 § Anbud eller svar, som återkallas, vare ej gällande, där återkallelsen kommer den, till vilken anbudet eller svaret är riktat, till handa innan han tager del av detta eller samtidigt därmed.

8 § Har den, som avgivit anbud, förklarat sig icke påfordra uttryckligt svar därå, eller utvisa omständigheterna, att han ej förväntar sådant, vare anbudstagaren ändock pliktig att på förfrågan giva besked, om han vill antaga anbudet; underlåter han det, anses anbudet förfallet.

Angående vissa fall, då underlåtenhet att avböja anbud anses såsom antagande, är särskilt stadgat.

9 § Där någon i meddelande, som eljest vore att anse såsom anbud, använt orden "utan förbindelse", "utan obligo" eller liknande uttryck, anses meddelandet allenast såsom uppfordran att avgiva anbud av det innehåll meddelandet giver vid handen. Inkommer

sådant anbud inom rimlig tid därefter från någon, vilken blivit sålunda uppfordrad att avgiva anbud, och måste mottagaren inse, att anbudet framkallats genom hans uppfordran, åligger det honom, där han icke vill antaga detsamma, att utan oskäligt uppehåll giva meddelande därom till anbudsgivaren; underlåter han det, skall han anses hava antagit anbudet.

UNITED NATIONS CONVENTION ON CONTRACTS FOR THE INTERNATIONAL SALE OF GOODS (1980)

Part I. Sphere of application and general provisions

CHAPTER 1. SPHERE OF APPLICATION

Article 1

(1) This Convention applies to contracts of sale of goods between parties whose places of business are in different States:

(a) when the States are Contracting States; or

(b) when the rules of private international law lead to the application of the law of a Contracting State.

(2) The fact that the parties have their places of business in different States is to be disregarded whenever this fact does not appear either from the contract or from any dealings between, or from information disclosed by, the parties at any time before or at the conclusion of the contract.

(3) Neither the nationality of the parties nor the civil or commercial character of the parties or of the contract is to be taken into consideration in determining the application of this Convention.

Article 2

This Convention does not apply to sales:

(a) of goods bought for personal, family or household use, unless the seller, at any time before or at the conclusion of the contract, neither knew nor ought to have known that the goods were bought for any such use;

(b) by auction;

(c) on execution or otherwise by authority of law;

(d) of stocks, shares, investment securities, negotiable instruments or money;

(e) of ships, vessels, hovercraft or aircraft;

(f) of electricity.

Article 3

(1) Contracts for the supply of goods to be manufactured or produced are to be considered sales unless the party who orders the goods undertakes to supply a substantial part of the materials necessary for such manufacture or production.

(2) This Convention does not apply to contracts in which the preponderant part of the obligations of the party who furnishes the goods consists in the supply of labour or other services.

Article 4

This Convention governs only the formation of the contract of sale and the rights and obligations of the seller and the buyer arising from such a contract. In particular, except as otherwise expressly provided in this Convention, it is not concerned with:

- (a) the validity of the contract or of any of its provisions or of any usage;
- (b) the effect which the contract may have on the property in the goods sold.

Article 5

This Convention does not apply to the liability of the seller for death or personal injury caused by the goods to any person.

Article 6

The parties may exclude the application of this Convention or, subject to article 12, derogate from or vary the effect of any of its provisions.

CHAPTER II. GENERAL PROVISIONS

Article 7

(1) In the interpretation of this Convention, regard is to be had to its international character and to the need to promote uniformity in its application and the observance of good faith in international trade.

(2) Questions concerning matters governed by this Convention which are not expressly settled in it are to be settled in conformity with the general principles on which it is based or, in the absence of such principles, in conformity with the law applicable by virtue of the rules of private international law.

Article 8

(1) For the purposes of this Convention statements made by and other conduct of a party are to be interpreted according to his intent where the other party knew or could not have been unaware what that intent was.

(2) If the preceding paragraph is not applicable, statements made by and other conduct of a party are to be interpreted according to the understanding that a reasonable person of the same kind as the other party would have had in the same circumstances.

(3) In determining the intent of a party or the understanding a reasonable person would have had, due consideration is to be given to all relevant circumstances of the case including the negotiations, any practices which the parties have established between themselves, usages and any subsequent conduct of the parties.

Article 9

(1) The parties are bound by any usage to which they have agreed and by any practices which they have established between themselves.

(2) The parties are considered, unless otherwise agreed, to have impliedly made applicable to their contract or its formation a usage of which the parties knew or ought to have known and which in international trade is widely known to, and regularly observed by, parties to contracts of the type involved in the particular trade concerned.

Article 10

For the purposes of this Convention:

(a) if a party has more than one place of business, the place of business is that which has the closest relationship to the contract and its performance, having regard to the circumstances known to or contemplated by the parties at any time before or at the conclusion of the contract;

(b) if a party does not have a place of business, reference is to be made to his habitual residence.

Article 11

A contract of sale need not be concluded in or evidenced by writing and is not subject to any other requirement as to form. It may be proved by any means, including witnesses.

Article 12

Any provision of article 11, article 29 or Part II of this Convention that allows a contract of sale or its modification or termination by agreement or any offer, acceptance or other indication of intention to be made in any form other than in writing does not apply where any party has his place of business in a Contracting State which has made a declaration under article 96 of this Convention. The parties may not derogate from or vary the effect of this article.

Article 13

For the purposes of this Convention "writing" includes telegram and telex.

Part II. Formation of the contract*Article 14*

(1) A proposal for concluding a contract addressed to one or more specific persons constitutes an offer if it is sufficiently definite and indicates the intention of the offeror to be bound in case of

acceptance. A proposal is sufficiently definite if it indicates the goods and expressly or implicitly fixes or makes provision for determining the quantity and the price.

(2) A proposal other than one addressed to one or more specific persons is to be considered merely as an invitation to make offers, unless the contrary is clearly indicated by the person making the proposal.

Article 15

(1) An offer becomes effective when it reaches the offeree.

(2) An offer, even if it is irrevocable, may be withdrawn if the withdrawal reaches the offeree before or at the same time as the offer.

Article 16

(1) Until a contract is concluded an offer may be revoked if the revocation reaches the offeree before he has dispatched an acceptance.

(2) However, an offer cannot be revoked:

(a) if it indicates, whether by stating a fixed time for acceptance or otherwise, that it is irrevocable; or

(b) if it was reasonable for the offeree to rely on the offer as being irrevocable and the offeree has acted in reliance on the offer.

Article 17

An offer, even if it is irrevocable, is terminated when a rejection reaches the offeror.

Article 18

(1) A statement made by or other conduct of the offeree indicating assent to an offer is an acceptance. Silence or inactivity does not in itself amount to acceptance.

(2) An acceptance of an offer becomes effective at the moment the indication of assent reaches the offeror. An acceptance is not effective if the indication of assent does not reach the offeror within the time he has fixed or, if no time is fixed, within a reasonable time,

due account being taken of the circumstances of the transaction, including the rapidity of the means of communication employed by the offeror. An oral offer must be accepted immediately unless the circumstances indicate otherwise.

(3) However, if, by virtue of the offer or as a result of practices which the parties have established between themselves or of usage, the offeree may indicate assent by performing an act, such as one relating to the dispatch of the goods or payment of the price, without notice to the offeror, the acceptance is effective at the moment the act is performed, provided that the act is performed within the period of time laid down in the preceding paragraph.

Article 19

(1) A reply to an offer which purports to be an acceptance but contains additions, limitations or other modifications is a rejection of the offer and constitutes a counteroffer.

(2) However, a reply to an offer which purports to be an acceptance but contains additional or different terms which do not materially alter the terms of the offer constitutes an acceptance, unless the offeror, without undue delay, objects orally to the discrepancy or dispatches a notice to that effect. If he does not so object, the terms of the contract are the terms of the offer with the modifications contained in the acceptance.

(3) Additional or different terms relating, among other things, to the price, payment, quality and quantity of the goods, place and time of delivery, extent of one party's liability to the other or the settlement of disputes are considered to alter the terms of the offer materially.

Article 20

(1) A period of time of acceptance fixed by the offeror in a telegram or a letter begins to run from the moment the telegram is handed in for dispatch or from the date shown on the letter or, if no such date is shown, from the date shown on the envelope. A period of time for acceptance fixed by the offeror by telephone, telex or

other means of instantaneous communication, begins to run from the moment that the offer reaches the offeree.

(2) Official holidays or non-business days occurring during the period for acceptance are included in calculating the period. However, if a notice of acceptance cannot be delivered at the address of the offeror on the last day of the period because that day falls on an official holiday or a non-business day at the place of business of the offeror, the period is extended until the first business day which follows.

Article 21

(1) A late acceptance is nevertheless effective as an acceptance if without delay the offeror orally so informs the offeree or dispatches a notice to that effect.

(2) If a letter or other writing containing a late acceptance shows that it has been sent in such circumstances that if its transmission had been normal it would have reached the offeror in due time, the late acceptance is effective as an acceptance unless, without delay, the offeror orally informs the offeree that he considers his offer as having lapsed or dispatches a notice to that effect.

Article 22

An acceptance may be withdrawn if the withdrawal reaches the offeror before or at the same time as the acceptance would have become effective.

Article 23

A contract is concluded at the moment when an acceptance of an offer becomes effective in accordance with the provisions of this Convention.

Article 24

For the purposes of this Part of the Convention, an offer, declaration of acceptance or any other indication of intention "reaches" the addressee when it is made orally to him or delivered by any other means to him personally, to his place of business or mailing address

or, if he does not have a place of business or mailing address, to his habitual residence.

Part III. Sale of goods

CHAPTER I. GENERAL PROVISIONS

Article 25

A breach of contract committed by one of the parties is fundamental if it results in such detriment to the other party as substantially to deprive him of what he is entitled to expect under the contract, unless the party in breach did not foresee and a reasonable person of the same kind in the same circumstances would not have foreseen such a result.

Article 26

A declaration of avoidance of the contract is effective only if made by notice to the other party.

Article 27

Unless otherwise expressly provided in this Part of the Convention, if any notice, request or other communication is given or made by a party in accordance with this Part and by means appropriate in the circumstances, a delay or error in the transmission of the communication or its failure to arrive does not deprive that party of the right to rely on the communication.

Article 28

If, in accordance with the provisions of this Convention, one party is entitled to require performance of any obligation by the other party, a court is not bound to enter a judgement for specific performance unless the court would do so under its own law in respect of similar contracts of sale not governed by this Convention.

Article 29

(1) A contract may be modified or terminated by the mere agreement of the parties.

(2) A contract in writing which contains a provision requiring any modification or termination by agreement to be in writing may not be otherwise modified or terminated by agreement. However, a party may be precluded by his conduct from asserting such a provision to the extent that the other party has relied on that conduct.

CHAPTER II. OBLIGATIONS OF THE SELLER

Article 30

The seller must deliver the goods, hand over any documents relating to them and transfer the property in the goods, as required by the contract and this Convention.

Section I. Delivery of the goods and handing over of documents

Article 31

If the seller is not bound to deliver the goods at any other particular place, his obligation to deliver consists:

(a) if the contract of sale involves carriage of the goods--in handing the goods over to the first carrier for transmission to the buyer;

(b) if, in cases not within the preceding subparagraph, the contract relates to specific goods, or unidentified goods to be drawn from a specific stock or to be manufactured or produced, and at the time of the conclusion of the contract the parties knew that the goods were at, or were to be manufactured or produced at, a particular place--in placing the goods at the buyer's disposal at that place;

(c) in other cases--in placing the goods at the buyer's disposal at the place where the seller had his place of business at the time of the conclusion of the contract.

Article 32

(1) If the seller, in accordance with the contract or this Convention, hands the goods over to a carrier and if the goods are not clearly identified to the contract by markings on the goods, by shipping documents or otherwise, the seller must give the buyer notice of the consignment specifying the goods.

(2) If the seller is bound to arrange for carriage of the goods, he must make such contracts as are necessary for carriage to the place fixed by means of transportation appropriate in the circumstances and according to the usual terms for such transportation.

(3) If the seller is not bound to effect insurance in respect of the carriage of the goods, he must, at the buyer's request, provide him with all available information necessary to enable him to effect such insurance.

Article 33

The seller must deliver the goods:

(a) if a date is fixed by or determinable from the contract, on that date;

(b) if a period of time is fixed by or determinable from the contract, at any time within that period unless circumstances indicate that the buyer is to choose a date; or

(c) in any other case, within a reasonable time after the conclusion of the contract.

Article 34

If the seller is bound to hand over documents relating to the goods, he must hand them over at the time and place and in the form required by the contract. If the seller has handed over documents before that time, he may, up to that time, cure any lack of conformity in the documents, if the exercise of this right does not cause the buyer unreasonable inconvenience or unreasonable expense. However, the buyer retains any right to claim damages as provided for in this Convention.

Section II. *Conformity of the goods and third party claims*

Article 35

(1) The seller must deliver goods which are of the quantity, quality and description required by the contract and which are contained or packaged in the manner required by the contract.

(2) Except where the parties have agreed otherwise, the goods do not conform with the contract unless they:

(a) are fit for the purposes for which goods of the same description would ordinarily be used;

(b) are fit for any particular purpose expressly or impliedly made known to the seller at the time of the conclusion of the contract, except where the circumstances show that the buyer did not rely, or that it was unreasonable for him to rely, on the seller's skill and judgement;

(c) possess the qualities of goods which the seller has held out to the buyer as a sample or model;

(d) are contained or packaged in the manner usual for such goods or, where there is no such manner, in a manner adequate to preserve and protect the goods.

(3) The seller is not liable under subparagraphs (a) to (d) of the preceding paragraph for any lack of conformity of the goods if at the time of the conclusion of the contract the buyer knew or could not have been unaware of such lack of conformity.

Article 36

(1) The seller is liable in accordance with the contract and this Convention for any lack of conformity which exists at the time when the risk passes to the buyer, even though the lack of conformity becomes apparent only after that time.

(2) The seller is also liable for any lack of conformity which occurs after the time indicated in the preceding paragraph and which is due to a breach of any of his obligations, including a breach of any guarantee that for a period of time the goods will remain fit for their ordinary purpose or for some particular purpose or will retain specified qualities or characteristics.

Article 37

If the seller has delivered goods before the date for delivery, he may, up to that date, deliver any missing part or make up any deficiency in the quantity of the goods delivered, or deliver goods in replacement of any non-conforming goods delivered or remedy any lack of conformity in the goods delivered, provided that the exercise of this right does not cause the buyer unreasonable inconvenience or unreasonable expense. However, the buyer retains any right to claim damages as provided for in this Convention.

Article 38

(1) The buyer must examine the goods, or cause them to be examined, within as short a period as is practicable in the circumstances.

(2) If the contract involves carriage of the goods, examination may be deferred until after the goods have arrived at their destination.

(3) If the goods are redirected in transit or redispached by the buyer without a reasonable opportunity for examination by him and at the time of the conclusion of the contract the seller knew or ought to have known of the possibility of such redirection or redispach, examination may be deferred until after the goods have arrived at the new destination.

Article 39

(1) The buyer loses the right to rely on a lack of conformity of the goods if he does not give notice to the seller specifying the nature of the lack of conformity within a reasonable time after he has discovered it or ought to have discovered it.

(2) In any event, the buyer loses the right to rely on a lack of conformity of the goods if he does not give the seller notice thereof at the latest within a period of two years from the date on which the goods were actually handed over to the buyer, unless this time-limit is inconsistent with a contractual period of guarantee.

Article 40

The seller is not entitled to rely on the provisions of articles 38 and 39 if the lack of conformity relates to facts of which he knew or could not have been unaware and which he did not disclose to the buyer.

Article 41

The seller must deliver goods which are free from any right or claim of a third party, unless the buyer agreed to take the goods subject to that right or claim. However, if such right or claim is based on industrial property or other intellectual property, the seller's obligation is governed by article 42.

Article 42

(1) The seller must deliver goods which are free from any right or claim of a third party based on industrial property or other intellectual property, of which at the time of the conclusion of the contract the seller knew or could not have been unaware, provided that the right or claim is based on industrial property or other intellectual property:

(a) under the law of the State where the goods will be resold or otherwise used, if it was contemplated by the parties at the time of the conclusion of the contract that the goods would be resold or otherwise used in that State; or

(b) in any other case, under the law of the State where the buyer has his place of business.

(2) The obligation of the seller under the preceding paragraph does not extend to cases where:

(a) at the time of the conclusion of the contract the buyer knew or could not have been unaware of the right or claim; or

(b) the right or claim results from the seller's compliance with technical drawings, designs, formulae or other such specifications furnished by the buyer.

Article 43

(1) The buyer loses the right to rely on the provisions of article 41 or article 42 if he does not give notice to the seller specifying the nature of the right or claim of the third party within a reasonable time after he has become aware or ought to have become aware of the right or claim.

(2) The seller is not entitled to rely on the provisions of the preceding paragraph if he knew of the right or claim of the third party and the nature of it.

Article 44

Notwithstanding the provisions of paragraph (1) of article 39 and paragraph (1) of article 43, the buyer may reduce the price in accordance with article 50 or claim damages, except for loss of profit, if he has a reasonable excuse for his failure to give the required notice.

*Section III. Remedies for breach of contract by the seller**Article 45*

(1) If the seller fails to perform any of his obligations under the contract or this Convention, the buyer may:

- (a) exercise the rights provided in articles 46 to 52;
- (b) claim damages as provided in articles 74 to 77.

(2) The buyer is not deprived of any right he may have to claim damages by exercising his right to other remedies.

(3) No period of grace may be granted to the seller by a court or arbitral tribunal when the buyer resorts to a remedy for breach of contract.

Article 46

(1) The buyer may require performance by the seller of his obligations unless the buyer has resorted to a remedy which is inconsistent with this requirement.

(2) If the goods do not conform with the contract, the buyer may require delivery of substitute goods only if the lack of conformity

constitutes a fundamental breach of contract and a request for substitute goods is made either in conjunction with notice given under article 39 or within a reasonable time thereafter.

(3) If the goods do not conform with the contract, the buyer may require the seller to remedy the lack of conformity by repair, unless this is unreasonable having regard to all the circumstances. A request for repair must be made either in conjunction with notice given under article 39 or within a reasonable time thereafter.

Article 47

(1) The buyer may fix an additional period of time of reasonable length for performance by the seller of his obligations.

(2) Unless the buyer has received notice from the seller that he will not perform within the period so fixed, the buyer may not, during that period, resort to any remedy for breach of contract. However, the buyer is not deprived thereby of any right he may have to claim damages for delay in performance.

Article 48

(1) Subject to article 49, the seller may, even after the date for delivery, remedy at his own expense any failure to perform his obligations, if he can do so without unreasonable delay and without causing the buyer unreasonable inconvenience or uncertainty of reimbursement by the seller of expenses advanced by the buyer. However, the buyer retains any right to claim damages as provided for in this Convention.

(2) If the seller requests the buyer to make known whether he will accept performance and the buyer does not comply with the request within a reasonable time, the seller may perform within the time indicated in his request. The buyer may not, during that period of time, resort to any remedy which is inconsistent with performance by the seller.

(3) A notice by the seller that he will perform within a specified period of time is assumed to include a request, under the preceding paragraph, that the buyer make known his decision.

(4) A request or notice by the seller under paragraph (2) or (3) of this article is not effective unless received by the buyer.

Article 49

(1) The buyer may declare the contract avoided:

(a) if the failure by the seller to perform any of his obligations under the contract or this Convention amounts to a fundamental breach of contract; or

(b) in case of non-delivery, if the seller does not deliver the goods within the additional period of time fixed by the buyer in accordance with paragraph (1) of article 47 or declares that he will not deliver within the period so fixed.

(2) However, in cases where the seller has delivered the goods, the buyer loses the right to declare the contract avoided unless he does so:

(a) in respect of late delivery, within a reasonable time after he has become aware that delivery has been made;

(b) in respect of any breach other than late delivery, within a reasonable time:

(i) after he knew or ought to have known of the breach;

(ii) after the expiration of any additional period of time fixed by the buyer in accordance with paragraph (1) of article 47, or after the seller has declared that he will not perform his obligations within such an additional period; or

(iii) after the expiration of any additional period of time indicated by the seller in accordance with paragraph (2) of article 48, or after the buyer has declared that he will not accept performances.

Article 50

If the goods do not conform with the contract and whether or not the price has already been paid, the buyer may reduce the price in the same proportion as the value that the goods actually delivered had at the time of the delivery bears to the value that conforming goods would have had at that time. However, if the seller remedies any failure to perform his obligations in accordance with article 37 or article 48 or if the buyer refuses to accept performance by the seller

in accordance with those articles, the buyer may not reduce the price.

Article 51

(1) If the seller delivers only a part of the goods or if only a part of the goods delivered is in conformity with the contract, articles 46 to 50 apply in respect of the part which is missing or which does not conform.

(2) The buyer may declare the contract avoided in its entirety only if the failure to make delivery completely or in conformity with the contract amounts to a fundamental breach of the contract.

Article 52

(1) If the seller delivers the goods before the date fixed, the buyer may take delivery or refuse to take delivery.

(2) If the seller delivers a quantity of goods greater than that provided for in the contract, the buyer may take delivery or refuse to take delivery of the excess quantity. If the buyer takes delivery of all or part of the excess quantity, he must pay for it at the contract rate.

CHAPTER III. OBLIGATIONS OF THE BUYER

Article 53

The buyer must pay the price for the goods and take delivery of them as required by the contract and this Convention.

Section I. Payment of the price

Article 54

The buyer's obligation to pay the price includes taking such steps and complying with such formalities as may be required under the contract or any laws and regulations to enable payment to be made.

Article 55

Where a contract has been validly concluded but does not expressly or implicitly fix or make provision for determining the price, the parties are considered, in the absence of any indication to the contrary, to have impliedly made reference to the price generally charged at the time of the conclusion of the contract for such goods sold under comparable circumstances in the trade concerned.

Article 56

If the price is fixed according to the weight of the goods, in case of doubt it is to be determined by the net weight.

Article 57

(1) If the buyer is not bound to pay the price at any other particular place, he must pay it to the seller:

- (a) at the seller's place of business; or
- (b) if the payment is to be made against the handing over of the goods or of documents, at the place where the handing over takes place.

(2) The seller must bear any increase in the expenses incidental to payment which is caused by a change in his place of business subsequent to the conclusion of the contract.

Article 58

(1) If the buyer is not bound to pay the price at any other specific time he must pay it when the seller places either the goods or documents controlling their disposition at the buyer's disposal in accordance with the contract and this Convention. The seller may make such payment a condition for handing over the goods or documents.

(2) If the contract involves carriage of the goods, the seller may dispatch the goods on terms whereby the goods, or documents controlling their disposition, will not be handed over to the buyer except against payment of the price.

(3) The buyer is not bound to pay the price until he has had an opportunity to examine the goods, unless the procedures for delivery

or payment agreed upon by the parties are inconsistent with his having such an opportunity.

Article 59

The buyer must pay the price on the date fixed by or determinable from the contract and this Convention without the need for any request or compliance with any formality on the part of the seller.

Section II. *Taking delivery*

Article 60

The buyer's obligation to take delivery consists:

- (a) in doing all the acts which could reasonably be expected of him in order to enable the seller to make delivery; and
- (b) in taking over the goods.

Section III. *Remedies for breach of contract by the buyer*

Article 61

(1) If the buyer fails to perform any of his obligations under the contract or this Convention, the seller may:

- (a) exercise the rights provided in articles 62 to 65;
- (b) claim damages as provided in articles 74 to 77.

(2) The seller is not deprived of any right he may have to claim damages by exercising his right to other remedies.

(3) No period of grace may be granted to the buyer by a court or arbitral tribunal when the seller resorts to a remedy for breach of contract.

Article 62

The seller may require the buyer to pay the price, take delivery or perform his other obligations, unless the seller has resorted to a remedy which is inconsistent with this requirement.

Article 63

(1) The seller may fix an additional period of time of reasonable length for performance by the buyer of his obligations.

(2) Unless the seller has received notice from the buyer that he will not perform within the period so fixed, the seller may not, during that period, resort to any remedy for breach of contract. However, the seller is not deprived thereby of any right he may have to claim damages for delay in performance.

Article 64

(1) The seller may declare the contract avoided:

(a) if the failure by the buyer to perform any of his obligations under the contract or this Convention amounts to a fundamental breach of contract; or

(b) if the buyer does not, within the additional period of time fixed by the seller in accordance with paragraph (1) of article 63, perform his obligation to pay the price or take delivery of the goods, or if he declares that he will not do so within the period so fixed;

(2) However, in cases where the buyer has paid the price, the seller loses the right to declare the contract avoided unless he does so:

(a) in respect of late performance by the buyer, before the seller has become aware that performance has been rendered; or

(b) in respect of any breach other than late performance by the buyer, within a reasonable time:

(i) after the seller knew or ought to have known of the breach; or

(ii) after the expiration of any additional period of time fixed by the seller in accordance with paragraph (1) of article 63, or after the buyer has declared that he will not perform his obligations within such an additional period.

Article 65

(1) If under the contract the buyer is to specify the form, measurement or other features of the goods and he fails to make such specification either on the date agreed upon or within a reasonable time after receipt of a request from the seller, the seller may, without prejudice to any other rights he may have, make the

specification himself in accordance with the requirements of the buyer that may be known to him.

(2) If the seller makes the specification himself, he must inform the buyer of the details thereof and must fix a reasonable time within which the buyer may make a different specification. If, after receipt of such a communication, the buyer fails to do so within the time so fixed, the specification made by the seller is binding.

CHAPTER IV. PASSING OF RISK

Article 66

Loss of or damage to the goods after the risk has passed to the buyer does not discharge him from his obligation to pay the price, unless the loss or damage is due to an act or omission of the seller.

Article 67

(1) If the contract of sale involves carriage of the goods and the seller is not bound to hand them over at a particular place, the risk passes to the buyer when the goods are handed over to the first carrier for transmission to the buyer in accordance with the contract of sale. If the seller is bound to hand the goods over to a carrier at a particular place, the risk does not pass to the buyer until the goods are handed over to the carrier at that place. The fact that the seller is authorized to retain documents controlling the disposition of the goods does not affect the passage of the risk.

(2) Nevertheless, the risk does not pass to the buyer until the goods are clearly identified to the contract, whether by markings on the goods, by shipping documents, by notice given to the buyer or otherwise.

Article 68

The risk in respect of goods sold in transit passes to the buyer from the time of the conclusion of the contract. However, if the circumstances so indicate, the risk is assumed by the buyer from the time the goods were handed over to the carrier who issued the

documents embodying the contract of carriage. Nevertheless, if at the time of the conclusion of the contract of sale the seller knew or ought to have known that the goods had been lost or damaged and did not disclose this to the buyer, the loss or damage is at the risk of the seller.

Article 69

(1) In cases not within articles 67 and 68, the risk passes to the buyer when he takes over the goods or, if he does not do so in due time, from the time when the goods are placed at his disposal and he commits a breach of contract by failing to take delivery.

(2) However, if the buyer is bound to take over the goods at a place other than a place of business of the seller, the risk passes when delivery is due and the buyer is aware of the fact that the goods are placed at his disposal at that place.

(3) If the contract relates to goods not then identified, the goods are considered not to be placed at the disposal of the buyer until they are clearly identified to the contract.

Article 70

If the seller has committed a fundamental breach of contract, articles 67, 68 and 69 do not impair the remedies available to the buyer on account of the breach.

CHAPTER V. PROVISIONS COMMON TO THE OBLIGATIONS OF THE SELLER AND OF THE BUYER

Section I. Anticipatory breach and in stalment contracts

Article 71

(1) A party may suspend the performance of his obligations if, after the conclusion of the contract, it becomes apparent that the other party will not perform a substantial part of his obligations as a result of:

(a) a serious deficiency in his ability of perform or in his creditworthiness; or

(b) his conduct in preparing to perform or in performing the contract.

(2) If the seller has already dispatched the goods before the grounds described in the preceding paragraph become evident, he may prevent the handing over of the goods to the buyer even though the buyer holds a document which entitles him to obtain them. The present paragraph relates only to the rights in the goods as between the buyer and the seller.

(3) A party suspending performance, whether before or after dispatch of the goods, must immediately give notice of the suspension to the other party and must continue with performance if the other party provides adequate assurance of his performance.

Article 72

(1) If prior to the date for performance of the contract it is clear that one of the parties will commit a fundamental breach of contract, the other party may declare the contract avoided.

(2) If time allows, the party intending to declare the contract avoided must give reasonable notice to the other party in order to permit him to provide adequate assurance of his performance.

(3) The requirements of the preceding paragraph do not apply if the other party has declared that he will not perform his obligations.

Article 73

(1) In the case of a contract for delivery of goods by instalments, if the failure of one party to perform any of his obligations in respect of any instalment constitutes a fundamental breach of contract with respect to that instalment, the other party may declare the contract avoided with respect to that instalment.

(2) If one party's failure to perform any of his obligations in respect of any instalment gives the other party good grounds to conclude that a fundamental breach of contract will occur with respect to future installments, he may declare the contract avoided for the future, provided that he does so within a reasonable time.

(3) A buyer who declares the contract avoided in respect of any delivery may, at the same time, declare it avoided in respect of deliveries already made or of future deliveries if, by reason of their interdependence, those deliveries could not be used for the purpose contemplated by the parties at the time of the conclusion of the contract.

Section II. *Damages*

Article 74

Damages for breach of contract by one party consist of a sum equal to the loss, including loss of profit, suffered by the other party as a consequence of the breach. Such damages may not exceed the loss which the party in breach foresaw or ought to have foreseen at the time of the conclusion of the contract, in the light of the facts and matters of which he then knew or ought to have known, as a possible consequence of the breach of contract.

Article 75

If the contract is avoided and if, in a reasonable manner and within a reasonable time after avoidance, the buyer has bought goods in replacement or the seller has resold the goods, the party claiming damages may recover the difference between the contract price and the price in the substitute transaction as well as any further damages recoverable under article 74.

Article 76

(1) If the contract is avoided and there is a current price for the goods, the party claiming damages may, if he has not made a purchase or resale under article 75, recover the difference between the price fixed by the contract and the current price at the time of avoidance as well as any further damages recoverable under article 74. If, however, the party claiming damages has avoided the contract after taking over the goods, the current price at the time of such taking over shall be applied instead of the current price at the time of avoidance.

(2) For the purposes of the preceding paragraph, the current price is the price prevailing at the place where delivery of the goods should have been made or, if there is no current price at that place, the price at such other place as serves as a reasonable substitute, making due allowance for differences in the cost of transporting the goods.

Article 77

A party who relies on a breach of contract must take such measures as are reasonable in the circumstances to mitigate the loss, including loss of profit, resulting from the breach. If he fails to take such measures, the party in breach may claim a reduction in the damages in the amount by which the loss should have been mitigated.

Section III. *Interest*

Article 78

If a party fails to pay the price or any other sum that is in arrears, the other party is entitled to interest on it, without prejudice to any claim for damages recoverable under article 74.

Section IV. *Exemption*

Article 79

(1) A party is not liable for a failure to perform any of his obligations if he proves that the failure was due to an impediment beyond his control and that he could not reasonably be expected to have taken the impediment into account at the time of the conclusion of the contract or to have avoided or overcome it or its consequences.

(2) If the party's failure is due to the failure by a third person whom he has engaged to perform the whole or a part of the contract, that party is exempt from liability only if:

- (a) he is exempt under the preceding paragraph; and
- (b) the person whom he has so engaged would be so exempt if the provisions of that paragraph were applied to him.

(3) The exemption provided by this article has effect for the period during which the impediment exists.

(4) The party who fails to perform must give notice to the other party of the impediment and its effect on his ability to perform. If the notice is not received by the other party within a reasonable time after the party who fails to perform knew or ought to have known of the impediment, he is liable for damages resulting from such nonreceipt.

(5) Nothing in this article prevents either party from exercising any right other than to claim damages under this Convention.

Article 80

A party may not rely on a failure of the other party to perform, to the extent that such failure was caused by the first party's act or omission.

Section V. Effects of avoidance

Article 81

(1) Avoidance of the contract releases both parties from their obligations under it, subject to any damages which may be due. Avoidance does not affect any provision of the contract for the settlement of disputes or any other provision of the contract governing the rights and obligations of the parties consequent upon the avoidance of the contract.

(2) A party who has performed the contract either wholly or in part may claim restitution from the other party of whatever the first party has supplied or paid under the contract. If both parties are bound to make restitution, they must do so concurrently.

Article 82

(1) The buyer loses the right to declare the contract avoided or to require the seller to deliver substitute goods if it is impossible for him to make restitution of the goods substantially in the condition in which he received them.

(2) The preceding paragraph does not apply:

(a) if the impossibility of making restitution of the goods or of making restitution of the goods substantially in the condition in which the buyer received them is not due to his act or omission;

(b) the goods or part of the goods have perished or deteriorated as a result of the examination provided for in article 38; or

(c) if the goods or part of the goods have been sold in the normal course of business or have been consumed or transformed by the buyer in the course of normal use before he discovered or ought to have discovered the lack of conformity.

Article 83

A buyer who has lost the right to declare the contract avoided or to require the seller to deliver substitute goods in accordance with article 82 retains all other remedies under the contract and this Convention.

Article 84

(1) If the seller is bound to refund the price, he must also pay interest on it, from the date on which the price was paid.

(2) The buyer must account to the seller for all benefits which he has derived from the goods or part of them:

(a) if he must make restitution of the goods or part of them; or

(b) if it is impossible for him to make restitution of all or part of the goods or to make restitution of all or part of the goods substantially in the condition in which he received them, but he has nevertheless declared the contract avoided or required the seller to deliver substitute goods.

Section VI. Preservation of the goods

Article 85

If the buyer is in delay in taking delivery of the goods or, where payment of the price and delivery of the goods are to be made concurrently, if he fails to pay the price, and the seller is either in possession of the goods or otherwise able to control their disposition, the seller must take such steps as are reasonable in the

circumstances to preserve them. He is entitled to retain them until he has been reimbursed his reasonable expenses by the buyer.

Article 86

(1) If the buyer has received the goods and intends to exercise any right under the contract or this Convention to reject them, he must take such steps to preserve them as are reasonable in the circumstances. He is entitled to retain them until he has been reimbursed his reasonable expenses by the seller.

(2) If goods dispatched to the buyer have been placed at his disposal at their destination and he exercises the right to reject them, he must take possession of them on behalf of the seller, provided that this can be done without payment of the price and without unreasonable inconvenience or unreasonable expense. This provision does not apply if the seller or a person authorized to take charge of the goods on his behalf is present at the destination. If the buyer takes possession of the goods under this paragraph, his rights and obligations are governed by the preceding paragraph.

Article 87

A party who is bound to take steps to preserve the goods may deposit them in a warehouse of a third person at the expense of the other party provided that the expense incurred is not unreasonable.

Article 88

(1) A party who is bound to preserve the goods in accordance with article 85 or 86 may sell them by any appropriate means if there has been an unreasonable delay by the other party in taking possession of the goods or in taking them back or in paying the price or the cost of preservation, provided that reasonable notice of the intention to sell has been given to the other party.

(2) If the goods are subject to rapid deterioration or their preservation would involve unreasonable expense, a party who is bound to preserve the goods in accordance with article 85 or 86 must take reasonable measures to sell them. To the extent possible he must give notice to the other party of his intention to sell.

(3) A party selling the goods has the right to retain out of the proceeds of sale an amount equal to the reasonable expenses of preserving the goods and of selling them. He must account to the other party for the balance.

Part IV. Final provisions

Article 89

The Secretary-General of the United Nations is hereby designated as the depositary for this Convention.

Article 90

This Convention does not prevail over any international agreement which has already been or may be entered into and which contains provisions concerning the matters governed by this Convention, provided that the parties have their places of business in States parties, to such agreement.

Article 91

(1) This Convention is open for signature at the concluding meeting of the United Nations Conference on Contracts for the International Sale of Goods and will remain open for signature by all States at the Headquarters of the United Nations, New York until 30 September 1981.

(2) This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States.

(3) This Convention is open for accession by all States which are not signatory States as from the date it is open for signature.

(4) Instruments of ratification, acceptance, approval and accession are to be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 92

(1) A Contracting State may declare at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession that it will not be

bound by Part II of this Convention or that it will not be bound by Part III of this Convention.

(2) A Contracting State which makes a declaration in accordance with the preceding paragraph in respect of Part II or Part III of this Convention is not to be considered a Contracting State within paragraph (1) of article 1 of this Convention in respect of matters governed by the Part to which the declaration applies.

Article 93

(1) If a Contracting State has two or more territorial units in which, according to its constitution, different systems of law are applicable in relation to the matters dealt with in this Convention, it may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, declare that this Convention is to extend to all its territorial units or only to one or more of them, and may amend its declaration by submitting another declaration at any time.

(2) These declarations are to be notified to the depositary and are to state expressly the territorial units to which the Convention extends.

(3) If, by virtue of a declaration under this article, this Convention extends to one or more but not all of the territorial units of a Contracting State, and if the place of business of a party is located in that State, this place of business, for the purposes of this Convention, is considered not to be in a Contracting State, unless it is in a territorial unit to which the Convention extends.

(4) If a Contracting State makes no declaration under paragraph (1) of this article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 94

(1) Two or more Contracting States which have the same or closely related legal rules on matters governed by this Convention may at any time declare that the Convention is not to apply to contracts of sale or to their formation where the parties have their places of business in those States. Such declarations may be made jointly or by reciprocal unilateral declarations.

(2) A Contracting State which has the same or closely related legal rules on matters governed by this Convention as one or more non-Contracting States may at any time declare that the Convention is not to apply to contracts of sale or to their formation where the parties have their places of business in those States.

(3) If a State which is the object of a declaration under the preceding paragraph subsequently becomes a Contracting State, the declaration made will, as from the date on which the Convention enters into force in respect of the new Contracting State, have the effect of a declaration made under paragraph (1), provided that the new Contracting State joins in such declaration or makes a reciprocal unilateral declaration.

Article 95

Any State may declare at the time of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession that it will not be bound by subparagraph (1) (b) of article 1 of this Convention.

Article 96

A Contracting State whose legislation requires contracts of sale to be concluded in or evidenced by writing may at any time make a declaration in accordance with article 12 that any provision of article 11, article 29, or Part II of this Convention, that allows a contract of sale or its modification or termination by agreement or any offer, acceptance, or other indication of intention to be made in any form other than in writing, does not apply where any party has his place of business in that State.

Article 97

(1) Declarations made under this Convention at the time of signature are subject to confirmation upon ratification, acceptance or approval.

(2) Declarations and confirmations of declarations are to be in writing and be formally notified to the depositary.

(3) A declaration takes effect simultaneously with the entry into force of this Convention in respect of the State concerned. However,

a declaration of which the depositary receives formal notification after such entry into force takes effect on the first day of the month following the expiration of six months after the date of its receipt by the depositary. Reciprocal unilateral declarations under article 94 take effect on the first day of the month following the expiration of six months after the receipt of the latest declaration by the depositary.

(4) Any State which makes a declaration under this Convention may withdraw it at any time by a formal notification in writing addressed to the depositary. Such withdrawal is to take effect on the first day of the month following the expiration of six months after the date of the receipt of the notification by the depositary.

(5) A withdrawal of a declaration made under article 94 renders inoperative, as from the date on which the withdrawal takes effect, any reciprocal declaration made by another State under that article.

Article 98

No reservations are permitted except those expressly authorized in this Convention.

Article 99

(1) This Convention enters into force, subject to the provisions of paragraph (6) of this article, on the first day of the month following the expiration of twelve months after the date of deposit of the tenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, including an instrument which contains a declaration made under article 92.

(2) When a State ratifies, accepts, approves or accedes to this Convention after the deposit of the tenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention, with the exception of the Part excluded, enters into force in respect of that State, subject to the provisions of paragraph (6) of this article, on the first day of the month following the expiration of twelve months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

(3) A State which ratifies, accepts, approves or accedes to this Convention and is a party to either or both the Convention relating to a Uniform Law on the Formation of Contracts for the International Sale of Goods done at The Hague on 1 July 1964 (1964 Hague Formation Convention) and the Convention relating to a Uniform Law on the International Sale of Goods done at The Hague on 1 July 1964 (1964 Hague Sales Convention) shall at the same time denounce, as the case may be, either or both the 1964 Hague Sales Convention and the 1964 Hague Formation Convention by notifying the Government of the Netherlands to that effect.

(4) A State party to the 1964 Hague Sales Convention which ratifies, accepts, approves or accedes to the present Convention and declares or has declared under article 92 that it will not be bound by Part II of this Convention shall at the time of ratification, acceptance, approval or accession denounce the 1964 Hague Sales Convention by notifying the Government of the Netherlands to that effect.

(5) A State party to the 1964 Hague Formation Convention which ratifies, accepts, approves or accedes to the present Convention and declares or has declared under article 92 that it will not be bound by Part III of this Convention shall at the time of ratification, acceptance, approval or accession denounce the 1964 Hague Formation Convention by notifying the Government of the Netherlands to that effect.

(6) For the purpose of this article, ratifications, acceptances, approvals and accessions in respect of this Convention by States parties to the 1964 Hague Formation Convention or to the 1964 Hague Sales Convention shall not be effective until such denunciations as may be required on the part of those States in respect of the latter two Conventions have themselves become effective. The depositary of this Convention shall consult with the Government of the Netherlands, as the depositary of the 1964 Conventions, so as to ensure necessary co-ordination in this respect.

Article 100

(1) This Convention applies to the formation of a contract only when the proposal for concluding the contract is made on or after the date when the Convention enters into force in respect of the Contracting States referred to in subparagraph (1) (a) or the Contracting State referred to in subparagraph (1) (b) of article 1.

(2) This Convention applies only to contracts concluded on or after the date when the Convention enters into force in respect of the Contracting States referred to in subparagraph (1)(a) or the Contracting State referred to in subparagraph (1)(b) of article 1.

Article 101

(1) A Contracting State may denounce this Convention, or Part II or Part III of the Convention, by a formal notification in writing addressed to the depositary.

(2) The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of twelve months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period after the notification is received by the depositary.

DONE at Vienna, this day of eleventh day of April, one thousand nine hundred and eighty, in a single original, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Convention.

FÖRENTA NATIONERNAS KONVENTION DEN 11 APRIL 1980 ANGÅENDE AVTAL OM INTERNATIONELLA KÖP AV VAROR

Del I.

KAPITEL I. TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

1) Denna konvention är tillämplig på avtal om köp av varor mellan parter, vilkas affärsställen är belägna i skilda stater:

- a) när dessa stater är fördragsslutande stater; eller
- b) när internationellt privaträttsliga regler leder till att lagen i en fördragsslutande stat skall tillämpas.

2) Den omständigheten att parterna har sina affärsställen i skilda stater skall inte beaktas då denna omständighet inte framgår av avtalet, tidigare affärsförbindelse mellan parterna eller av upplysningar som de har givit vid någon tidpunkt före eller vid avtalsslutet.

3) Hänsyn skall varken tas till parternas nationalitet eller till deras eller avtalets civila eller kommersiella karaktär då konventionens tillämplighet skall fastställas.

Artikel 2

Denna konvention skall inte tillämpas på köp:

- a) av en vara för köparens personliga bruk eller för hans familj eller hushåll, såvida inte säljaren före eller vid avtalsslutet varken visste eller borde ha vetat att varan köptes för sådant bruk;
- b) på auktion;
- c) vid exekutiv försäljning eller annars tvångsvis på grund av lag;
- d) av värdepapper eller pengar;
- e) av fartyg, svävare eller luftfartyg;
- f) av elektricitet.

Artikel 3

1) Avtal om tillhandahållande av en vara som skall tillverkas eller framställas anses som köp, såvida inte den part som beställer varan åtar sig att tillhandahålla en väsentlig del av det material som behövs för en sådan tillverkning eller framställning.

2) Denna konvention tillämpas inte på avtal där den övervägande delen av den parts skyldigheter, som skall leverera varan, består i att tillhandahålla arbete eller andra tjänster.

Artikel 4

Denna konvention reglerar endast ingående av avtal om köp samt de rättigheter och skyldigheter för säljaren och köparen som härrör från ett sådant avtal. Den gäller inte, om inte annat är uttryckligen föreskrivet i konventionen:

a) giltigheten av ett avtal eller någon av bestämmelserna i det eller giltigheten av någon sedvänja;

b) den verkan som avtalet kan ha på äganderätten till den sålda varan.

Artikel 5

Denna konvention tillämpas inte på säljarens ansvar för dödsfall eller annan personskada som varan förorsakar.

Artikel 6

Parterna kan komma överens om att denna konvention inte skall tillämpas eller, om inte annat följer av artikel 12, avvika från eller ändra verkan av vilken som helst av bestämmelserna i den.

KAPITEL II. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 7*

1) Vid tolkningen av denna konvention skall hänsyn tas till dess internationella karaktär samt till behovet av att främja en enhetlig tillämpning av konventionen och ett iakttagande av god sed i internationell handel.

2) Frågor som regleras i denna konvention, men som inte uttryckligen har lösts i den, skall lösas i enlighet med de allmänna principer som konventionen är grundad på eller, om sådana principer saknas, enligt den lag som är tillämplig enligt internationellt privaträttsliga regler.

Artikel 8

1) Vid tillämpningen av denna konvention skall en parts uttalanden och övriga uppträdande tolkas i enlighet med hans avsikt, om den andra parten visste eller inte kunde ha varit omedveten om vilken avsikten var.

2) Om föregående stycke inte är tillämpligt, skall en parts uttalanden och övriga uppträdande tolkas i enlighet med den uppfattning som en förnuftig person i den andra partens ställning skulle ha fått under samma omständigheter.

3) Vid fastställande av en parts avsikt eller hur en förnuftig person skulle ha uppfattat den, skall vederbörlig hänsyn tas till alla omständigheter av betydelse, såsom avtalsförhandlingarna, praxis som har utbildats mellan parterna, handelsbruk och annan sedvänja samt parternas senare uppträdande.

Artikel 9

1) Parterna är bundna av handelsbruk och annan sedvänja som de har samtyckt till och av praxis som de har utbildat mellan sig.

2) Om inte annat har överenskommits, anses parterna i fråga om sitt avtal eller dess ingående underförstått ha hänvisat till handelsbruk och annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till och som i internationell handel är allmän känt och regelbundet iakttagas av parter i avtal av föreliggande typ vid det ifrågavarande slaget av handel.

Artikel 10

Vid tillämpning av denna konvention skall:

a) om en part har mer än ett affärsställe, det ställe beaktas till vilket avtalet och dess fullgörande har sin närmaste anknytning, med

beaktande av de omständigheter som parterna kände till eller räknade med vid någon tidpunkt före eller vid avtalsslutet;

b) om en part inte har något affärsställe, avseende fästas vid hans hemvist.

Artikel 11

Ett köpeavtal behöver inte ingås eller bekräftas i skriftlig form och behöver inte uppfylla något annat formkrav. Det kan styrkas på vilket sätt som helst, också med vittnen.

Artikel 12

De bestämmelser i artikel 11 eller 29 eller i del II av denna konvention som tillåter att köpeavtal ingås, ändras eller upphör genom överenskommelse i annat än skriftlig form eller att anbud, antagande svar eller någon annan viljeförklaring görs i annat än skriftlig form gäller inte då en part har sitt affärsställe i en fördragsslutande stat som har avgivit en förklaring enligt artikel 96 i denna konvention. Parterna får inte inskränka eller ändra verkan av denna artikel.

Artikel 13

Vid tillämpning av denna konvention omfattar uttrycket "skriftlig" även telegram och tele x.

Del II. Ingående av avtal

Artikel 14

1) Ett förslag om att sluta avtal som har ställts till en eller flera bestämda personer utgör ett anbud, om det är tillräckligt preciserat och anger anbudsgivarens avsikt att bli bunden i händelse av ett antagande svar. Ett förslag är tillräckligt preciserat om det anger vilken vara det är fråga om och uttryckligen eller underförstått fastställer eller ger anvisning om hur mängd och pris skall fastställas.

2) Ett förslag som inte är ställt till en eller flera bestämda personer skall endast anses utgöra en anmodan att inkomma med anbud, om inte den som framför förslaget klart anger det motsatta.

Artikel 15

- 1) Ett anbud får verkan när det kommer fram till anbudstagaren.
- 2) Ett anbud får dras tillbaka även om det är oåterkalleligt, såvida meddelandet om att det dras tillbaka kommer fram till anbudstagaren före eller samtidigt som anbudet.

Artikel 16

- 1) Till dess att ett avtal har slutits kan ett anbud återkallas om återkallelsen kommer fram till anbudstagaren innan han har avsänt ett antagande svar.
- 2) Ett anbud kan dock inte återkallas:
 - a) om det, genom att en bestämd tid för svar har fastställts eller på annat sätt anger att det inte kan återkallas; eller
 - b) om anbudstagaren rimligen kunde räkna med att anbudet inte kunde återkallas och anbudstagaren har handlat i förlitan på anbudet.

Artikel 17

Ett anbud upphör att gälla, även om det inte kan återkallas, då ett avslag kommer fram till anbudsgivaren.

Artikel 18

- 1) Ett uttalande eller annat uppträdande av anbudstagaren som visar att han samtycker till ett anbud utgör ett antagande svar. Tystnad eller överksamhet utgör inte i sig ett antagande svar.
- 2) Ett antagande svar på ett anbud får verkan när uttrycket för samtycke kommer fram till anbudsgivaren. Ett antagande svar får inte verkan om svaret inte kommer fram till anbudsgivaren inom den tid som han har satt ut eller, om ingen tid har satts ut, inom en tid som är skälig med vederbörlig hänsyn till hur snabbt kommunikationssätt anbudsgivaren har anlitat och till övriga omständigheter kring avtalet. Ett muntligt anbud måste antas omedelbart, om inte annat framgår av omständigheterna.
- 3) Om emellertid anbudstagaren med stöd av anbudet eller praxis som har utbildats mellan parterna eller handelsbruk eller annan sedvänja, utan att lämna något meddelande till anbudsgivaren, visar att han samtycker till anbudet genom en handling, såsom en som hänför

sig till varans avsändande eller till betalningen, får det antagandet svaret verkan när handlingen utförs, under förutsättning att det sker inom den tid som har fastställts i föregående stycke.

Artikel 19

1) Ett svar på ett anbud som är avsett att vara ett antagande svar men som innehåller tillägg, begränsningar eller andra ändringar anses som avslag på anbudet och gäller som ett nytt anbud.

2) Ett svar på ett anbud, som är avsett att vara ett antagande svar men som innehåller tilläggsvillkor eller avvikande villkor som inte väsentligt ändrar villkoren i anbudet, skall likväl gälla som ett antagande svar, såvida inte anbudsgivaren utan oskäligt dröjsmål muntligen gör invändningar mot avvikelsen eller avsänder ett meddelande med samma innebörd. Om han inte gör en sådan invändning, blir de villkor som framgår av anbudet avtalsvillkor med de ändringar som det antagande svaret innehåller.

3) Tilläggsvillkor eller avvikande villkor om bland annat pris, betalning, varans kvalitet och mängd, plats och tid för avlämnande, omfattningen av den ena partens ansvarighet gentemot den andra parten eller lösning av tvister anses väsentligt ändra villkoren i anbudet.

Artikel 20

1) En tid för avgivande av svar som anbudsgivaren har satt ut i ett telegram eller brev börjar löpa från den tidpunkt då telegrammet inlämnas för befordran eller från det datum som framgår av brevet eller, om inget sådant datum framgår, från poststämpelns datum. En tid för avgivande av svar som anbudsgivaren har bestämt i telefonsamtal, telex eller annat omedelbart kommunikationsmedel börjar löpa från den tidpunkt då anbudet kommer fram till anbudstagaren.

2) Officiella helgdagar eller fridagar som infaller under acceptfristen tas med vid beräkningen av tiden. Om emellertid ett meddelande om antagande svar inte kan avlämnas på anbudsgivarens adress sista dagen av fristen därför att denna dag infaller på en officiell helgdag eller fridag på anbudsgivarens affärsställe, förlängs fristen till den första efterföljande arbetsdagen.

Artikel 21

1) Ett antagande svar som kommer för sent gäller likväl som antagande svar, om anbudsgivaren utan dröjsmål muntligen meddelar anbudstagaren detta eller avsänder ett meddelande med samma innebörd.

2) Om det av ett brev eller någon annan skriftlig handling som innehåller ett försenat antagande svar framgår att det sänts under sådana omständigheter att det, om dess befordran hade varit normal, skulle ha kommit fram till anbudsgivaren i tid, gäller det försenade svaret som ett antagande svar, om inte anbudsgivaren utan dröjsmål muntligen meddelar anbudstagaren att han anser att hans anbud inte längre gäller eller avsänder ett meddelande med samma innehåll.

Artikel 22

Ett antagande svar kan återkallas, om återkallelsen kommer fram till anbudsgivaren innan eller samtidigt som det antagande svaret skulle ha fått verkan.

Artikel 23

Ett avtal sluts vid den tidpunkt då ett antagande svar på anbud får verkan i enlighet med bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 24

Vid tillämpningen av denna del av konventionen anses ett anbud, ett antagande svar eller någon annan viljeförklaring "komma fram" till adressaten då den görs muntligen till honom eller på annat sätt avlämnas till honom personligen, på hans affärsställe eller post-adress eller, om han inte har något affärsställe eller någon post-adress, på hans hemvist.

DEL III. Köp av varor**KAPITEL I. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER**

Artikel 25

Ett avtalsbrott från ena partens sida är väsentligt om det medför en sådan olägenhet för den andra parten att det i huvudsak berövar honom vad han hade rätt att vänta sig enligt avtalet. Avtalsbrottet är dock inte väsentligt om den part som är skyldig till avtalsbrottet inte förutsåg och en förnuftig person i samma ställning under samma omständigheter inte heller skulle ha förutsett ett sådant resultat.

Artikel 26

En hävningsförklaring gäller endast om den görs genom ett meddelande till den andra parten.

Artikel 27

Om inte annat uttryckligen anges i denna del av konventionen, gäller för de fall då en part lämnar en underrättelse, en uppmaning eller något annat meddelande i enlighet med denna del och med anlitande av ett med hänsyn till omständigheterna lämpligt medel för befordran, att dröjsmål eller fel vid befordran av meddelandet eller dess uteblivna framkomst inte berövar denna part rätten att åberopa meddelandet.

Artikel 28

Om en part i enlighet med bestämmelserna i denna konvention har rätt att kräva att den andra parten fullgör en skyldighet, är en domstol inte skyldig att meddela dom på naturafullgörelse, om inte domstolen skulle göra detta enligt sitt eget lands lagstiftning i fråga om liknande köp som inte regleras av konventionen.

Artikel 29

1) Ett avtal kan ändras eller bringas att upphöra genom en överenskommelse mellan parterna.

2) Ett skriftligt avtal som innehåller en bestämmelse att en ändring eller ett upphävande av avtalet måste ske genom skriftlig överenskommelse kan inte ändras eller bringas att upphöra genom en överenskommelse på annat sätt. En part kan emellertid genom sitt hand-

lande förlora möjligheten att åberopa en sådan bestämmelse i den mån den andra parten har förlitat sig på detta handlande.

KAPITEL II. SÄLJARENS SKYLDIGHETER

Artikel 30

Säljaren är skyldig att avlämna varan, överlämna dokument avseende varan samt överföra äganderätten till varan på det sätt som avtalet och konventionen förutsätter.

Avdelning I. Avlämnande av varan och överlämnande av dokument

Artikel 31

Om säljaren inte skall avlämna varan på någon annan bestämd plats, består hans skyldighet att avlämna varan

a) om köpeavtalet förutsätter att varan skall transporteras, i att överlämna varan till den förste transportören för vidarebefordran till köparen;

b) om avtalet, i de fall som inte omfattas av föregående punkt, hänför sig till en bestämd vara eller till en vara som inte är bestämd men som skall tas ur ett bestämt parti, eller som skall tillverkas eller framställas och parterna vid avtalsslutet kände till att varan befann sig eller skulle tillverkas eller framställas på en bestämd plats, i att ställa varan till köparens förfogande på denna plats;

c) i övriga fall, i att ställa varan till köparens förfogande på den plats där säljaren hade sitt affärsställe vid avtalsslutet.

Artikel 32

1) Om säljaren, i enlighet med avtalet eller denna konvention, överlämnar varan till en transportör och om varan inte klart har hänförs till avtalet genom märkning av varan, genom transportdokument eller på annat sätt, skall säljaren lämna ett meddelande till köparen om försändelsen med specificering av varan.

2) Om säljaren skall ordna transporten av varan, skall han sluta nödvändiga avtal för transport till den angivna orten med efter om-

ständigheterna lämpligt transportmedel och på sedvanliga villkor för sådana transporter.

3) Om säljaren inte skall teckna transportförsäkring för varan, skall han på köparens begäran tillhandahålla denne alla tillgängliga uppgifter som behövs för att denne skall kunna teckna en sådan försäkring.

Artikel 33

Säljaren skall avlämna varan:

a) om en viss tidpunkt är fastställd i eller följer av avtalet, vid denna tidpunkt;

b) om en viss tidrymd är fastställd i eller följer av avtalet, när som helst under denna tidrymd, såvida det inte framgår av omständigheterna att köparen skall välja tidpunkten; eller

c) i andra fall, inom skälig tid efter avtalsslutet.

Artikel 34

Om säljaren skall överlämna dokument avseende varan, skall han överlämna dem vid den tidpunkt, på den plats och i den form som är förutsatt enligt avtalet. Om säljaren har överlämnat dokument före den avtalsenliga tidpunkten, får han fram till dess avhjälpa fel eller brister i dokumenten, såvida inte utövandet av denna rätt förorsakar köparen oskälig olägenhet eller oskälig kostnad. Köparen behåller emellertid den rätt han kan ha att kräva skadestånd enligt denna konvention.

Avdelning II. Varans avtalsenlighet och tredje mans krav

Artikel 35

1) Säljaren skall avlämna en vara som i fråga om mängd, kvalitet och art överensstämmer med det som avtalet förutsätter och som också är innesluten eller förpackad på ett avtalsenligt sätt.

2) Såvida parterna inte har kommit överens om annat, är varan avtalsenlig endast om den:

a) är lämplig för de ändamål till vilka varor av motsvarande slag i allmänhet används;

b) är lämplig för ett bestämt ändamål som säljaren uttryckligen eller underförstått har fått veta vid avtalsslutet, utom då det framgår av omständigheterna att köparen inte förlitade sig på, eller inte hade rimlig anledning att förlita sig på, säljarens sakkunskap och omdöme;

c) har egenskaperna hos en vara som säljaren har lagt fram för köparen såsom prov eller modell;

d) är innesluten eller förpackad på det sätt som är brukligt för sådana varor eller, då det inte finns något sådant bruk, på ett sätt som är ändamålsenligt för att bevara och skydda varan.

3) Säljaren är inte ansvarig enligt andra stycket punkterna a-d för sådana brister i avtalsenligheten hos varan (fel) som köparen vid avtalsslutet kände till eller inte kunde ha varit omedveten om.

Artikel 36

1) Säljaren är ansvarig i enlighet med avtalet och denna konvention för fel som föreligger vid den tidpunkt då risken går över på köparen, även om felet visar sig först efter denna tidpunkt.

2) Säljaren är även ansvarig för fel som uppstår efter den i föregående stycke angivna tidpunkten och som beror på brott mot någon av hans skyldigheter, däribland brott mot en garanti att varan under en viss tid kommer att förbli lämplig för sitt vanliga ändamål eller för något bestämt ändamål eller kommer att behålla angivna egenskaper eller kännetecken.

Artikel 37

Om säljaren har avlämnat varan före den avtalade tiden för avlämnande, får han intill denna tidpunkt avlämna delar som fattas, fylla ut brister i varans mängd, avlämna en vara för att ersätta en felaktig eller avhjälpa fel i den avlämnade varan, under förutsättning att utövandet av denna rätt inte förorsakar köparen oskälig olägenhet eller oskälig kostnad. Köparen behåller dock den rätt han kan ha att kräva skadestånd enligt denna konvention.

Artikel 38

1) Köparen skall undersöka varan eller låta undersöka den så snart det med hänsyn till omständigheterna är möjligt.

2) Om avtalet förutsätter att varan skall transporteras, får undersökningen uppskjutas till dess att varan har kommit fram till bestämelseorten.

3) Om varan omdirigeras under transporten eller sänds vidare av köparen utan att denna har haft skälig möjlighet att undersöka den och säljaren vid avtalsslutet kände till eller borde ha känt till möjligheten av en sådan omdirigering eller vidareändring, får undersökningen uppskjutas till dess att varan har anlänt till den nya bestämelseorten.

Artikel 39

1) Köparen förlorar rätten att åberopa fel i varan, om han inte inom skälig tid efter det att han märkte eller borde ha märkt felet reklamerar till säljaren och uppger felets art.

2) I alla händelser förlorar köparen rätten att åberopa fel i varan om han inte reklamerar till säljaren om felet senast inom två år från den tidpunkt då varan faktiskt överlämnades till köparen, såvida inte denna tidsfrist är oförenlig med en avtalad garantitid.

Artikel 40

Säljaren får inte åberopa bestämmelserna i artiklarna 38 och 39, om felet hänför sig till omständigheter som han kände till eller inte kunde ha varit omedveten om och som han inte har upplyst köparen om.

Artikel 41

Säljaren skall avlämna en vara som inte belastas av någon rätt för eller något krav från tredje man, såvida inte köparen har samtyckt till att ta emot varan belastad av en sådan rätt eller ett sådant krav. Om emellertid rätten eller kravet grundas på något industriellt rättsskydd eller annan immaterialrätt, regleras säljarens skyldigheter av artikel 42.

Artikel 42

1) Säljaren skall avlämna en vara som inte belastas av någon rätt för eller något krav från tredje man, som grundas på något industriellt rättsskydd eller någon annan immaterialrätt som säljaren kände till eller inte kunde ha varit omedveten om vid avtalsslutet, under förutsättning att rätten eller kravet grundas på något industriellt rättsskydd eller någon annan immaterialrätt

a) enligt lagen i den stat där varan skall säljas vidare eller användas på annat sätt, om parterna vid avtalsslutet förutsåg att varan skulle säljas vidare eller användas i den staten; eller

b) i övriga fall enligt lagen i den stat där köparen har sitt affärsställe.

2) Säljarens skyldigheter enligt föregående stycke omfattar inte fall då

a) köparen vid avtalsslutet kände till eller inte kunde ha varit omedveten om rätten eller kravet; eller

b) rätten eller kravet är en följd av att säljaren har följt tekniska ritningar, modeller, former eller andra sådana specifikationer som köparen har tillhandahållit.

Artikel 43

1) Köparen förlorar rätten att åberopa bestämmelserna i artikel 41 eller 42, om han inte reklamerar till säljaren med angivande av arten av rätten eller kravet inom skälig tid efter det han har blivit eller borde ha blivit medveten om rätten eller kravet.

2) Säljaren får inte åberopa bestämmelserna i föregående stycke om han kände till tredje mans rätt eller krav och dess art.

Artikel 44

Utan hinder av artikel 39 första stycket och artikel 43 första stycket får köparen göra prisavdrag enligt artikel 50 eller kräva skadestånd med undantag av skadestånd för förlorad vinst, om han har en skälig ursäkt för sin underlåtenhet att reklamera på föreskrivet sätt.

Avdelning III. Påföljder vid säljarens avtalsbrott

Artikel 45

1) Om säljaren underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt avtalet eller denna konvention, får köparen

- a) utöva de rättigheter som anges i artiklarna 46-52;
- b) kräva skadestånd enligt artiklarna 74-77.

2) Köparen förlorar inte den rätt han kan ha att kräva skadestånd när han utövar rätten att göra gällande någon annan påföljd.

3) Säljaren kan inte beviljas anstånd av en domstol eller skiljedomstol då köparen gör gällande en påföljd av avtalsbrottet.

Artikel 46

1) Köparen får kräva att säljaren fullgör sina skyldigheter, om han inte har gjort gällande en påföljd som är oförenlig med ett sådant krav.

2) Om varan inte överensstämmer med avtalet, kan köparen kräva omleverans endast om felet utgör ett väsentligt avtalsbrott och krav på omleverans framställs antingen i samband med reklamation enligt artikel 39 eller inom skälig tid därefter.

3) Om varan inte överensstämmer med avtalet, kan köparen kräva att säljaren avhjälper felet genom reparation, såvida inte detta är oskäligt med beaktande av samtliga omständigheter. Krav på reparation måste framställas antingen i samband med reklamation enligt artikel 39 eller inom skälig tid därefter.

Artikel 47

1) Köparen får sätta ut en skälig tilläggstid inom vilken säljaren skall fullgöra sina skyldigheter.

2) Om köparen har mottagit något meddelande från säljaren om att denne inte kommer att fullgöra avtalet inom den sålunda utsatta tiden, får köparen inte under denna tid göra gällande någon påföljd av avtalsbrottet. Köparen förlorar emellertid inte den rätt han kan ha att kräva skadestånd på grund av dröjsmål med fullgörelsen.

Artikel 48

1) Om inte annat följer av artikel 49, får säljaren även efter tidpunkten för avlämnandet på egen bekostnad avhjälpa sin underlåtenhet att fullgöra sina skyldigheter, om han kan göra detta utan oskäligt dröjsmål och utan att förorsaka köparen oskälig olägenhet eller osäkerhet beträffande ersättning från säljaren för utlägg som köparen har haft. Köparen behåller dock den rätt han kan ha att kräva skadestånd enligt denna konvention.

2) Om säljaren uppmanar köparen att meddela huruvida han kommer att godta fullgörelse och köparen inte svarar inom skälig tid, får säljaren fullgöra inom den tid som har angetts i hans uppmaning. Köparen får inte under denna tid göra gällande en påföljd som är oförenlig med säljarens fullgörelse.

3) Ett meddelande från säljaren till köparen om att han kommer att fullgöra inom en angiven tid skall anses innehålla en uppmaning enligt föregående stycke till köparen om att denne skall meddela sitt beslut.

4) En uppmaning eller ett meddelande från säljaren enligt andra eller tredje stycket får verkan endast om uppmaningen eller meddelandet mottas av köparen.

Artikel 49

1) Köparen får häva köpet:

a) om säljaren underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt avtalet eller denna konvention och detta utgör ett väsentligt avtalsbrott; eller

b) i händelse av lämnande inte har skett, om säljaren inte avlämnar varan inom den tilläggstid som har utsatts av köparen enligt artikel 47 första stycket, eller om han förklarar att han inte kommer att avlämna varan inom denna tilläggstid.

2) När säljaren har avlämnat varan förlorar köparen dock rätten att häva köpet, om han inte gör det

a) vid försenat avlämnande, inom skälig tid efter det att han har fått veta att avlämnande har skett;

b) vid annat avtalsbrott än försenat avlämnande, inom skälig tid

i) efter det han fick eller borde ha fått kännedom om avtalsbrottet

ii) efter utgången av en tilläggstid som köparen har satt ut enligt artikel 47 första stycket eller efter det att säljaren har förklarat att han inte kommer att fullgöra sina skyldigheter inom en sådan tilläggstid; eller

iii) efter utgången av en tilläggstid som säljaren har angett enligt artikel 48 andra stycket eller efter det att köparen har förklarat att han inte kommer att godta fullgörelse.

Artikel 50

Om varan inte överensstämmer med avtalet och oavsett om priset redan har betalats eller inte, får köparen göra prisavdrag enligt förhållandet mellan den faktiskt avlämnade varans värde vid tiden för avlämnandet och det värde som en avtalsenlig vara skulle ha haft vid denna tidpunkt. Om säljaren emellertid avhjälpes sin underlåtenhet att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 37 eller artikel 48 eller om köparen avvisar säljarens fullgörelse i enlighet med dessa artiklar, får köparen inte göra prisavdrag.

Artikel 51

1) Om säljaren avlämnar endast en del av varan eller om endast en del av den avlämnade varan är avtalsenlig, skall artiklarna 46-50 tillämpas på den del som saknas eller som inte är avtalsenlig.

2) Köparen får häva köpet i dess helhet endast om underlåtenheten att avlämna varan i dess helhet eller i avtalsenligt skick utgör ett väsentligt avtalsbrott.

Artikel 52

1) Om säljaren avlämnar varan före den fastställda tidpunkten får köparen motta leverans av varan eller avvisa den.

2) Om säljaren avlämnar en större mängd än vad som har avtalats, får köparen motta leverans av den överskjutande mängden eller avvisa den. Mottar köparen leverans av hela den överskjutande mängden eller en del av den, skall han betala för denna enligt det prisberäkningssätt som gäller för avtalet.

KAPITEL III. KÖPARENS SKYLDIGHETER

Artikel 53

Köparen skall betala för varan och motta leverans av den såsom avtalet och denna konvention förutsätter.

Avdelning I. Betalningen för varan

Artikel 54

Köparens skyldighet att betala för varan omfattar även skyldighet att vidta sådana åtgärder och att uppfylla sådana föreskrifter för att betalning skall kunna ske som kan krävas enligt avtalet eller lagar och bestämmelser.

Artikel 55

Då ett giltigt avtal har slutits utan att det uttryckligen eller underförstått fastställer priset eller ger anvisningar om hur det skall bestämmas, anses parterna, om inte annat framgår av omständigheterna, underförstått ha hänvisat till det pris som allmänt tillämpas vid tiden för avtalsslutet för varor av samma slag som säljs under jämförliga förhållanden inom ifrågavarande bransch.

Artikel 56

Om priset fastställs efter varans vikt, skall det i tveksamma fall bestämmas efter nettovikten.

Artikel 57

1) Om köparen inte skall fullgöra betalningen på någon annan bestämd plats, skall han betala tillsäljaren

a) där säljaren har sitt affärsställe; eller

b) om betalning skall ske mot överlämnande av varan eller dokument, där överlämnandet sker.

2) Säljaren skall bära den ökning av kostnaderna för betalningen som förorsakas av att hans affärsställe har flyttats efter avtalsslutet.

Artikel 58

1) Om köparen inte skall betala priset vid någon annan bestämd tidpunkt, skall han betala då säljaren ställer antingen varan eller de dokument till vilka förfoganderätten över varan är knuten till köparens förfogande i enlighet med avtalet och denna konvention. Säljaren får göra en sådan betalning till villkor för att varan eller dokumenten skall överlämnas.

2) Om avtalet förutsätter att varan skall transporteras, får säljaren sända den på villkor att varan eller dokument till vilka förfoganderätten över varan är knuten inte skall överlämnas till köparen annat än mot betalning.

3) Köparen är inte skyldig att betala innan han har haft tillfälle att undersöka varan, såvida inte det förfaringssätt för avlämnande eller betalning som parterna ha kommit överens om är oförenligt med att han får ett sådant tillfälle till undersökning.

Artikel 59

Köparen skall fullgöra betalningen vid den avtalade tiden eller vid den tid som följer av avtalet och denna konvention utan anmodan eller uppfyllelse av andra formaliteter från säljarens sida.

*Avdelning II. Mottagandet av leveransen**Artikel 60*

Köparens skyldighet att motta leverans av varan består

- a) i att vidta alla åtgärder som skäligen kan förväntas av honom för att säljaren skall kunna avlämna varan; och
- b) i att överta varan.

*Avdelning III. Påföljder vid köparens avtalsbrott**Artikel 61*

1) om köparen underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt avtalet eller denna konvention får säljaren:

- a) utöva de rättigheter som anges i artiklarna 62-65;
- b) kräva skadestånd enligt artiklarna 74-77.

2) Säljaren förlorar inte den rätt han kan ha att kräva skadestånd när ha utövar rätten att göra gällande någon annan påföljd.

3) Köparen kan inte beviljas anstånd av en domstol eller skiljedomstol då säljaren gör gällande en påföljd av avtalsbrottet.

Artikel 62

Säljaren får kräva att köparen betalar priset, mottar leverans av varan eller fullgör sina andra skyldigheter, om inte säljaren har gjort gällande en påföljd som är oförenlig med ett sådant krav.

Artikel 63

1) Säljaren får sätta ut en skälig tilläggstid inom vilken köparen skall fullgöra sina skyldigheter.

2) Om inte säljaren har mottagit något meddelande från köparen om att denne inte kommer att fullgöra avtalet inom den sålunda utsatta tiden, får säljaren inte under denna tid göra gällande någon påföljd av avtalsbrottet. Säljaren förlorar emellertid inte den rätt han kan ha att kräva skadestånd på grund av dröjsmål med fullgörelsen.

Artikel 64

1) Säljaren får häva köpet:

a) om köparen underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt avtalet eller denna konvention och detta utgör ett väsentligt avtalsbrott; eller

b) om köparen inte fullgör sin skyldighet att betala eller motta leverans av varan inom en tilläggstid som har utsatts av säljaren enligt artikel 63 första stycket eller förklarar att han inte kommer att fullgöra skyldigheten inom denna tilläggstid.

2) När köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet förlorar säljaren dock rätten att häva köpet, om han inte gör det

a) vid försenad fullgörelse av köparen, innan säljaren har fått veta att fullgörelse har skett; eller

b) vid annat avtalsbrott än försenad fullgörelse av köparen, inom skälig tid

i) efter det att säljaren fick eller borde ha fått kännedom om avtalsbrottet; eller

ii) efter utgången av en tilläggstid som säljaren har satt ut enligt artikel 63 första stycket eller efter det att köparen har förklarat att han inte kommer att fullgöra sina skyldigheter inom en sådan tilläggstid.

Artikel 65

1) Om köparen enligt avtalet skall lämna specifikation rörande form, mått eller andra egenskaper hos varan men undelåter att göra en sådan specifikation antingen inom den avtalade tiden eller inom skälig tid efter det att han har tagit emot en begäran från säljaren, får säljaren, utan att förlora andra rättigheter han kan ha, själv göra specifikationen i överensstämmelse med köparens behov såvitt de är kända för honom.

2) Om säljaren själv gör specifikationen, skall han underrätta köparen om detaljerna i den och sätta ut en skälig tid inom vilken köparen får göra en annan specifikation. Om köparen, efter att ha tagit emot en sådan underrättelse, inte gör specifikationen inom den sålunda utsatta tiden, är den specifikation som säljaren har gjort bindande.

KAPITEL IV. RISKENS ÖVERGÅNG

Artikel 66

Förlust av eller skada på varan efter det att risken har gått över på köparen befriar inte denne från hans skyldighet att betala, om inte förlusten eller skadan beror på en åtgärd eller underlåtenhet av säljaren.

Artikel 67

1) Om köpeavtalet förutsätter att varan skall transporteras och säljaren inte skall avlämna den på en bestämd plats, går risken över på köparen när varan överlämnas till den förste transportören för transport till köparen i enlighet med köpeavtalet. Om säljaren skall överlämna varan till en transportör på en bestämd plats, går risken inte över på köparen förrän varan överlämnas till transportören på

denna plats. Den omständigheten att säljaren har rätt att hålla inne de dokument till vilka förfoganderätten över varan är knuten påverkar inte riskens övergång.

2) Risken går dock inte över på köparen förrän varan klart har hänförs till avtalet genom märkning av varan, genom transportdokument, genom meddelande till köparen eller på något annat sätt.

Artikel 68

Risken för en vara som säljs medan den befinner sig under transport går över på köparen vid avtalsslutet. Om omständigheterna tyder på det, skall emellertid köparen anses ha övertagit risken från den tidpunkt då varan överlämnades till den transportör som har utfärdat de dokument som ligger till grund för transportavtalet. Om säljaren vid avtalsslutet visste eller borde ha vetat att varan hade gått förlorad eller skadats och inte har meddelat köparen detta, bär säljaren risken för förlusten eller skadan.

Artikel 69

1) I de fall som inte omfattas av artiklarna 67 och 68 går risken över på köparen då han övertar varan eller, om han inte gör detta i tid, från den tidpunkt då varan har ställts till hans förfogande och han begår avtalsbrott genom att inte motta leveransen.

2) Om köparen är skyldig att överta varan på någon annan plats än säljarens affärsställe, går risken emellertid över då tiden för avlämnandet är inne och köparen vet att varan har ställts till hans förfogande på denna plats.

3) Om köpeavtalet gäller en vara som ännu inte är bestämd, anses varan inte stå till köparens förfogande förrän den klart har hänförs till avtalet.

Artikel 70

Om säljaren har begått ett väsentligt avtalsbrott, begränsar inte artiklarna 67, 68 och 69 de påföljder som köparen kan göra gällande på grund av avtalsbrottet.

KAPITEL V. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER OM SÄLJARENS OCH KÖPARENS SKYLDIGHETER

Avdelning I. Befarar avtalsbrott och successiv leverans

Artikel 71

1) En part får inställa fullgörelsen av sina skyldigheter om det efter avtalsslutet visar sig att den andra parten inte kommer att fullgöra en väsentlig del av sina skyldigheter till följd av

a) en allvarlig brist i hans fullgörelseförmåga eller i hans kreditvärdighet; eller

b) hans sätt att förbereda fullgörelsen eller fullgöra avtalet.

2) Om säljaren redan har avsänt varan när de förhållanden som anges i föregående stycke visar sig, får han förhindra att varan överlämnas till köparen, även om denne innehar ett dokument som ger honom rätt att erhålla varan. Detta stycke gäller endast de rättigheter till varan som kommer i fråga i förhållandet mellan köparen och säljaren.

3) En part som inställer sin fullgörelse, antingen innan varan har avsänts eller därefter, skall omedelbart underrätta den andra parten om detta och fortsätta med sin med fullgörelse, om den andra parten ställer en tillräcklig säkerhet för sin fullgörelse.

Artikel 72

1) Står det före tidpunkten för fullgörelsen klart att den ena av parterna kommer att begå ett väsentligt avtalsbrott, får den andra parten häva avtalet.

2) Om tiden tillåter, skall den part som har för avsikt att häva avtalet på det sätt som är skäligt underrätta den andra parten om sin avsikt för att bereda denne möjlighet att ställa en godtagbar säkerhet för sin fullgörelse.

3) Bestämmelserna i föregående stycke skall inte tillämpas, om den andra parten har förklarat att han inte kommer att fullgöra sina förpliktelser.

Artikel 73

1) Om varan enligt avtalet skall avlämnas genom delleveranser och den ena parten underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter som avser en delleverans och detta utgör ett väsentligt avtalsbrott beträffande denna delleverans, får den andra parten häva avtalet beträffande delleveransen.

2) Om den ena partens underlåtenhet att fullgöra någon av sina skyldigheter avseende en delleverans ger den andra parten god grund att anta att ett väsentligt avtalsbrott kommer att inträffa beträffande framtida delleveranser, får denna part häva avtalet beträffande framtida delleveranser, under förutsättning att han gör det inom skälig tid.

3) En köpare som häver avtalet beträffande en delleverans får samtidigt häva beträffande delleveranser som redan har avlämnats eller framtida leveranser, om delleveranserna på grund av sitt inbördes samband inte skulle kunna användas för det ändamål parterna räknade med vid avtalsslutet.

*Avdelning II. Skadestånd**Artikel 74*

Skadestånd för avtalsbrott av den ena parten skall utgå med ett belopp som motsvarar den förlust, inberäknat förlorad vinst, som den andra parten har lidit till följd av avtalsbrottet. Skadeståndet får inte överstiga den förlust som den skadeståndsskyldige vid avtalsslutet förutsåg eller borde ha förutsett såsom en, med hänsyn till de omständigheter som han då kände till eller borde ha känt till, möjlig följd av avtalsbrottet.

Artikel 75

Om köpet hävs och om köparen har gjort ett tackningsköp eller säljaren har sålt varan på nytt och detta har gjorts på ett skäligt sätt och inom skälig tid efter det att köpet hävdes, har den part som kräver skadestånd rätt till skillnaden mellan det avtalade priset och priset vid tackningsköpet eller kompensationsförsäljningen liksom ytterligare skadestånd enligt artikel 74.

Artikel 76

1) Om köpet hävs och det finns ett gängse pris på varan, har den part som kräver skadestånd och som inte har gjort ett täckningsköp eller en kompensationsförsäljning enligt artikel 75, rätt till skillnaden mellan det avtalade priset och gängse pris vid den tidpunkt då köpet hävdades liksom ytterligare skadestånd enligt artikel 74. Om den part som kräver skadestånd har hävt köpet efter det att han övertog varan, skall dock gängse pris vid tiden för övertagandet tillämpas i stället för gängse pris då köpet hävdades.

2) Vid tillämpning av föregående stycke skall med gängse pris förstås det pris som gäller på den ort där varan borde ha avlämnats eller om det inte finns något gängse pris på denna ort, priset på en annan skäligen jämförbar ort med beaktande av skillnader i transportkostnaderna för varan.

Artikel 77

En part som åberopar ett avtalsbrott skall vidta sådana åtgärder som efter omständigheterna är skäliga för att begränsa den förlust, inberäknat förlorad vinst, som följer av avtalsbrottet. Om han inte vidtar sådana åtgärder, kan den skadeståndsskyldiga parten kräva att skadeståndet sätts ned med ett belopp som motsvarar den del av förlusten som borde ha undvikits.

*Avdelning III Räkna**Artikel 78*

Om en part inte betalar priset eller något annat förfallet belopp, har den andra parten rätt till ränta på beloppet utan att det inverkar på hans rätt till skadestånd enligt artikel 74.

*Avdelning IV. Befrielsegrunder**Artikel 79*

1) En part är inte ansvarig för underlåtenhet att fullgöra någon av sina skyldigheter, om han visar att underlåtenheten berodde på ett

hinder utanför hans kontroll och att han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med hindret vid avtals slutet eller ha undvikit eller övervunnit hindret eller dess följder.

2) Om partens underlåtenhet att fullgöra skyldigheten beror på ett avtalsbrott av tredje man som han har givit i uppdrag att fullgöra hela avtalet eller en del av det, är parten befriad från ansvar endast om

a) han är befriad enligt föregående stycke; och

b) den till vilken han har gett uppdraget även skulle vara befriad från ansvar om bestämmelserna i nämnda stycke tillämpades på honom.

3) Befrielse från ansvar enligt denna artikel gäller för den tid under vilken hindret består.

4) Den part som underlåter att fullgöra en skyldighet skall underrätta den andra parten om hindret och dess inverkan på hans möjligheter att fullgöra skyldigheten. Om den andra parten inte har fått underrättelse inom skälig tid efter det att den part som underlåter att fullgöra skyldigheten fick eller borde ha fått kännedom om hindret, är den sistnämnda parten skyldig att ersätta den skada som är en följd av att den andra parten inte har fått underrättelsen i tid.

5) Denna artikel hindrar inte parterna att utöva någon annan rätt än rätten att kräva skdestånd enligt denna konvention.

Artikel 80

En part får inte åberopa att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av sina skyldigheter i den mån detta beror på en handling eller underlåtenhet av honom själv.

Avdelning V. Verkningarna av hävning

Artikel 81

1) Hävning av köpet befriar båda parter från deras skyldigheter enligt avtalet med undantag för eventuell skadeståndsskyldighet. Hävning påverkar inte bestämmelser i avtalet om lösning av tvister eller andra avtalbestämmelser som gäller parternas rättigheter och skyldigheter till följd av att köpet hävs.

2) En part som helt eller delvis har fullgjort köpet får kräva att den andra parten lämnar tillbaka det som den förstnämnda parten har tillhandahållit eller betalt enligt avtalet. Om båda parterna är skyldiga att lämna tillbaka något, skall de göra detta samtidigt.

Artikel 82

1) Köparen förlorar rätten att häva köpet eller kräva att säljaren företar omleverans, om det är omöjligt för köparen att lämna tillbaka varan i väsentligen samma skick i vilket han tog emot den.

2) Föregående stycke skall inte tillämpas

a) om omöjligheten att lämna tillbaka varan eller att lämna tillbaka den i väsentligen samma skick i vilket köparen tog emot den inte beror på en handling eller underlåtenhet av honom själv;

b) om varan eller en del av den har förstörts eller försämrats till följd av en undersökning enligt artikel 38; eller

c) om varan eller en del av den har sålts i normal handel eller förbrukats eller förändrats av köparen under normal användning innan han märkte eller borde ha märkt felet.

Artikel 83

En köpare som enligt artikel 82 har förlorat rätten att häva köpet eller kräva att säljaren företar omleverans behåller rätten att göra gällande alla andra påföljder enligt avtalet och denna konvention.

Artikel 84

1) Om säljaren skall lämna tillbaka betalningen, skall han också betala ränta på beloppet från den dag då han fick betalt.

2) Köparen skall ersätta säljaren för all den nytta som han har haft av varan eller en del av den,

a) om han skall lämna tillbaka varan eller en del av den; eller

b) om det är omöjligt för honom att lämna tillbaka hela varan eller en del av den, eller att lämna tillbaka hela varan eller en del av den väsentligen i det skick i vilket han tog emot den, men han trots detta har hävt köpet eller krävt att säljaren skall företa omleverans.

Avdelning VI. *Vård av varan*

Artikel 85

Om köparen är i dröjsmål med att motta leverans av varan eller om han, ifall betalning och avlämnande skall ske samtidigt, inte fullgör sin betalningsskyldighet, och säljaren antingen har varan i sin besittning eller kan förfoga över den på annat sätt, skall säljaren vidta med hänsyn till omständigheterna skäligen åtgärder för att ta vård om varan. Han har rätt att hålla inne varan till dess att köparen har ersatt honom för skäligen kostnader.

Artikel 86

1) Om köparen har tagit emot varan och har för avsikt att utöva någon rätt enligt avtalet eller denna konvention att avvisa den, skall han vidta med hänsyn till omständigheterna skäligen åtgärder för att ta vård om varan. Han har rätt att hålla inne varan till dess att säljaren har ersatt honom för skäligen kostnader.

2) Om en vara som har sänts till köparen har ställts till dennes förfogande på bestämmelseorten och han utövar rätten att avvisa den, skall han ta hand om varan för säljarens räkning, under förutsättning att detta kan ske utan att varan betalas och utan oskälig olägenhet eller oskälig kostnad. Denna bestämmelse är inte tillämplig om säljaren eller någon som har rätt att ta hand om varan för säljarens räkning finns på bestämmelseorten. Om köparen tar hand om varan enligt detta stycke, tillämpas föregående stycke på hans rättigheter och skyldigheter.

Artikel 87

En part som skall vidta åtgärder för att ta vård om varan får lägga upp den i någon annans lager på den andra partens bekostnad, under förutsättning att kostnaden för detta inte är oskälig.

Artikel 88

1) En part som skall ta vård om varan enligt artikel 85 eller 86, får sälja den på lämpligt sätt, om den andra parten har dröjt oskäligt länge med att ta hand om varan eller med att återta varan eller med

att betala för varan eller för vårdkostnaderna, under förutsättning att den andra parten i skälig tid har underrättats om avsikten att sälja varan.

2) Om varan är utsatt för snabb försämring eller om vården av den skulle medföra oskäliga kostnader, skall en part som skall ta vård om varan enligt artikel 85 eller 86 vidta skäliga åtgärder för att sälja den. I den mån det är möjligt skall han underrätta den andra parten om sin avsikt att sälja varan.

3) En part som säljer varan har rätt att av intäkterna från försäljningen hålla inne ett belopp som täcker skäliga utgifter för vården av varan och försäljningen. Han är skyldig att utge överskottet till den andra parten.

Del IV. Slutbestämmelser

Artikel 89

Förenta nationernas generalsekreterare utses härmed till depositarie för denna konvention.

Artikel 90

Denna konvention gäller inte framför en internationell överenskommelse som redan har ingåtts eller kan komma att ingås och som innehåller bestämmelser rörande frågor som regleras i denna konvention, under förutsättning att parterna har sina affärsställen i stater som är parter i en sådan överenskommelse.

Artikel 91

1) Denna konvention är öppen för undertecknande vid det avslutande mötet i Förenta nationernas konferens angående avtal om internationella köp av varor och skall förbli öppen för undertecknande av samtliga stater i Förenta nationernas högkvarter i New York fram till den 30 september 1981.

2) Denna konvention skall ratificeras, godtas eller godkännas av de stater som har undertecknat den.

3) Denna konvention är öppen för anslutning av samtliga stater som inte har undertecknat den från den dag den är öppen för undertecknande.

4) Instrument rörande ratifikation, godtagande, godkännande och anslutning skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekretärare.

Artikel 92

1) En fördragsslutande stat kan vid undertecknande, ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning förklara att den inte skall vara bunden av del II eller III av denna konvention.

2) En fördragsslutande stat som avger en förklaring enligt föregående stycke beträffande del II eller III av denna konvention skall inte anses som en fördragsslutande stat enligt artikel 1 första stycket i denna konvention vad gäller frågor som regleras i den del på vilken deklARATIONEN är tillämplig.

Artikel 93

1) En fördragsslutande stat som har två eller flera områden i vilka enligt dess konstitution olika rättssystem gäller i frågor som behandlas i denna konvention kan vid undertecknande, ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning förklara att denna konvention skall omfatta alla dess områden eller endast ett eller flera av dem och kan ändra sin förklaring genom att avge en ny förklaring vid vilken tidpunkt som helst.

2) Depositarien skall underrättas om dessa förklaringar som uttryckligen skall ange de områden vilka konventionen omfattar.

3) Om konventionen enligt en förklaring enligt denna artikel omfattar ett eller flera men inte samtliga områden som tillhör en fördragsslutande stat och om en parts affärsställe är beläget i den staten, skall vid tillämpning av konventionen detta affärsställe inte anses vara beläget i en fördragsslutande stat, såvida det inte är beläget inom ett område vilket konventionen omfattar.

4) Om en fördragsslutande stat inte avger någon förklaring enligt första stycket i denna artikel, skall konventionen omfatta den statens samtliga områden.

Artikel 94

1) Två eller flera fördragsslutande stater med samma eller nära överensstämmande rättsregler i frågor som regleras i denna konvention kan när som helst förklara att konventionen inte skall tillämpas på köpeavtal eller ingåendet av sådana avtal då parterna har sina affärsställen i dessa stater. Sådana förklaringar kan avges gemensamt eller genom separata ömsesidiga förklaringar.

2) En fördragsslutande stat som har samma eller nära överensstämmande rättsregler i frågor som regleras i denna konvention som en eller flera icke fördragsslutande stater kan när som helst förklara att konventionen inte skall tillämpas på köpeavtal eller ingåendet av sådana avtal då parterna har sina affärsställen i dessa stater.

3) Om en stat som är föremål för förklaring enligt föregående stycke senare blir en fördragsslutande stat, skall förklaringen gälla som förklaring enligt första stycket från dagen då konventionen träder i kraft i förhållande till den nya fördragsslutande staten under förutsättning att den nya fördragsslutande staten ansluter sig till en sådan förklaring eller avger en separat förklaring av samma innebörd.

Artikel 95

En stat kan vid deponering av sitt instrument rörande ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning förklara att den inte skall vara bunden av artikel 1 första stycket punkt b i denna konvention.

Artikel 96

En fördragsslutande stat vars lagstiftning förutsätter att köpeavtal ingås eller bekräftas skriftligen kan när som helst avge en förklaring i enlighet med artikel 12, att de bestämmelser i artikel 11, artikel 29 eller del II av denna konvention som tillåter att köpeavtal ingås, ändras eller upphör genom överenskommelse i annat än skriftlig form eller att anbud, antagande svar eller någon annan viljeförklaring görs i annat än skriftlig form inte skall tillämpas då någon part har sitt affärsställe i denna stat.

Artikel 97

1) Förklaringar som vid undertecknandet har avgetts enligt denna konvention skall bekräftas vid ratificering, godtagande eller godkännande.

2) Förklaringar och bekräftelser av förklaringar skall ske i skriftlig form och depositarien skall erhålla formell underrättelse om dem.

3) En förklaring träder i kraft samtidigt som denna konvention träder i kraft i förhållande till den berörda staten. En förklaring enligt vilken depositarien erhåller en formell underrättelse efter ikraftträdandet träder dock i kraft första dagen i månaden efter det att sex månader förflutit sedan depositarien mottog förklaringen. Separata ömsesidiga förklaringar enligt artikel 94 träder i kraft första dagen i månaden efter det att sex månader förflutit sedan depositarien tog emot den sista förklaringen.

4) En stat som avger en förklaring enligt denna konvention kan när som helst återta den genom en formell skriftlig underrättelse till depositarien. Återtagandet skall träda i kraft första dagen i månaden efter det att sex månader förflutit sedan depositarien tog emot underrättelsen.

5) Återtagandet av en förklaring enligt artikel 94 upphäver, från den dag då återtagandet träder i kraft, varje annan ömsesidig förklaring som har avgivits av en stat enligt denna artikel.

Artikel 98

Inga reservationer får göras utöver dem som uttryckligen tillåts i denna konvention.

Artikel 99

1) Denna konvention träder i kraft, om inte annat följer av bestämmelserna i sjätte stycket i denna artikel, första dagen i månaden efter det att tolv månader förflutit sedan deponeringen av det tionde instrumentet rörande ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning, däri inbegripet instrument med förklaring enligt artikel 92.

2) Då en stat ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna konvention efter deponering av det tionde instrumentet

rörande ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning, träder denna konvention, med undantag av en utesluten del, i kraft i förhållande till den ifrågavarande staten första dagen i månaden efter det att tolv månader förflutit sedan deponeringen av statens instrument rörande ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning. Detta gäller dock bara om inte annat följer av sjätte stycket i denna artikel.

3) En stat som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna konvention och som är part i den ena eller envar av konventionen beträffande enhetlig lag om ingående av avtal om internationella köp av lösa saker undertecknad i Haag den 1 juli 1964 (1964 års Haagkonvention om ingående av avtal) och konventionen beträffande enhetlig lag om internationella köp av lösa saker undertecknad i Haag den 1 juli 1964 (1964 års Haagkonvention om köp) skall samtidigt, allt efter omständigheterna, säga upp den ena eller envar av 1964 års Haagkonvention om köp och 1964 års Haagkonvention om ingående av avtal genom underrättelse härom till Nederländernas regering.

4) En stat som är part i 1964 års Haagkonvention om köp och som ratificerar, godtag, godkänner eller ansluter sig till denna konvention och förklarar eller har förklarat enligt artikel 92 att den inte skall vara bunden av del II i denna konvention skall vid ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning säga upp 1964 års Haagkonvention om köp genom underrättelse om detta till Nederländernas regering.

5) En stat som är part i 1964 års Haagkonvention om ingående av avtal och som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till denna konvention och förklarar eller har förklarat enligt artikel 92 att den inte skall vara bunden av del III i denna konvention skall vid ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning säga upp 1964 års Haagkonvention om ingående av avtal genom underrättelse om detta till Nederländernas regering.

6) Vid tillämpning av denna artikel skall ratificering, godtagande, godkännande och anslutning, som avser denna konvention och som görs av stater som är parter i 1964 års Haagkonvention om ingående av avtal eller i 1964 års Haagkonvention om köp, inte träda i kraft

förrän de uppsägningar som kan krävas från dessa staters sida beträffande de båda sist nämnda konventionerna har trätt i kraft. Depositarien för denna konvention skall samråda med Nederländernas regering i dess egenskap av depositarie för 1964 års konventioner för att säkerställa en nödvändig samordning i detta avseende.

Artikel 100

1) Denna konvention skall tillämpas på ingående av avtal endast då förslag om att sluta ett avtal görs på eller efter den dag då konventionen träder i kraft i förhållande till de fördragsslutande stater som avses i artikel 1 första stycket punkt a eller den fördragsslutande stat som avses i artikel 1 första stycket punkt b.

2) Denna konvention skall endast tillämpas på avtal som ingås samma dag eller efter den dag då konventionen träder i kraft i förhållande till de fördragsslutande stater som avses i artikel 1 första stycket punkt a eller den fördragsslutande stat som avses i artikel 1 första stycket punkt b.

Artikel 101

1) En fördragsslutande stat kan säga upp denna konvention eller del II eller III av konventionen genom en formell skriftlig underrättelse till depositarien.

2) Uppsägningen träder i kraft första dagen i månaden efter det att tolv månader förflutit sedan depositarien tog emot underrättelsen. Då en längre tid för ikraftträdandet av uppsägningen anges i underrättelsen, träder uppsägningen i kraft efter det att en sådan längre period förflutit sedan depositarien tog emot underrättelsen.

Undertecknad i Wien den 11 april 1980 i ett original exemplar vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter har samma giltighet.

Till bekräftelse härav har undertecknade befullmäktigade ombud, som vederbörligen befullmäktigats därtill av sina respektive regeringar, undertecknat denna konvention.

Litteraturlista

Adlercreutz, Axel, Avtalsrätt I, 12 uppl, Lund 2002.

Adlercreutz, Axel, Avtalsrätt II, 5 uppl, Lund 2001.

Adlercreutz, Axel och Hatzidaki-Dahlström, Lea, Introduktion till komparativ och internationell avtalsrätt, andra upplagan, Lund 2003.

Ramberg, Jan och Herre, Jonny, Internationella köplagen (CISG) En kommentar, uppl 1:1, Norstedts Juridik AB 2001.

Lokoofsky, Joseph, Understanding the CISG in Scandinavia, Second Edition, DJØF Publishing Copenhagen 2002.

Ds 1996:7 ROMKONVENTIONEN – införlivande med svensk rätt av EG-konventionen om tillämplig lag för avtalsförpliktelser.

SOU 1986/87:128 om internationella köp.

Schlechtriem, Peter, Battle of the Forms in International Contract Law: Evaluation of approaches in German law, UNIDROIT Principles, European Principles, CISG; UCC approaches under consideration, a translation by Martin Eimer, of “Kollidierende Geschäftsbedingungen im internationalen Vertragsrecht”, in: Karl-Heinz Thume ed., Festschrift für Rolf Herber zum 70. Geburtstag, Newied: Luchterhand (1999) 36-49, with an updated reference to a January 9, 2002 ruling by the Supreme Court of Germany.

Svernlöv Carl (red.), Internationella avtal – I teori och praktik, uppl 1:1, Norstedts Juridik AB, Stockholm 2003.